

Uudenmaan virkistysalueyhdistys

KOPPARNÄS-STÖRSVIKIN VIRKISTYSALUEEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

11/2019

Sisällysluettelo

1 Kehittämissuunnitelman tiivistelmä.....	2
2 Suunnitteluprosessin kuvaus.....	3
2.1 Kehittämissuunnitelman tausta ja tavoitteet.....	3
2.2 Sidosryhmät.....	4
2.3 Suunnitteluprosessin vaiheet ja menetelmät	4
3 Suunnittelualueen tarkastelu	9
3.1 Suunnittelualueen sijainti, rajaus ja luonnehdinta.....	9
3.2 Kehittämisen suunnittelua ohjaavat asiakirjat.....	10
3.3 Muut kehittämissuunnittelussa huomioitavat seikat.....	11
4 Suunnittelualueen luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun nykytila.....	12
4.1 Vetovoimatekijöiden analyysi	12
4.2 Virkistyskäytön ja luontomatkailun kysyntä ja tarjonta	12
5 Tavoitetilan ja kehittämistarpeiden määrittely.....	14
5.1 Konseptit ja niistä nousevat kehittämistarpeet	15
6 Kehittämistoimenpiteet	24
6.1 Viestintä.....	24
6.2 Toimenpiteet kehittämiskohteittain	24
6.3 Kehittämistoimien aikataulu	35
7 Kehittämissuunnitelman vaikutusten arviointi	36
Liite 1 Suunnittelualueen kartta ja kehittämiskohteet.....	38
Liite 2 Yhteenveto Kopparnäsin kehittämissuunnitelman palautteista 09/19	39

1 Kehittämissuunnitelman tiivistelmä

Kopparnäs-Störsvikin virkistysaluekokonaisuus on ainutlaatuisen suuri yhtenäinen merenranta-alue Inkoon ja Siuntion rajalla, noin 50 kilometriä Helsingin keskustasta länteen. Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen (Uuvi) ja Metsähallituksen hallinnoimat alueen eri osat muodostavat virkistys- ja luonnonsuojelualuekokonaisuuden, johon kuuluu yhteensä yli 900 hehtaaria maata, ja rantaviivaa on yli 15 kilometriä. Alueen vetovoiman ydintekijöitä ovat luonto- ja maisema-arvot, mielenkiintoinen kulttuurihistoria sekä monipuoliset ulkoilumahdollisuudet.

Tämä yleissuunnitelmatasoinen kehittämissuunnitelma on laadittu Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen Kopparnäs-Störsvikin kehittämishankkeessa. Tämä on ensimmäinen suunnitelma, jossa tarkastellaan virkistyskäytön kehittämistä koko aluekokonaisuuden tasolla. Uuvi ja Metsähallitus laativat kuitenkin erikseen tarkemmat käytön ja hoidon suunnitelmat hallinnoimilleen alueille. Näihin sisältyvät virkistyskäytön lisäksi myös luonnonhoidon suunnitelmien päivitykset tarvittavine selvityksineen. Kehittämissuunnitelmatyössä osallistaminen on ollut yksi tärkeä osa prosessia, ja eri sidosryhmillä on ollut runsaasti mahdollisuuksia kommentoida ja vaikuttaa alueen kehittämisen linjauksiin.

Kopparnäs-Störsvikin kävijämäärät ovat jatkuvasti kasvussa, joten alueen suunnitelmallinen kehittäminen ja käytön ohjaaminen ovat alueen kestäväen käytön ehdottomia edellytyksiä. Kehittämistoimenpiteillä pyritään turvaamaan alueen luonto-, maisema- ja virkistyskäyttöarvoja, sekä takaamaan kävijöille turvallinen ja miellyttävä käyntikokemus. Lisäksi suunnitelluilla kehittämistoimilla pyritään parantamaan alueen käytettävyyttä ja palveluita erilaisille käyttäjäryhmille. Esimerkiksi esteettömyys ja soveltavan luontoliikunnan mahdollisuudet huomioidaan suunnittelussa.

Suunnittelutyössä alueen kehittämistä ja kehittämistarpeita on lähestytty kuuden erilaisen näkökulman – konseptin – kautta. Näiden konseptien avulla on hahmotettu ja saatu näkyväksi monenlaisia erilaisille käyttäjäryhmille oleellisia teemoja ja kehittämistarpeita. Näistä esiin nousseista tarpeista on johdettu iso joukko konkreettisia kehittämistoimenpiteitä.

Alueen yksi keskeinen kehittämistoimenpide on monipuolisen ja hyvin merkityn reittiverkoston kehittäminen, mikä ohjaa ja kanavoi virkistyskäyttöä alueella. Virkistyskäytön kannalta keskeisimpiin kohteisiin toteutetaan kävijöitä palvelevaa palveluvarustusta. Reittiverkostolla sekä palveluvarustuksen sijoittelulla myös ohjataan alueen vyöhykkeistymistä siten, että tietyt alueet jäisivät virkistyskäytön ulkopuolelle. Myös informaatio-ohjaamisen parantaminen alueella toimimisesta on keskeistä.

Alueelle suunnitellut kehittämistoimenpiteet liittyvät virkistyskäytön peruspalveluiden parantamiseen, eikä alueelle ole suunnitteilla merkittävää uutta rakentamista tai uusia käyttömuotoja. Palveluiden mitoitus suunnitellaan ennakoivasti, mutta toteuttaminen tehdään vaiheittain, tarpeen mukaan.

Suunnittelussa on tunnistettu myös alueen merkitys pienimuotoisen luontomatkailun toimintaympäristönä. Alueella harjoitetun, pienimuotoisen luontomatkailun toimintaedellytyksien jatkuvuus ja parantaminen huomioidaan osana kehittämissuunnittelua. Tämä monipuolistaa alueen käyttäjille tarjottavia palveluita ja sillä on positiivisia paikallistaloudellisia vaikutuksia. Alueella toimivien luontomatkailun toimijoiden sitoutuminen kestäväen luontomatkailun periaatteisiin on sillä toimimisen reunaehto.

2 Suunnitteluprosessin kuvaus

2.1 Kehittämissuunnitelman tausta ja tavoitteet

Kopparnäs-Störsvikin virkistysaluekokonaisuus on ainutlaatuisen suuri yhtenäinen merenranta-alue Inkoon ja Siuntion rajalla, noin 50 kilometriä Helsingin keskustasta länteen. Alueella on Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen (Uuvi) ja Metsähallituksen hallinnoimia osia, mutta se muodostaa yhtenäisen aluekokonaisuuden. Etenkin alueen suuri koko ja yhtenäisyys tekevät Kopparnäs-Störsvikistä seudullisesti merkittävän. Lisäksi alueen vetovoimaa lisäävät myös sen luonto- ja maisema-arvot, mielenkiintoinen kulttuurihistoria sekä hyvä saavutettavuus pääkaupunkiseudulta katsoen.

Helsingin seudun asukasluku kasvaa jatkuvasti. Samanaikaisesti myös luonnon virkistyskäyttö, monenlainen luontoliikunta sekä luontomatkailu kasvattavat jatkuvasti suosiotaan. Tämä näkyy kasvavana kävijävirtana Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueella. Alue muodostaa läheisen Porkkalanniemen ja -saariston kanssa houkuttelevan kokonaisuuden, ja kytkeytyy sitä kautta myös osaksi suurempaa Helsingin seudun viherkehän kokonaisuutta. Porkkalan ja viherkehän kehittämistyö tulee entisestään lisäämään kiinnostusta myös Kopparnäs-Störsvikiä kohtaan.

Virkistysalueiden erilaiset käyttäjäryhmät kaipaavat yhä enenevässä määrin tarpeisiinsa soveltuvia palveluita alueella. Alueen omistajan tuottamat peruspalvelut (virkistyskäytön infrastruktuuri) eivät yksin riitä, vaan kysyntää on myös erilaisille niihin linkittyville kaupallisesti tuotetuille palveluille (esimerkiksi erilaiset opastus- ja ohjelmapalvelut, välinevuokraus, kahvila-, ravintola- ja majoituspalvelut jne.). Tällaisia palveluita myös odotetaan löytyvän laadukkaaksi ja vetovoimaiseksi miellettyä ulkoilualueelta. Näiden palveluiden tulee olla toisiaan tukevia ja täydentäviä, jolloin tarvitaan erilaisten toimijoiden yhteistä suunnittelua ja kokonaisuuden hahmottamista.

Kopparnäsin ja Störsvikin alueet ovat siirtyneet Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen ja Metsähallituksen hallintaan vuosina 2003 ja 2009. Aluetta koskevia aiempia selvityksiä ja suunnitelmia on useita, mutta jokainen niistä on keskittynyt tarkastelemaan aluetta vain tietyiltä osin. Tämä kehittämissuunnitelma on tarkastelutavaltaan aiempaa kokonaisvaltaisempi, Kopparnäs-Störsvikin alue on huomioitu kokonaisuutena ja sitä on tarkasteltu myös suhteessa ympäröiviin alueisiin palveluineen.

Kopparnäs-Störsvikin alueen tarjoamien mahdollisuuksien toteuttaminen kestävällä tavalla vaatii laadukasta ja laajaa kokonaissuunnittelua, jossa otetaan huomioon eri toimijoiden näkökulmat (eri käyttäjäryhmät, yritykset, sidosryhmät) sekä kestävä kehityksen periaatteet. Kokonaisvaltaisen kehittämisen avulla alue saadaan entistä paremmin palvelemaan erilaisia kävijöitä, seudun asukkaita ja vapaa-ajan asukkaita myös pitkällä tähtäimellä, ja se voi tarjota hyvän toimintaympäristön luonnon virkistyskäyttöön liittyvälle yritystoiminnalle. Merkittävänä, kehittämisen läpileikkaavana teemana on alueen luonto-, maisema-, kulttuurihistoria- ja virkistyskäyttöarvojen säilyminen, mikä on erityisen tärkeää kävijämäärien kasvaessa.

Näistä lähtökohdista käynnistyi vuoden 2017 alussa Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen hanke Kopparnäs- Störsvikin virkistysalueen kehittämiseksi. Hanketta on rahoitettu Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmasta 2014–2020, ja rahoitus on myönnetty Leader-ryhmä Pomovästin kautta. Hanke päättyi 30.11.2018.

Hankeessa on laadittu koko Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueelle yleistasonen kehittämissuunnitelma, jossa käsitellään sekä Uuvin että Metsähallituksen hallinnoimia osia yhtenä kokonaisuutena. Uuvi ja Metsähallitus laativat kuitenkin erikseen tarkemmat käytön ja hoidon

suunnitelmat hallinnoimilleen alueille. Tämä suunnitelma ohjaa tarkemman käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimista Uuvin alueille Kopparnäs-Störsvikissä. Käyttö- ja hoitosuunnitteluun kuuluvat sekä virkistyskäytön että luonnonhoidon suunnitelmien päivitys tarvittavine selvityksineen. Käyttö- ja hoitosuunnitelman laatiminen aloitetaan kehittämissuunnitelman valmistumisen jälkeen. Tavoiteaikataulu käyttö- ja hoitosuunnitelman valmistumiselle on vuoden 2020 loppuun mennessä.

Myöhemmin tässä suunnitelmassa Kopparnäs-Störsvikin aluekokonaisuutta kutsutaan kirjallisen ilmaisun yksinkertaistamiseksi monin paikoin nimellä Kopparnäs, vaikka sillä tarkoitettaisiin sekä Kopparnäsin että Störsvikin puolta. Kopparnäsin ja Störsvikin puolesta kerrotaan erikseen vain niissä yhteyksissä, joissa se on asiasisällön kannalta olennaista.

2.2 Sidosryhmät

Osallistava sidosryhmätyö on ollut kehittämissuunnitelmatyön kulmakiviä ja sitä on alusta alkaen pidetty ehdottomana edellytyksenä hankkeen tavoitteiden saavuttamiselle. Suunnittelutyöhön on pyritty osallistamaan kaikki olennaiset toimijat ja sidosryhmät. Näistä keskeisimpinä ovat Metsähallitus, kunnat, alueella ja lähiseuduilla toimivat asian kannalta relevantit yritykset, kyläyhdistykset, tiekunnat/tieosakkaat, läheisten alueiden maanomistajat, paikalliset asukkaat sekä erilaiset aluetta käyttävät harrastajat ja yhdistykset.

Kopparnäs-Störsvikin kehittämishankkeen ohjausryhmässä on ollut edustajat Inkoon ja Siuntion kunnista, Metsähallituksesta sekä alueen käyttäjiä edustamassa Suomen Ladun paikallisyhdistyksen Porkkalan polun jäsen. Kehittämishankkeen etenemistä on käsitelty säännöllisesti myös Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen hallituksen ja valtuuskunnan kokouksissa.

Mainittujen tahojen lisäksi on paljon laajempaa toimijoiden joukkoa tiedotettu kehittämissuunnittelu- työstä, käyty aiheeseen liittyviä keskusteluja ja sovittu esimerkiksi yhteistyöstä kehittämisen myöhemmissä vaiheissa.

2.3 Suunnitteluprosessin vaiheet ja menetelmät

Suunnittelun taustatyö

Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueen kehittämissuunnitelman laatimisen lähtökohtina ovat olleet edellä kuvatun taustan lisäksi erilaiset aluetta koskevat asiakirjat. Suunnittelutyötä ovat ohjanneet alueella voimassa olevat kaavat, minkä lisäksi pohjana ovat olleet aiemmat selvitykset, suunnitelmat sekä hoitoon ja käyttöön liittyvät asiakirjat. Näitä on kehittämissuunnitelmaa laadittaessa tarkasteltu sekä aluekokonaisuuden että ympäröivien alueiden toimintojen ja palveluiden näkökulmasta.

Suunnitelmatyön painopisteenä on ollut varautuminen kävijämäärien kasvamiseen ja nykyaikaisen luonnon virkistyskäytön vaatimusten huomioiminen alueen kehittämisessä. Kehittämissuunnittelu alkoi tammikuussa 2017 taustatyöllä, jossa perehdyttiin alueeseen ja sitä koskeviin asiakirjoihin.

Sidosryhmien osallistaminen

Kevään 2017 aikana suunnitteluhankkeen alkamisesta tiedotettiin sidosryhmien edustajia ja keskusteltiin heidän kanssaan tarkoituksena kerätä tietoa ja näkemyksiä alueesta ja sen kehittämisestä. Eri toimijatahot haluttiin myös alusta alkaen sitouttaa kehittämisprosessiin. Taustatyön ja keskustelujen avulla pyrittiin muodostamaan kokonaiskuva suunnittelun alueen

luonteesta: historiasta, luonto- ja maisema-arvoista, virkistyskäytön ja luontomatkailun nykytilasta, toimijoista ja heidän rooleistaan sekä tavoitetilasta ja kehittämistarpeista.

Kaikille Kopparnäs-Störsvikin käyttäjille haluttiin tarjota mahdollisuus kertoa näkemyksiään alueen nykytilasta ja kehittämistarpeista. Tämän vuoksi toteutettiin avoin internetkysely, jonka vastausaika oli 22.6.–30.9.2017. Kyselystä oli mobiiliversio sekä selainversio, jossa pystyi hyödyntämään karttapohjaa vastausten tarkentamiseen. Kyselystä tiedotettiin laajalti Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omissa ja yhteistyökumppanien viestintäkanavissa. Kyselyyn saatiin noin 500 vastausta.

Suunnitteluprosessiin kuuluneet sidosryhmätilaisuudet keskittyivät syksyyn 2017. Syyskuussa 2017 järjestettiin alueen venekerhoille ja kaikille veneilystä kiinnostuneille työpajatilaisuus Kirkkonummen Kantvikissa. Mukana oli 38 osallistujaa, jotka edustivat kuutta eri venekerhoa. Työpajan näkökulmana oli Porkkalan ja Kopparnäs-Störsvikin merellinen kehittäminen, ja yhteistyökumppaneina tilaisuuden järjestämisessä olivat Suomen Purjehdus ja Veneily sekä Metsähallitus. Marraskuussa 2017 järjestettiin yhteistyössä Degerby Igor -museon kanssa tilaisuus, jossa esiteltiin paikallisille Kopparnäs-Störsvikin suunnitteluhanketta sekä kerättiin muistoja alueelta. Marraskuussa hanketta esiteltiin myös Metsähallituksen yhteistyöyrittäjille pidetyssä tilaisuudessa Suomen luontokeskus Haltiassa, sekä järjestettiin Siuntiossa erillinen tapaaminen Kopparnäs-Störsvikin alueella toimiville yrityksille.

Kopparnäs-Störsvikin alueen merkittävät linnustolliset arvot ja muut luontoarvot huomioitiin suunnittelussa tekemällä yhteistyötä alueen luontoarvot tuntevien asiantuntijoiden sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin, Inkon-Siuntion Ympäristöyhdistyksen sekä aluetta tuntevien luontoharrastajien kanssa.

Soveltavan luontoliikunnan ja esteettömyyden näkökulmaa suunnitteluun on haettu yhteistyöllä Vammaisurheilu- ja liikunta VAU ry:n kanssa. Soveltavalla luontoliikunnalla tarkoitetaan erilaisten luonnossa liikkumisen rajoitteiden huomioiminen laajemmin kuin vain esteettömyyden käsitteen kautta. Nämä rajoitteet voivat liittyä hyvin laaja-alaisesti vammoihin tai sairauksiin, joista osa voi vaatia apuvälineellä liikkumista, mutta suuri osa ei näy päällepäin. Myös eri ikäkaudet luovat tarvetta soveltavaan luontoliikuntaan, mikä voi vaikuttaa merkittävästi esimerkiksi perheiden ja yhteisöjen yhteisiin harrastuksiin.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys osallistuu valtakunnallisen soveltavan luontoliikunnan verkoston toimintaan, jota koordinoivat Soveltava Liikunta SoveLi ry ja Metsähallitus. Verkoston toiminnassa pyritään tuomaan yhteen terveyden edistämisen ammattilaisia ja asiantuntijoita sekä luontoliikuntapalveluita tuottavia yrityksiä, julkisia toimijoita ja järjestöjä. Jatkossa soveltava luontoliikunta ja esteettömyys tulevat olemaan läpileikkaava teema Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen kehittämistyössä, ja näiden huomioiminen on keskiössä myös Kopparnäs-Störsvikin alueen palveluiden kehittämisessä.

Sidosryhmätilaisuuksien annin, kyselyvastausten ja käytyjen keskustelujen sekä ohjausryhmätyöskentelyn pohjalta prosessoitiin edelleen taustatietoa, kerättyä tietoa ja kehittämisajatuksia. Suunnittelutyön tueksi laadittiin myös SWOT-analyysit, joissa arvioitiin alueen kehittämislähtökohtia vahvuuksien, mahdollisuuksien, haasteiden ja uhkien kautta. Toinen analyysi tehtiin virkistyskäytön näkökulmasta (taulukko 1), toinen taas virkistyskäyttöä tukevien kaupallisten palveluiden näkökulmasta (taulukko 2).

TAULUKKO 1. Kopparnäsin kehittämisen lähtökohdat virkistyskäytön näkökulmasta, SWOT-analyysi

<p>VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • alueen erityislaatuisuus: merenranta, maisema ja kalliot • alueen laajuus ja yhtenäisyys • alueen oma saaristo • luontoarvot • kiinnostava historia • saavutettavuus liikenneyhteyksien puolesta • sijainti lähellä väestöllisiä painopistealueita • käytön ympärivuotisuus • perusinfra osalla alueesta • mahdollisuudet monipuolisiin toimintoihin 	<p>HAASTEET</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytön ohjaaminen kävijämäärän kasvaessa • eri toimintojen yhteensovittaminen (esim. pitkät välimatkat, käyttömuotojen ristiriidat) • saavutettavuus pääosin vain henkilöautolla • kaksi/kolme sisääntuloa alueelle • sisääntuloväylien ja alueen teiden kapasiteetti • alueen sisäiset liikenneyhteydet • rakennuskannan kunto ja käyttötarkoituksen löytäminen • yksityinen maanomistus ja rasiteoikeudet • koostuu kahden omistajan alueista • alueen tunnettuus ei ole suuri • palvelukapasiteetin mitoituksen arviointi • yhtenäisen punaisen langan löytäminen kehittämiseen
<p>MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • aluetta voidaan ketterästi kehittää muuttuvia ulkoilun tarpeita vastaaviksi • alueella harrastettavat aktiviteetit ovat joko perussuosittuja tai suositaan kasvattavia • kehittyvä, korkeatasoinen palveluvarustus ja palvelutason parantuminen • palvelut tukevat alueen ympärivuotista käyttöä • palvelut lisäävät alueen vetovoimaisuuden kehittymistä • alueen kehittyminen ja tunnettuuden parantuminen lisäävät merkittävästi alueen kävijämääriä • mahdollisuus kehittää monipuolisia kaupallisia toimintoja: yrittäjäverkoston kehittyminen alueelle • linkittyminen osaksi suurempaa seudullista kokonaisuutta • Porkkalan alueen kehittyminen • Helsingin seudun viherkehän kehittyminen • luontomatkaailun noste 	<p>UHAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • alueen vetovoimaisuus ei kasva toivotulla tavalla • yrittäjäverkosto ei kehity vahvaksi • aluekokonaisuuden toisella omistajalla erilaiset intressit kehittämiseen • kehittämiseen liittyvät kielteiset asenteet • palvelukapasiteetin mitoittaminen väärin ja toimintojen huono yhteensovittaminen aiheuttavat lieveilmiöitä • luontoarvojen heikentyminen puutteellisen käytönohjaamisen vuoksi

TAULUKKO 2. Kopparnäsin kehittämisen lähtökohdat virkistyskäyttöä tukevien kaupallisten palveluiden näkökulmasta, SWOT-analyysi

<p>VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • sijainti • saavutettavuus • maisema ja luonto • alueen laajuus ja yhtenäisyys • alue on ympärivuotisessa käytössä • asiakaspotentiaali, asiakaskunnan laajuus • mahdollisuudet monipuolisiin toimintoihin • kehittyyvä, laadukas ulkoilualue • alueen omistajan vahva halu ja sitoutuneisuus alueen kehittämiseen ja ylläpitoon • aluetta voidaan ketterästi kehittää muuttuvia ulkoilun tarpeita vastaaviksi • alueella harrastettavat aktiviteetit ovat joko perussuosittuja tai suosiotaan kasvattavia 	<p>HAASTEET</p> <ul style="list-style-type: none"> • eri toimintoja tukevan sijainnin löytyminen • perusinfra vain rajoitetulla alueella • osa toiminnoista ei ole ympärivuotisia • alueen sisäiset liikenneyhteydet • saavutettavuus toistaiseksi vain henkilöautolla • kaksi/kolme sisääntuloa alueelle • hyvien kumppanien löytäminen • alueen tunnettuus ei ole suuri • liiketoimintaan suoraan sopivaa kiinteistöinfraa ei ole • koostuu kahden omistajan alueista
<p>MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • alueen palvelutason parantuminen • palvelut tukevat alueen ympärivuotista käyttöä • palvelut lisäävät alueen vetovoimaisuuden kehittymistä • alueen kehittyminen ja tunnettuuden parantuminen lisäävät merkittävästi alueen kävijämääriä • mahdollisuus kehittää monipuolisia luontomatkailutuotteita (melonta, maastopyöräily, lintujen katselu, tähtitaivaan katselu, historiaopastukset...) • yrittäjäverkoston kehittyminen alueelle • linkittyminen osaksi suurempaa alueellista kokonaisuutta (Porkkala ja saaristo) • Helsingin seudun viherkehän kehittyminen • kansainvälisen luontomatkailun noste • kehittyminen Länsi-Uudenmaan hienoimmaksi ulkoilualueeksi 	<p>UHAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • ympärivuotinen toiminta ei kannata • alueen vetovoimaisuus ei kasva toivotulla tavalla • yrittäjäverkosto ei kehity vahvaksi • alueen toisella omistajalla erilaiset intressit kehittämiseen

Suunnittelutyön eteneminen

Kehittämissuunnitelmaluonnos hahmoteltiin kevään 2018 aikana. Sen pohjalta käytiin kesällä 2018–kevällä 2019 lisää keskusteluja keskeisten sidosryhmien kanssa. Näihin kuuluivat Inkoon ja Siuntion kunnat, Metsähallitus, Suomen Latu, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri, Inkoon-Siuntion ympäristöyhdistys, lähinaapurit sekä luontomatkailuyrittäjiä. Lisäksi suunnitelmaa esiteltiin yleisölle Degerbyn kyläyhdistyksen järjestämässä asukasillassa syyskuun lopulla 2018. Kahdenväliset keskustelut koettiin hyväksi tavaksi tuoda esiin suunnitelmien taustalla oleva kokonaisuus ja keskustella myös mahdollisesti esiin nousevista huolenaiheista, joihin on pyritty suunnitelman tarkentuessa vastaamaan.

Kehittämissuunnitelmaluonnos oli avoimesti nähtävänä ja kommentoitavana kesällä 2019. Palautteita saatiin 90 taholta, joista 80 yksityishenkilöitä. Palautteet käsiteltiin ja niihin perustuen kehittämissuunnitelmaan tehtiin joitakin muutoksia ja tarkennuksia. Suunnitelman liitteenä oleva palautteiden yhteenveto sisältää Uuvin kommentit sekä mahdolliset muutokset tai tarkennukset suunnitelmaan (liite 2). Yhteenvedossa organisaatioiden palautteet on tiivistetty ja yksityishenkilöiden palautteet jaettu aihealueisiin, joihin on vastattu esimerkkien kautta.

Kehittämissuunnitelman valmistuttua sen sisältämiä toimenpiteitä aletaan toteuttaa vaiheittain, ja osalle niistä suunnitellaan haettavan erillistä investointihanketta. Monet toimenpiteet vaativat myös yksityiskohtaisempaa suunnittelutyötä (kts. kohta 6. Kehittämistoimenpiteet).

Hankkeen aikana toteutuneet kehittämistoimenpiteet

Jo kehittämissuunnittelun kestäessä kävi selväksi, että alueen luoteisosassa sijainneen Imatran Voiman vanhan kurssikeskuksen, ns. Kopparnäsin Kestikievarin vuonna 1973 tilapäiseen käyttöön rakennetut rakennukset olivat niin huonossa kunnossa, että oli tehtävä päätös joko niiden mittavasta peruskorjaamisesta tai purkamisesta. Tiloissa toimi majoitusta ja ravintolapalvelua tarjoava yritys vuokralaisena. Huonokuntoisten rakennusten ylläpitokustannusten ja jatkuvien korjaustarpeiden vuoksi vuokrasuhteen jatkaminen ei ollut kuitenkaan kummallekaan osapuolelle enää taloudellisesti mielekästä ja mahdollista. Paitsi rakennusten kunto, haasteena Kestikievarin alueen suhteen oli myös sen sijoittuminen verrattain kauas Kopparnäsin ydinalueesta, mikä vaikuttaa vahvasti kävijävirtoihin perustuvan liiketoiminnan kannattavuuden edellytyksiin. Rakennuksille mietittiin myös muita käyttötarkoituksia, mutta peruskorjaaminen olisi vaatinut joka tapauksessa mittavat investoinnit. Näin ollen päädyttiin ratkaisuun, jossa vuokrasopimus päätettiin vuoden 2017 loppuun ja rakennukset purettiin loppukesällä 2018.

Samanaikaisesti Kopparnäs-Störsvikin kehittämishankkeen kanssa Uudenmaan virkistysalueyhdistyksellä oli käynnissä maastorakennemalliston suunnittelu, jossa luotiin uudet mallit virkistysalueiden taukopaikkojen rakenteiksi sekä uuden tyylliset opaste- ja viittamallit. Yhteistyökumppanina oli Aalto-yliopisto, jonka Creative Sustainability -maisteriohjelman opiskelija suunnitteli malliston osana opinnäytetyötään. Suunnittelutyö tehtiin palvelumuotoilun lähtökohdista, eli sen avulla pyrittiin ratkaisemaan nykyisten rakenteiden toiminnallisuuteen liittyviä ongelmia, ja työn aikana tehtiin havainnointia ja haastatteluja nykyisten rakenteiden käyttöön liittyen. Uusi mallisto tullaan vähitellen ottamaan käyttöön kaikilla Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen kohteilla, mutta sen kehittämiseen kuulunut havainnointityö ja haastattelut tehtiin Kopparnäsissä, joten lopputulokset ovat suoraan hyödynnettävissä juuri tämän alueen maastorakenteiden kehittämisessä.

3 Suunnittelualueen tarkastelu

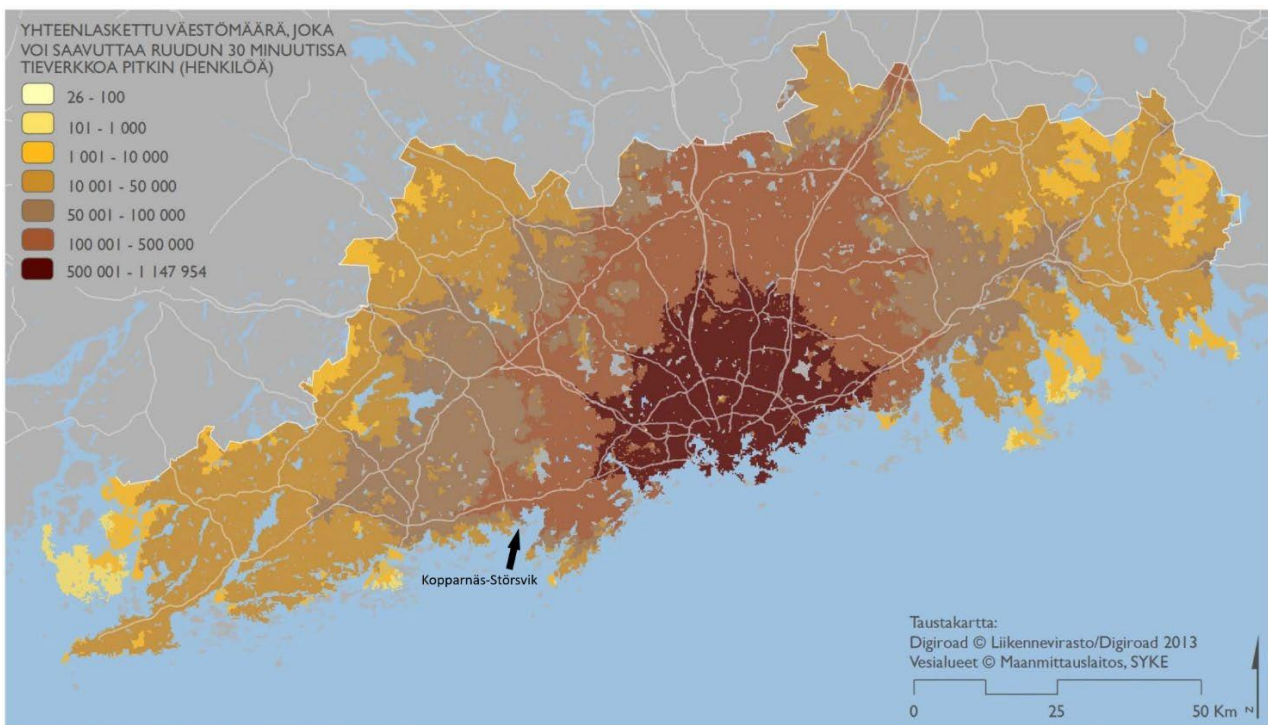
3.1 Suunnittelualueen sijainti, rajaus ja luonnehdinta

Kopparnäs-Störsvikin aluekokonaisuus muodostuu useasta vierekkäisestä osasta. Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistama Kopparnäsin virkistysalue sijaitsee Inkoon kunnassa ja Störsvikin virkistysalue Siuntion kunnan puolella. Alueiden maapinta-ala on mantereella 531 hehtaaria, saarissa 67 hehtaaria ja vesialueita on 270 hehtaaria.

Uuvin alueisiin rajautuu Metsähallituksen hallinnoima 190 hehtaarin suuruinen luonnonsuojelu- ja virkistysalue Störsvikissä, sekä Kopparnäsin länsilaidalla 113 hehtaarin kokoinen Långvassfjärdenin linnustonsuojelualue, josta osa on yksityistä suojelualueita ja osa Metsähallituksen hallinnassa. Kaiken kaikkiaan virkistys- ja luonnonsuojelualuekokonaisuuteen kuuluu siis yli 900 hehtaaria maata, ja rantaviivaa on yli 15 kilometriä.

Suunnittelualueena ovat Kopparnäsin ja Störsvikin manneralueet sekä läheinen, virkistysalueeseen kuuluva saaristo.

Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueesta tekee seudullisesti tärkeän sen suuri koko ja yhtenäisyys. Se on ainutlaatuinen merenranta- ja saaristoaluekokonaisuus, jossa yhdistyvät merkittävät luonto-, kulttuurihistoria- ja maisema-arvot sekä erinomainen saavutettavuus läntiseltä Uudeltamaalta ja myös pääkaupunkiseudulta (kuva 1). Alue sijaitsee noin 50 kilometriä Helsingin keskustasta länteen.

Kuva 1. Uudenmaan liiton kartta-aineistoa Uudenmaan eri osien saavutettavuudesta.

Kopparnäsin alueella on monipuolisesti eri elinympäristö- ja maisematyyppejä: metsiä, soita, kallioita, rantoja, saaria, sekä peltoja ja muita kulttuurivaikuttavia ympäristöjä. Leimallisia ovat sekä rannassa että sisämaassa laajat ja avoimet kallioalueet, joilta avautuu hieno näköala merelle ja saaristoon. Kallioiden avoimet ja karut metsät antavat vastapainoa alueen Kopparnäsin muiden metsien rehevyydelle ja lehtipuuston runsaudelle. Kallioselänteiden väliin jää metsäisiä ja soistuneita

alueita. Alueen keskiosassa on Långmossenin laaja suokokonaisuus, jonka keskiosat ovat avosuota. Sen pohjoispuolella on pienempialaisten soiden muodostama ketju.

Störsvikin puoli on luontokeidas, jonka ranta-alueet vaihtelevat laakeista kallioista jyrkänteisiin, terva- leppälehdosta hiekkarantoihin. Störsvikin sisäosien vanhat metsät, suojeltu Kvarnträsk-järvi ympäristöineen sekä alueen rehevimmät rantametsät ja -niityt muodostavat Etelä-Suomessa harvinaisen, arvokkaan luonnonsuojelu- ja virkistysaluekokonaisuuden.

Kopparnäs-Störsvikin alueella on värikäs ja kiehtova historia. Kopparnäsin alueella on ainakin 1700-luvulta asti ollut maatila, myöhemmin Kopparnäsin kartano, joka oli tunnettu suuresta kauppaomenatarhastaan. Torpparien talot sijaitsivat rannoilla, joilta oli hyvä lähteä merelle kalansaaliiden perään. Sotien jälkeen, Neuvostoliiton vuokra-aikana Kopparnäsin manneralue paloi lähes kokonaan. Störsvikin puoli sen sijaan säästy, ja siellä metsä onkin huomattavasti vanhempaa. Alkuperäisen Kopparnäsin tilan vanhoista rakennuksista ja torpista on jäljellä vain kivijalat ja niiden ympäristössä säilyneet kulttuuriympäristön kasvilajit. Muinaisista ajoista muistuttavat puolestaan kallioalueiden pronssikautiset hautaröykkiöt.

Imatran Voima osti Kopparnäsin 1960-luvun lopussa, jolloin aluetta suunniteltiin ydinvoimalan rakennuspaikaksi. Hanke kariutui, mutta aluetta käytettiin mm. energiayhtiön koulutus- ja tutkimustarkoituksiin sekä henkilökunnan virkistykseen. Eteläisillä kallioilla on testattu tuulivoimaloita, joiden perustukset ovat vieläkin nähtävillä. Alueella on myös kasvatettu energiapajua, joka tehokkaana leviäjänä on vallannut alaa osassa Kopparnäsiä.

Kopparnäsin ja Störsvikin puolen alueet siirtyivät Uuvin ja Metsähallituksen hallintaan vuosina 2003 ja 2009. Siitä asti ne ovat virkistys- ja luonnonsuojelualueena säilyttäneet arvokasta merenranta- ja saaristoluontoa ja tarjonneet ihmisille mahdollisuuden nauttia siitä. Tämän merkitys on kasvanut aina vain suuremmaksi rakentamattoman rantaviivan käydessä Uudellamaalla yhä harvinaisemmaksi.

3.2 Kehittämisen suunnittelua ohjaavat asiakirjat

Tässä kappaleessa esitetään yleisluontoinen katsaus keskeisimpiin kehittämisen suunnittelua raamittaviin asiakirjoihin. Kehittämissuunnittelun kannalta oleellisia tekijöitä ovat suunnittelualueen koskeva kaavoitus ja Kvarnträskin suojelualueeseen liittyvät asiakirjat, aiemmat aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset sekä erilaiset strategiat, jotka ohjaavat alueen käyttöä ja seudullista matkailun kehittämistä.

Suunnittelualueen kaavoitus

Uudenmaan maakuntakaava, 2006 (valmisteilla neljäs vaihemaakuntakaava, joka täydentää ja tarkistaa voimassa olevia maakuntakaavoja mm. viherrakenteen ja kulttuuriympäristöjen osalta)

Kopparnäsin osayleiskaava, 2005

Störsvikin ja kantatien eteläpuoleisen alueen osayleiskaavojen tarkistus, 2005

Muut suunnittelualueen koskevat asiakirjat

Inkoon Kopparnäs, luontoselvitys, Susanna Pimenoff, Luontotieto Keiron 2004 (osana kaavasuunnittelua)

Kopparnäsin käyttö- ja hoitosuunnitelma (osana kaavasunnittelua, luonnos), Suunnittelukeskus Oy, 2004

Kopparnäsin virkistysalueen luonnonhoito- ja käyttösuunnitelma, Terhi Ajosena, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, 2007

Arvioita Kopparnäsin virkistysalueen itärannan ulkoilureitin rakenteellisista ja maisemakuvallisista ongelmista ja niiden korjausvaihtoehdoista, Maisema- ja puutarha-arkkitehtuuritoimisto Virve Veisterä, 2008

Peltoja kiertävän luontopolun suunnitelma, Susanna Pimenoff, Luontotieto Keiron sekä Krister Welander, 2014

Kuntokartoitus (Kestiekievarin rakennukset), *Suora, Suomen rakennusasiantuntijat*, 2015

Kopparnäsin virkistysalueen virkistyspalveluiden kehittämissuunnitelma (koskien kuutta yksittäistä kohdetta alueella), *SITO Oy*, 2016

Störsvikin virkistysalueen hoito- ja käyttösuunnitelma, *Ruut Rabinowitsch-Jokinen, Antti Below, Kimmo Kolehmainen ja Ari Lahtinen, Metsähallitus*, 2012

Kvarnträskin luonnonsuojelualuetta (YSA013441) koskevat rauhoitusmääräykset, 1995

Kehittämistä ohjaavat strategiat

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen strategia 2025

Länsi-Uudenmaan matkailustrategia

Inkoon kuntastrategia 2018–2022

Siuntion kuntastrategia 2018–2022

3.3 Muut kehittämissuunnittelussa huomioitavat seikat

Metsähallituksen hallinnoimaa aluetta Störsvikissä ollaan perustamassa luonnonsuojelualueeksi. Luonnonsuojelualan perustamisprosessin myötä Metsähallituksen alueen hoito- ja käyttösuunnitelma tultaneen päivittämään, ja tämä työ vaatii synkronointia Uuvin alueiden käyttö- ja hoitosuunnittelun kanssa.

Kopparnäsin eteläosassa, suunnittelualan sisällä, on kaksi yksityistä kiinteistöä. Näillä kiinteistöillä on Uuvin alueeseen kohdistuvia tie- ja muita rasitteita, jotka tulee huomioida suunnittelussa. Klobbackassa on lisäksi yksityinen venevalkama. Siihen on oikeus alueen saarikiinteistöjen omistajilla, joilla on myös tierasite Klobbackaan.

Kopparnäsin pohjoislaidalla suunnittelualaue rajautuu yksityisiin pääosin metsätalouskäytössä oleviin alueisiin. Störsvikin puolella suunnittelualaue rajautuu Pickala Golfn vapaa-ajankeskuksen alueisiin, golfkenttään sekä yksityiseen vapaa-ajanasutukseen. Störsvikissä suunnittelualan sisään jää myös yksityisomistuksessa olevia vapaa-ajan asuntorakentamiseen kaavoitettuja kiinteistöjä. Störsvikissä Uuvin alueella on rasiteoikeudella toteutettu yksityinen venevalkama ja siihen liittyvä pysäköintipaikka.

4 Suunnittelualueen luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun nykytila

4.1 Vetovoimatekijöiden analyysi

Kopparnäsin aluekokonaisuuden vetovoimaisuus perustuu sen ainutlaatuiseseen luonteeseen Uudenmaan suurimpana yhtenäisenä merenrannalle sijoittuvana ulkoilualueena. Alue on yhdistelmä upeita kalliorantoja, arvokasta saaristoluontoa, kauniita maisemia ja värikästä historiaa.

Kopparnäsin keskeinen vahvuus on sen monipuolisuus. Alueella on hyvät puitteet monen tyyppisen ulkoilun sekä erilaisten luonto- ja luontoliikuntaharrastusten ympärivuotisena ympäristönä. Vaihtelevat maisema- ja luontotyytit tarjoavat todella monelle kävijäryhmälle monipuolisia mahdollisuuksia erilaisiin aktiviteetteihin ja tapoihin nauttia ulkoilusta. Ranta ja sen tyrskyt, muuttavien lintujen tarkkailu, seikkaileminen saarissa, viilettäminen kallioilla polkujuoksun merkeissä, alueen haltuun ottaminen pyörän selästä tai omasta rauhasta nauttiminen metsän siimeksessä – kaikki nuo ja lukuisat muut tavat nauttia ulkoilmasta onnistuvat Kopparnäsissä ja vetävät puoleensa kävijöitä kauempaakin.

Kopparnäsin aluekokonaisuuden suurimman yksittäisen vetovoimatekijän muodostavat monipuoliset rannat. Alueella on paljon komeita kalliorantoja, joista osa kohoaa korkealle ja niiltä avautuu näkymä pitkälle saaristoon. Toiset kalliot kohtaavat meren matalampina, pehmeämuotoisina nieminä. Kalliorantojen lisäksi alueella on myös luontaisesti uimapaikoiksi sopivia hiekkaisia rantoja ja arvokkaita rantametsiä. Laajat, avoimet kallioalueet jatkuvat pitkälle sisämaahan, ja niiden korkeimmilta kohdilta näkee metsän yli merelle asti.

Ainutlaatuisten maisema-arvojen lisäksi alueella on myös monin paikoin merkittäviä luontoarvoja, ja luontotyyppien moninaisuus muodostaa kiehtovan mosaiikin. Laajan manneralueen lisäksi Kopparnäsin edustan saaristo monine saarineen antaa oman tärkeän lisänsä aluekokonaisuuteen ja tekee siitä erityisen merkittävän myös vesillä liikkujien näkökulmasta.

Alueen kiinnostavan ja vaiherikkaan historian kerrostumista näkyy maastossa monenlaisia merkkejä. Muinaishaudat sekä Kopparnäsin kartanon aikaiset rakennusten kivijalat ja pihapiirit erottuvat ympäristöstään kohteina, jotka selvästi kiinnostavat kävijöitä. Nuoremmista historian vaiheista kertovat esimerkiksi Suomen ensimmäisten tuulivoimalakokeilujen perustukset ja muut merkit energiayhtiön omistajuuden ajalta.

Kopparnäsin alueen keskeinen vetovoimatekijä on sen sijainti läntisellä Uudellamaalla, Helsingin seudun länsilaidalla. Se linkittyy osaksi laajempaa virkistyskäytön aluekokonaisuutta, johon kuuluvat myös kävijöiden suosiossa oleva Porkkalanniemi ja sen edustan saaristo. Tätä kautta Kopparnäs myös asemoituu Helsingin seudun viherkehän läntisimmäksi osaksi, ja meneillään oleva viherkehän kehittämistyö tulee osaltaan lisäämään alueen vetovoimaisuutta.

4.2 Virkistyskäytön ja luontomatkailun kysyntä ja tarjonta

Kopparnäsin alueelle kohdistuvaa virkistyskäytön ja luontomatkailun kysyntää voi kehittämissuunnitelman kirjoitushetkellä luonnehtia merkittäväksi. Alueella ei ole koskaan tehty systemaattista kävijälaskentaa, mutta tietoa alueen kävijämääristä on kerätty havainnoimalla sekä arvioimalla sitä suhteessa alueen ylläpidon tarpeeseen. Lisäksi suuntaa antaa vuonna 2015 Kopparnäsintiellä tehty liikennelaskenta, sekä vertailutieto muiden verrattavissa olevien ulkoiluun soveltuvien alueiden kävijämääristä Helsingin seudulla.

Käyntimäärien arviointiin vaikuttaa alueen tämänhetkinen hajanaisuus, jossa kävijävirrat ohjautuvat kahdelta pääsisääntuloväylältä usealle pienemmälle väylälle ja pysäköintipaikalle. Alueelta puuttuu keskeinen portti, joka välittäisi suurimman osan saapuvaa kävijävirtaa ja toimisi alkupisteenä pääosalle reiteistä. Sen sijaan kävijävirrat ovat hajautuneet ympäri aluetta. Vaikka suurin osa kävijöistä saapuu alueelle maitse, tuovat oman haasteensa kävijämäärien arviointiin alueeseen kuuluvat lukuisat suosittu saaret, joihin saavutaan veneellä ja jonkin verran myös meloen.

Arvio tämänhetkisestä koko alueen käyntimäärästä on 30 000–40 000 käyntiä vuodessa. Vuonna 2016 tehtiin Uudenmaan virkistysalueiden tunnettuudesta markkinatutkimus, jonka tulosten perusteella pääosan Kopparnäsin alueen kävijöistä arvioidaan tulevan läntiseltä pääkaupunkiseudulta ja Länsi-Uudeltamaalta. Kopparnäsin merkitys myös ympäröivien alueiden asukkaiden lähivirkistysalueena on tärkeä.

Kopparnäsin monipuolisen virkistysalueen ovat löytäneet hyvin erilaiset käyttäjäryhmät ja siellä harrastetaan monenlaisia luonnossa virkistäytymisen muotoja. Suurin osa tämänhetkisistä kävijöistä tulee kuitenkin alueelle ihaillemaan rannikon merimaisemia ja tekemään lyhyen kävelyretken, johon sisältyy eväshetki tulipaikalla. Tähän pääasialliseen käyttötapaan vaikuttaa vahvasti alueen nykyinen palveluvarustus- ja reitistötilanne, joka ei tarjoa laajalle yleisölle hyviä mahdollisuuksia alueen muunlaiseen käyttöön. Toki yksittäiset kävijät liikkuvat tälläkin hetkellä alueen eri osissa ja alueella tehtävien toimintojen kirjo on kaiken kaikkiaan laaja. Nykyinen tilanne kohdistaa kuitenkin alueen suurimman käyttöpaineen varsin suppealle alueelle, mikä näkyy jo nykyisillä kävijämäärillä tiettyjen paikkojen voimakkaana kulutuksena ja ruuhkautumisena. Toisaalta muun alueen ohjaamaton ja kanavoimaton käyttö on jo nyt aiheuttanut tietyillä herkillä alueilla ongelmia ja mm. uhkaa luontoarvoille.

Vaikka Kopparnäs on vähintäänkin maakunnallisesti tärkeä alue hienon luontonsa, maisemiensa sekä Etelä-Suomessa erittäin harvinaisen pitkän, rakentamattoman ja vapaasti saavutettavissa olevan rantaviivansa ansiosta, ei sillä arvioida olevan juuri lainkaan ylimaakunnallista tunnettuutta. Alueen luontomatkailukäyttö onkin varsin maltillista. Tällä hetkellä aluetta käyttää luontomatkailun toimintaympäristönä muutama pieni yritys, joiden tuotteet hyödyntävät lähinnä vesialuetta ja saaristoa. Koska kestävän luontomatkailun paikallistaloudellisten vaikutusten merkittävydestä lähialueille on olemassa vankkaa näyttöä, on kehittämishankkeen yhdeksi teemanäkökulmaksi alun perin valittu alueen kehittäminen luontomatkailun toimintaympäristönä. Kehittämishankkeen aikana aluetta käyttävät sekä myös jokunen uusi luontomatkailuyritys ovatkin osoittaneet kiinnostusta kehittämistä kohtaan. Yrittäjien näkemyksiä on pyritty ottamaan suunnittelussa huomioon.

Luontomatkailun näkökulmasta aluetta on valittu kehitettäväksi kestävän luontomatkailun periaatteiden mukaisesti. Kestävyys tarkoittaa alueen matkailukäytössä ekologisesta, sosiaalisesta, taloudellisesta ja kulttuurisesta kestävydestä huolehtimisesta, ja nämä periaatteet raamittavat kaikkea alueeseen kohdistuvaa luontomatkailutoimintaa, niin kehittämisvaiheessa kuin tulevassa käytössäkin. Linjauksen mukaisesti Kopparnäsin alueen luontomatkailukäyttö pysyy jatkossakin pienimuotoisena, perustuen alueen keskeisiin vetovoimatekijöihin.

Alueella järjestetään myös jonkin verran erilaisia retkiä, sekä luontoliikuntaan liittyviä tapahtumia. Lisäksi aluetta käytetään suunnistukseen.

Kehittämissuunnittelun pohjaksi on tehty arvio Kopparnäsin käyntimäärien kehittymisestä. Arvio perustuu saatavilla olevan tiedon pohjalta tehtyyn arvioon nykyisestä käyntimäärästä, käsitykseen luonnon virkistyskäytöstä yhteiskunnallisena ilmiönä sekä tietoon käyntimäärien kehityksestä vertailukelpoisilla ulkoilu- ja luontoalueilla. Lisäksi alueen linkittyminen osaksi Porkkalan niemen ja saariston kokonaisuutta, sekä sen hahmottuminen Helsingin seudun Viherkehän läntisenä päätepisteinä tulevat vaikuttamaan alueen tunnettuuteen ja käyntimäärään. Edellä mainitun valossa on arvioitu, että seuraavan 5-10 vuoden kuluessa alueella tulee olemaan n. 75 000 käyntiä vuodessa.

On lisäksi pantava merkille, miten Störsvikin puoleen rajautuvan Pickala Golfin vapaa-ajankeskuksen kehittyminen ja monipuolistuminen etenee. Pickala Golfin ja Störsvikin pohjoisten, virkistysalueeseen kuulumattomien osien kehittämiseen vaikuttavat myös kaavalliset ja alueen liikennejärjestelyihin liittyvät ratkaisut. Näiden alueiden kehittämisen ns. maksimivaihtoehdon toteutuessa erityisesti Kopparnäsin itäpuolelle tulee hieman pidemmällä aikajänteellä kohdistumaan merkittävästi uutta kysyntää.

Lähitulevaisuudelle ennakoitu käyntimäärän kasvu asettaa alueen kehittämislle vaatimuksia ja reunaehjoja, jotka ovat edellytys sille, että voidaan parhaalla mahdollisella tavalla huolehtia niistä tekijöistä, joiden vuoksi alue ylipäättään on olemassa.

Luonnon virkistyskäyttö on ajassa ja paikassa elävä yhteiskunnallinen ilmiö, joten myös virkistysalueiden käyttö ja niihin kohdistuva käyttöpaine muuttuvat jatkuvasti. Luonnon virkistyskäytön tavat ja muodot monipuolistuvat ja erilaistuvat, samoin kuin käyttäjäryhmien kirjo ja tarpeet. Virkistysalueiden kehittämisessä on pystyttävä ennakoimaan ja vastaamaan näihin muutoksiin, jotta niiden yhteiskunnallinen merkitys tulee lunastettua ja siihen liittyvä vastuu kannettua. Käyntimäärän kasvu ei kuitenkaan ole uhka vaan mahdollisuus, kunhan alueilla vastataan siihen ja luodaan sille hyvät edellytykset. Käyntimäärien kasvu tarkoittaa mittavien inhimillisten hyvinvointivaikutusten lisääntymistä, ja se on myös suuri mahdollisuus luontoalueiden yhteiskunnallisen merkittävyyden näkökulmasta.

Kopparnäsin virkistysalue ei nykyisillä järjestelyillä kykene vastaamaan siihen tulevaisuudessa kohdistuvaa käyttöpainetta. Myöskään alueen valtavaa potentiaalia ei ole toistaiseksi saatu hyödynnettyä parhaalla mahdollisella tavalla. Suurimmat puutteet tämänhetkisessä tilanteessa liittyvät alueen liikennejärjestelyihin, kulun- ja käytön ohjaukseen, reittiverkostoon, erilaisten käyttäjäryhmien huomiointiin sekä opastusviestintään. Myös alueen palveluvarustus alkaa olla monin paikoin käyttöikänsä päässä. Kehittämisen lähtökohtana on luoda edellytyksiä alueen nykyistä monipuolisemmalle ja kestävämmälle käytölle sekä vastata erilaistuvaan kysyntään.

5 Tavoitetilan ja kehittämistarpeiden määrittely

Kopparnäsin kehittämisen tavoitetilaa on tässä suunnitelmassa valotettu kuuden konseptin kautta, joissa kiteytetään idea konkreettisista toimintamalleista. Ne ovat pääasiallisten käyttäjäryhmien näkökulmia alueen käyttöön ja kehittämiseen. Ainekset konseptien määrittelylle ovat nousseet kehittämissuunnitelmaprosessin taustatyöstä ja osallistamisesta. Näissä vaiheissa esiin nousseita asioita ja ajatuksia on analysoitu eteenpäin, yhdistelty ja ne on edelleen kiteytetty ja muotoiltu konsepteiksi.

Konseptien kautta voidaan myös hahmottaa, mitä asioita kehittämisessä nostetaan esiin. Kehittämistarpeet johdetaan luontevasti näistä konsepteista ja niihin liittyvistä teemoista. Ne luovat siten perustelut kehittämistoimien valinnalle. Tämän myötä kehittämistoimilla on selkeä suunta ja tarkoitus, ne kytkeytyvät saman punaisen langan ympärille ja palvelevat tiettyä määriteltyä päämäärää. Suunnitelman myöhemmässä vaiheessa kehittämistarpeet määritellään tarkemmin (kts. kpl 5), mutta tässä yhteydessä pyritään tuomaan esille niiden juontuminen eri käyttäjäryhmien tarpeista.

On huomattava, että valitulla konseptien esittämisen järjestyksellä ei ole yhteyttä niiden painoarvoon alueen kehittämisessä. Esittämisjärjestys on valittu sillä perusteella, että ensimmäiseksi esiteltävien konseptien yhteydessä tuodaan esille sellaisia alueen kehittämisen yleisiä linjauksia, jotka lukijan on hyvä hahmottaa ennen muihin konsepteihin tutustumista. On myös merkille pantavaa, että konseptit eivät ole toisensa poissulkevia tai ristiriidassa keskenään, vaan ne ovat tapoja valottaa usein

samojakin toimintoja ja asioita eri näkökulmista. Tässä esitetyt konseptit eivät myöskään ole ainoita näkökulmia alueen käyttöön ja kehittämiseen, vaan niitä voidaan tuoda esiin muistakin näkökulmista ja muillekin kohderyhmille.

5.1 Konseptit ja niistä nousevat kehittämistarpeet

Konsepti 1: Luontoharrastusten Kopparnäs

Konseptin näkökulmana on jo ennestään esimerkiksi erinomaisena lintuharrastusalueena tunnetun Kopparnäsin kehittäminen entistäkin paremmaksi luontoharrastuskohteeksi. Alue palvelee tätä tarkoitusta loistavasti ominaispiirteidensä ansiosta, ja luontoarvot ovat tähänkin saakka olleet yksi keskeisimmistä vetovoimatekijöistä. Niiden huomioiminen on koko kehittämissuunnittelun läpileikkaava teema, mutta konseptin tarkoituksena on tuoda niitä entistä paremmin esiin ja kaikille kävijöille näkyviksi. Kohderyhmiä, joiden käyntikokemukseen konsepti liittyy, ovat luonnosta ja kulttuurihistoriasta yleisesti kiinnostuneet kävijät, erilaiset luontoharrastajat, luontovalokuvaajat sekä koululaiset ja muut ympäristökasvatuksen kannalta olennaiset kohderyhmät.

TEEMAT	KEHITTÄMISTARPEET
<i>Luonto-, maisema- ja kulttuurihistoria-arvoista sekä kestävydestä huolehtiminen</i>	
Alueen luonto- ja maisema-arvoista sekä kestävydestä pidetään huolta.	<p><i>Luonto- ja maisema-arvoista sekä kestävydestä huolehtiminen on kehittämissuunnittelun läpileikkaava teema, joka huomioidaan kaikkien kehittämistoimien kohdalla.</i></p> <p><i>Kehittämistoimet pohjautuvat riittäviin taustatietoihin ja selvityksiin luonto- ja kulttuuriperintöarvoista. Erityisen tarkasti huomioidaan alueen merkittävimmät luontotyyppeihin ja lajistoon liittyvät arvot (esim. kangaskiurujen ja kehräajien pesimäalueet).</i></p> <p><i>Alueelle laaditaan luonnonhoidon suunnitelma osana hoito- ja käyttösuunnitelman päivittämistä.</i></p> <p><i>Palveluiden sijoittaminen, viitoitettujen ja opastettujen reittien linjaaminen, kulunohjaus ja liikennejärjestelyt pyrkivät jakamaan aluetta vyöhykkeisiin siten, että suurimmat virkistyskäyttöpaineet eivät kohdistu herkimmille alueille.</i></p> <p><i>Huolella suunnitellut ja korkeatasoiset rakenteet, reitit ja palvelut kanavoivat käyttöä ja minimoivat ongelmia.</i></p>

	<i>Opastusviestinnällä ohjeistetaan kävijöitä luontoarvojen huomioimiseen liittyen sekä virkistyskäyttöön yleisesti (esim. tuliturvallisuus, koirakuri) että erityisen herkkiin kohteisiin (esim. Kvarnträsk, tietyt kallioalueet, Långmossen, saariston lintuluodot).</i>
Alueen kulttuurimaisemaa ja kulttuuriperintöä vaalitaan.	<i>Kulttuuriympäristöjä ja kulttuuriperintökohteita kunnioitetaan ja nostetaan esiin tarkoituksen mukaisella tavalla, yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.</i>

Konsepti 2: Helppo retkikohde Kopparnäs

Konsepti pitää sisällään elementtejä, jotka tarjoavat monenlaisille kävijöille onnistuneen ja vaivattoman vierailun alueella. Se merkitsee ennakkotiedon saamisen ja alueen saavuttamisen helppoutta. Vierailun aikana tärkeäksi informaatioksi nousevat selkeät opasteet, tarkat tiedot alueesta sekä toimintatavoista siellä, sen palveluista ja niiden sopimisesta juuri omalle seurueelle. Alueen palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitu hyvin erilaisten kävijäryhmien tarpeet, myös niiden, jotka tarvitsevat esteettömiä tai soveltavan liikunnan palveluita päästäkseen nauttimaan ulkoilusta. Toisaalta myös kävijät, jotka kaipaavat paljon fyysisiä haasteita, on otettu huomioon.

TEEMAT	KEHITTÄMISTARPEET
<i>Helppous, laadukkuus ja turvallisuus</i>	
Alueen tavoiteltavan käyntikokemuksen tunnusmerkkejä ovat helppous, laadukkuus ja turvallisuus.	<p><i>Helppous on kävijöiden palvelupolun suunnittelussa läpileikkaava teema</i></p> <p><i>Helppouden ulottuvuuksia ovat kaikille kävijöille tärkeä informaation saamisen helppous, eri kävijäryhmiä koskevien palveluiden helppokäyttöisyys sekä alueella toimimisen helppous.</i></p> <p><i>Suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään edistämään turvallisen käyntikokemuksen syntymistä.</i></p> <p><i>Alueen ylläpidon taso on korkea.</i></p> <p><i>Kohde on turvallinen kaiken ikäisille liikkujille, tieto- ja taitotasosta riippumatta.</i></p> <p><i>Eri tavoin liikkuvat ihmiset voivat turvallisesti liikkua reiteillä ja käyttää palveluita.</i></p>

	<i>Turvallisuuden liittyvää tietoa ja ohjeistusta on löydettävissä sekä itse kohteesta että ennakkoinformaatiassa.</i>
Opastusviestintä selkeää ja riittävää	<p><i>Kävijöiden on helppo saada tietoa alueesta ja sen palveluista sekä ennen käyntiä että sen aikana.</i></p> <p><i>Informaatiota on saatavilla useilla eri kielillä ja siinä otetaan huomioon niin naapurikunnista kuin maailman toiselta laidalta saapuvien kävijöiden tarpeet</i></p> <p><i>Kävijälle sopivia palveluita ja reittejä on helppo valita: reitit on luokiteltu ja niistä on selkeät kuvaukset, joihin sisältyy kuva- ja videomateriaalia (mm. esteettömyyden ja soveltavan luontoliikunnan näkökulmaa silmällä pitäen).</i></p> <p><i>Myös muista palveluista ja mm. niiden esteettömyydestä on saatavilla selkeät kuvaukset.</i></p> <p><i>Alueelle saavuttaessa kulunohjaus ja pysäköintijärjestelyt ovat selkeitä.</i></p> <p><i>Alueelle luodaan pääporttina toimiva Kopparnäsin opastuskeskus, josta saa kattavat tiedot alueen palveluista ja niiden sopivuudesta juuri omalle seurueelle.</i></p> <p><i>Opasteet ja viitat ovat selkeitä ja hyvässä kunnossa, jolloin palvelut on helppo löytää ja reiteillä on helppo pysyä</i></p>
Hyvät ja monipuoliset palvelut	
Virkistyskäytön palveluvarustus on hyväkuntoista ja tarpeeseen nähden riittävää.	<i>Nykyistä palveluvarustusta uudistetaan ja lisätään. Palveluvarustus ja sen sijoittelu on käyttäjälähtöisesti suunniteltua.</i>
Alueelta löytyy palveluita erilaisia tarpeita omaaville ulkoilijoille.	<p><i>Alueen toiminnot suunnitellaan kokonaisuudeksi, joka tarjoaa laadukkaita palveluita erilaisia tarpeita omaaville kävijöille.</i></p> <p><i>Esteettömyys ja soveltavan liikunnan tarpeet huomioidaan alueen palveluiden ja reittien kehittämisessä hyvin.</i></p>

Hyvien peruspalveluiden lisäksi alueella on lisäarvoa tuottavia palveluita.	<i>Alueelle luodaan mahdollisuuksia virkistyskäyttöä tukevien kaupallisten palveluiden kehittämiseksi (mm. kahvila- ravintola, välinevuokraus). Alueella on palveluita myös matkailuajoneuvoilla saapuville.</i>
Elämyksellisyys	
Alue tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden päästä nauttimaan helposti merenrannan luonnosta, maisemista ja ulkoilumahdollisuuksista.	<i>Alueelle luodaan monipuolisia ja laadukkaita palveluita, jotka yhdistettynä ainutlaatuiseen ympäristöön tarjoavat elämyksellisiä ulkoilukokemuksia.</i> <i>Elämykselliset paikat ovat eri tavoin liikkuvien ja erilaisia tarpeita omaavien kävijöiden saavutettavissa.</i>

Konsepti 3: Kopparnäs luontoliikuntaympäristönä

Konseptin tarkoituksena on kehittää Kopparnäsän mahdollisuuksia luontoliikunnan näkökulmasta. Konsepti kietoutuu alueella harrastettavien ja sinne soveltuvien luontoliikunta-aktiviteettien ympärille, joita ovat pääasiassa kävely/patikointi, polkujuoksu ja maastopyöräily. Nämä aktiviteetit tarvitsevat erilaisia reittejä ja niistä muodostuvia reitistökokonaisuuksia. Luontoliikunnan näkökulmasta Kopparnäs on helposti saavutettava alue, joka on puitteiltaan ja palveluiltaan laadukas ympäristö monen tasoisille harrastajille. Se on päivä-/puolipäiväretkikohde, jonka meri- ja rannikkomaisemat tuovat harrastusympäristöön ainutlaatuista elämyksellisyyttä. Harrastamisessa korostuvat mielenkiintoisesti vaihtelevat maastot, esim. rannikko, kallioiden vanha metsä ja kulttuurimaisema. Alueen reitit ja palvelut ovat käyttäjälähtöisesti suunniteltuja ja taidokkaasti toteutettuja.

TEEMAT	KEHITTÄMISTARPEET
Monipuolisuus	
Alue tarjoaa mahdollisuuksia monenlaisen luontoliikuntaan.	<i>Alueelle luodaan eri luontoliikunnan lajeihin sopivia reittejä.</i> <i>Reitit suunnitellaan ja toteutetaan siten, että ne soveltuvat useisiin eri käyttötarkoituksiin.</i> <i>Eri lajien tarpeita otetaan huomioon ja käyttöturvallisuutta edistetään eriyttämällä käyttömuotoja paikoin toisistaan.</i>
Alue tarjoaa mahdollisuuksia eri tasoisille harrastajille	<i>Reitit luokitellaan vaativuuden mukaan.</i> <i>Reiteissä on sekä pituus- että vaativuustasovaihtelua.</i>

	<i>Vaativimmatkin reitit toteutetaan niin, että niitä voivat käyttää mahdollisimman monen tasoiset harrastajat. Reiteille luodaan vaikeusastetta erilaisilla pienipiirteisillä variaatioilla.</i>
Käyttäjälähtöisyys	
Alueen reitit ovat tarkoitukseensa suunniteltuja ja taidokkaasti toteutettuja.	<i>Reitit suunnitellaan ja toteutetaan tarkoitustaan varten.</i> <i>Reittien toteutus tehdään tarkoitusta silmällä pitäen ja erilaiset vaatimukset huomioiden.</i> <i>Reittien alkupisteet ovat loogisia ja reitit muodostavat mielekkään ja tarkoituksenmukaisen verkoston.</i>
Opastusviestintä on selkeää ja käyttäjälähtöistä.	<i>Kävijöiden on helppo saada tietoa alueesta ja sen palveluista sekä ennen käyntiä että sen aikana.</i> <i>Opasteet ovat selkeitä ja hyvässä kunnossa.</i> <i>Sopivia reittejä ja palveluita on helppo valita ja reiteillä on helppo pysyä.</i>
Hyvät palvelut	
Alueella on erilaisia luontoliikunta-aktiviteetteja tukevia palveluita.	<i>Alueen palveluiden ja niiden sijoittumisen suunnittelussa on huomioitu kattavasti luontoliikuntaharrastusten tarpeet.</i>
Elämyksellisyys	
Alue on ainutlaatuinen ympäristö monenlaisen luontoliikunnan harrastamiseen.	<i>Alueelle luodaan monipuolisia ja laadukkaita palveluita, jotka yhdistettynä ainutlaatuiseseen ympäristöön tarjoavat elämyksellisiä luontoliikuntakokemuksia.</i>
Alueen reitit ovat maastoltaan ja maisemiltaan vaihtelevia.	<i>Reitit suunnitellaan hyödyntäen alueen erilaisia maastoja ja maisemia. Esille tuodaan erityisesti alueen kiinnostavimpia ja luonteenomaisimpia piirteitä (kalliot, meri, kulttuurimaisemat).</i>
Alueella voidaan järjestää luonnossa liikkumiseen liittyviä tapahtumia.	<i>Tiettyjen kohteiden ja palveluiden suunnittelussa huomioidaan niiden soveltuvuus myös luontoliikunta- ja ulkoilutapahtumien tarpeisiin.</i>
Alueella on mahdollista tehdä ketteriä kokeiluja.	<i>Alueella voidaan kokeilla erilaisia uusia teemareittejä ja -palveluita (esim. paljasjalkapolut, luontoparkour, terveysluntopolku, Tentsile-majoitus jne).</i>

Konsepti 4: Lähivesillä liikkujan Kopparnäs

Konseptissa Kopparnäsin aluetta tarkastellaan lähivesillä liikkujan näkökulmasta; pääasiallisena kohderyhmänä ovat vesilläliikkujat, jotka lähtevät merelle Kopparnäsin

manneralueen kautta. Tähän liittyviä toimintoja voivat olla esimerkiksi pienveneily, kalastus, melonta tai sup-lautailu. Alue palvelee tätä tarkoitusta luontaisten ominaisuuksiensa kautta hyvin, ja näyttäytyy kohderyhmälle mielenkiintoisena kohteena. Monipuoliset palvelut täydentävät kokonaisuutta.

TEEMAT	KEHITTÄMISTARPEET
Turvallisuus	
Lähivesillä liikkujan palvelupolku on suunniteltu huolellisesti: reitit, lähtöpaikat, rantautumispaikat.	<p><i>Rantautumispaikoissa ja keskeisimmissä lähtöpaikoissa (Retkisatama, Kolaviken) huomioidaan erilaisten aktiviteettien tarpeita.</i></p> <p><i>Hyvistä ja suositeltavista vesireiteistä, rantautumis- ja telttailupaikoista sekä mielenkiintoisista kohteista saarissa ja mantereella viestitään paikan päällä ja ennakkoinformaatiossa.</i></p> <p><i>Lähtö-, rantautumis- ja taukopaikat soveltuvat myös isommille ryhmille.</i></p>
Alueella on vesilläliikkujille paljon olosuhteiden mukaan joustavia reittivaihtoehtoja sekä turvallisia suojapaikkoja ja paluureittejä mantereelle. Etäisyydet ovat kohtuulliset.	
Alueen opastusviestintä on kunnossa.	<p><i>Viestinnässä huomioidaan lähivesillä liikkujan näkökulma.</i></p> <p><i>Alueesta on saatavilla hyvä lähivesillä liikkujan kartta.</i></p> <p><i>Viestinnässä tuodaan esiin mm. soveltuvia kalastuspaikkoja.</i></p> <p><i>Alueen maasto-opasteet ja -kartat ovat ajantasaisia ja hyväkuntoisia.</i></p>
Hyvät palvelut	
Alueen palvelut tukevat lähivesillä liikkujien tarpeita.	<p><i>Lähtö-, rantautumis- ja taukopaikat on suunniteltu lähivesillä liikkujien tarpeet huomioiden.</i></p> <p><i>Lähtö- ja rantautumispaikoissa huomioidaan melonnan tarpeet.</i></p> <p><i>Rannalta kalastamisessa jatketaan ns. kolmen vavan säännön soveltamista (Uuvin omilla vesialueilla saa rannalta siikaa kalastettaessa käyttää lisämaksutta kolmea vapaa).</i></p> <p><i>Selvitetään tarvetta kalankäsittelypaikkojen tarjoamiselle.</i></p>

	<i>Alueella tehdään aktiivisesti kalastonhoitotoimenpiteitä.</i>
Alueella on mahdollista saada myös lähivesillä liikkumiseen liittyviä kaupallisia palveluita.	<i>Luontomatkailuyritysten toiminnalle luodaan alueella hyvät toimintaedellytykset.</i>
Monipuolisuus ja elämyksellisyys	
Alue on monipuolinen sekä maisemiltaan että luonnoltaan ja siellä on erilaisia asioita koettavaksi.	<i>Alueen opastusviestinnässä tuodaan esille mielenkiintoisia kohteita.</i> <i>Alueen kohteista saa tietoa helposti.</i>
Monipuolista koettavaa löytyy jokaisen taitotasolle ja kaikissa sääolosuhteissa.	<i>Mielenkiintoisiin paikkoihin pääsee helposti.</i>

Konsepti 5: Matkaveneilijän saaristo

Matkaveneilijän saaristo -konseptissa kohderyhmänä ovat veneilijät, jotka tulevat alueelle muualta kuin Kopparnäsin manneralueen kautta. Tämän konseptin kautta aluetta tuodaan esiin mielenkiintoisena veneilykohteena, jossa on hyvät palvelut viikonloppuveneilijöille ja etappikohtetta kaipaaville matkaveneilijöille. Myös omaa rauhaa arvostaville on tarjolla useita rantautumiskohteita ja saaria.

Palvelut keskittyvät tiettyihin saariin, mutta myös piipahdus manneralueella sen palveluita hyödyntämässä tai vaikkapa miehistönvaihtoa varten onnistuu.

TEEMAT	KEHITTÄMISTARPEET
<i>Hyvät, helpot ja kattavat palvelut</i>	
Osoitetut rantautumispaikat ovat helppokäyttöisiä.	<i>Laiturit, poijut ja kiinnitysrenkaat ovat kunnossa ja niitä on riittävästi. Niiden suunnittelussa ja sijoittelussa on huomioitu käyttäjäystävällisyys.</i>
Palveluvarustus on hyväkuntoista ja tarpeeseen nähden riittävää	<i>Nykyistä palveluvarustusta uudistetaan ja lisätään maltillisesti. Palveluvarustus ja sen sijoittelu on käyttäjälähtöisesti suunniteltua.</i> <i>Palvelut keskitetään ensi vaiheessa enimmäkseen Stora Halsön saareen.</i>
Alueelta löytyy rantautumispaikkoja monen tasoisille ja erilaisia tarpeita omaaville veneilijöille.	<i>Alueelta löytyy sekä laituripaikkoja että luonnonsatamia.</i> <i>Osalla rantautumispaikoista on huomioitu esteettömyys.</i>
Alueella on hyvien peruspalveluiden lisäksi lisäarvoa tuottavia palveluita.	<i>Saarissa on osoitettu veneilijöiden kannalta mielenkiintoisia paikkoja ja merkittyyjä reittejä.</i>

	<i>Stora Halsön saunaa ylläpidetään ja kehitetään.</i>
Veneilijät löytävät alueen ja saavat siitä riittävästi etukäteistietoa.	<i>Aluetta ja sen palveluita tuodaan esille veneilijöiden kannalta relevanteissa medioissa.</i> <i>Uuvin omassa viestinnässä huomioidaan entistä paremmin veneilijän näkökulma.</i> <i>Informaatiossa kiinnitetään huomiota veneilijöiden kannalta tärkeisiin asioihin (esim. lähestymisohjeet, ilmakuivat rantautumispaikoista).</i>
Rantautumispaikoissa on tarjolla tarpeeksi selkeää tietoa kohteesta. Alueen opastusviestintä on kunnossa.	<i>Alueen maasto-opasteet ovat kunnossa.</i> <i>Keskeisimmissä rantautumispaikoissa on infotaulut.</i>
Rantautumispaikkojen lähestyminen on selkeää ja turvallista.	<i>Rantautumispaikkojen lähestymistapa on osoitettu selkeästi, esim. linjataulut ja lähestymiskartat.</i>
Miehistön vaihtaminen ja varusteiden täydentäminen manneralueella on mahdollista.	<i>Kopparnäsin retkisatamaa kehitetään niin, että se palvelee veneilijöitä mantereella sijaitsevana tukikohtana entistä paremmin</i>
Monipuolisuus	
Alueella on monipuolisesti erilaisia veneilykohteita; omatoimiseen retkeilyyn sopivia rauhallisia saaria ja toisaalta rantautumispaikkoja, joissa voi nauttia kattavista palveluista ja muiden veneilijöiden seurasta.	<i>Palveluiden mitoituksella ja sijoittamisella on luotu eri tyyppisiä veneilykohteita, joista myös viestitään eri tavoilla.</i>
Monipuolista koettavaa löytyy monen tasoille ja erilaisia tarpeita omaaville veneilijöille, ja niistä voi valita erilaisiin tilanteisiin ja sääolosuhteisiin sopivia vaihtoehtoja.	<i>Rantautumispaikkojen ja muiden palveluiden suunnittelussa on huomioitu käyttäjien erilaiset tarpeet sekä sääolosuhteiden vaikutus.</i> <i>Hyvän ennakkotiedon avulla kävijöiden on helppoa valita itselleen sopivia kohteita.</i>

Konsepti 6: Kopparnäs luontomatkailuyrittäjän toimintaympäristönä

Konseptissa aluetta tarkastellaan luontomatkailuyrittäjien näkökulmasta. Kopparnäsin alue soveltuu pieniskaalaisen luontomatkailun toimintaympäristöksi, joka perustuu alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriarvoihin. Myös luontomatkailutoiminnan laatu ja kestävällä pohjalla toimiminen korostuvat. Alueen omistajan rooli on toiminnan mahdollistaminen. Konseptilla pyritään myös siihen, että luontomatkailutuotteet ja -palvelut tuottavat virkistyskäytön peruspalveluiden ohella kävijöille lisäarvoa.

TEEMAT	KEHITTÄMISTARPEET
Toiminnallisuus	
Alueella on luontomatkailuyrittäjien käyttöön hyvin sopivia palveluita ja palveluvarustusta.	<p><i>Taukopaikkojen, reittien ja rakenteiden suunnittelussa on huomioitu myös ryhmien tarpeet.</i></p> <p><i>Palveluvarustus on yrittäjien käytettävissä Uuvin kanssa solmitun käyttöoikeussopimuksen mukaisesti.</i></p> <p><i>Alueen kaupalliset palvelut tukevat luontomatkailutoimintaa.</i></p> <p><i>Alueen kehittämistoimet mahdollistavat monipuolisten kaupallisten palveluiden kehittymisen.</i></p>
Alueen kehittämisessä huomioidaan luontomatkailuyrittäjien tarpeet ja näkemykset.	<i>Aluetta ja sen palveluita kehitetään elinkeinon toiveita huomioiden.</i>
Yritystoiminnan tarvitsemat kulkuyhteydet turvataan.	<i>Yrittäjillä on mahdollisuus kuljetuksiin myös lähelle ranta- alueita.</i>
Vetovoimaisuus	
Alue tunnetaan laadukkaana ulkoilukohteena.	<p><i>Alueesta viestimisellä rakennetaan mielikuvaa laadukkaasta ulkoilukohteesta.</i></p> <p><i>Alueen ylläpidon taso on korkea.</i></p>
Alueen reitit ja palvelut ovat monipuolisia ja laadukkaita, ja tukevat ympärivuotista käyttöä	<p><i>Reitit ja palveluvarustus ovat hyvin suunniteltuja ja toteutettuja.</i></p> <p><i>Reitit ja rakenteet ovat hyvässä kunnossa.</i></p>
Alue linkittyy osaksi suurempaa seudullista kokonaisuutta.	<i>Alueesta viestimisellä rakennetaan mielikuvaa sen kuulumisesta Porkkalan aluekokonaisuuteen ja Helsingin seudun viherkehään.</i>
Alueen käyttö on kestäväällä pohjalla.	<p><i>Alueen käytön suunnittelussa ja ohjaamisessa noudatetaan kestävyden periaatteita.</i></p> <p><i>Alueen käytössä ja hoidossa huolehditaan luonto-, maisema ja virkistyskäyttöarvoista.</i></p> <p><i>Yrittäjät sitoutuvat alueella toimimisessa kestäväen luontomatkailun periaatteisiin.</i></p>

6 Kehittämistoimenpiteet

Konsepteista esille nousseet kehittämistarpeet on muotoiltu seuraavassa konkreettisiksi kehittämistoimenpiteiksi. Ne on kirjattu jokainen erikseen toimenpidekortti-tyyppisesti, jossa kunkin toimenpiteen yhteydessä tarkennetaan ja perustellaan tehtäviä toimia. Suunnitellut toimenpiteet koskevat alueen liikennejärjestelyitä, erilaisten toimintojen sijoittumista alueelle sekä reittien ja yksittäisten kohteiden kehittämistä. Kehittämissuunnitteluvaiheen jälkeen kukin toimenpide vaatii tarkempaa suunnittelua, toteutusmallin valitsemista ja mahdollisten yhteistyötahojen löytämistä. Kehittämiskohteet on merkitty karttaan, joka on suunnitelman viimeisellä sivulla liitteenä.

6.1 Viestintä

Viestinnällä on läpileikkaava rooli alueen kehittämisessä. Vaikuttavalla ja monikanavaisella viestinnällä lisätään alueen tunnettuutta ja tavoitetaan jatkossa entistä paremmin myös niitä, jolle alue ei ole entuudestaan tuttu. Näin alue saadaan palvelemaan yhä useampia, millä on merkitystä myös yhteiskunnallisesta ja kansanterveydellisestä näkökulmasta.

Onnistuneen kävijäkokemuksen kannalta on tärkeää saada riittävästi olennaista tietoa sekä ennen vierailua alueella että sen aikana, ja myös mahdollisuus jakaa kokemuksiaan käynnin jälkeen. Kaiken informaation on oltava ajantasaista ja helposti saatavilla. Uudenmaan virkistysalueyhdistyksellä on meneillään viestintä uudistus, jonka myötä myös Kopparnäsin alueesta ja palveluista tullaan viestimään monikanavaisesti aiempaa aktiivisemmin sekä omissa että yhteistyökumppanien kanavissa.

Alueen hahmottumista ja siellä liikkumista helpotetaan uusien maasto-opasteiden ja viitoituksen avulla. Paikan päällä tarjottavaa tietoa alueesta ja sen palveluista lisätään. Tavoitteena on luoda käyntikokemuksesta selkeä ja palveluiden valitsemisesta sekä käyttämisestä helppoa.

6.2 Toimenpiteet kehittämiskohteittain

Alueen liikennejärjestelyt

Kopparnäsin alueen käyntimäärän ennustetaan 5–10 vuoden kuluessa olevan n. 75 000 käyntiä vuodessa. Alueen liikennejärjestelyjen mitoitus on tehtävä tämän ennusteen pohjalta, ja kasvavilla käyntimäärillä on väistämättä vaikutuksensa myös liikenteeseen sekä virkistysalueelle saavuttaessa että sen sisällä. Tavoitteena on löytää myös ratkaisuja alueen saavuttamiseksi julkisilla kulkuneuvoilla, mutta lähtökohtaisesti alueelle saavutaan lähinnä henkilöautoilla. Käyntimääräennustemaksimin mukainen liikennemäärän kasvu aiheuttaa tarpeen noin 300 auton yhtäaikaiselle pysäköinnille koko alueella. Tällä hetkellä

koko alueella on pysäköintitilaa n. 180 autolle, hajautuneena ympäri aluetta.

Alueen laajuuden vuoksi on perusteltua säilyttää kaksi sisääntulosuuntaa ja -väylää, Kopparnäsin ja Störsvikin puolella omansa. Suosituimmat näköalapaikat sijoittuvat Kopparnäsin puolelle, ja sinne keskittyvät myös enimmäkseen palvelut, joten Kopparnäs tulee jatkossakin toimimaan alueen pääsisäänkäyntinä.

Kuitenkin osalle kävijöistä, sekä esimerkiksi julkisilla kulkuneuvoilla Kirkkonummen ja Siuntion suunnista saapuville on sisääntulo Störsvikin kautta helpommin saavutettavissa. Sisääntuloväylien parantamiseen liittyvät toimenpiteet vaativat yhteistä näkemystä tiekuntien ja -osakkaiden, kuntien ja ELY-keskuksen kesken.

Kopparnäsin alueen sisäisen liikenteen haasteena ovat nykytilanteessa kapeat ja ruuhkautuvat tiet, pienet hajallaan olevat pysäköintipaikat (jotka lisäävät tarpeettomasti alueen sisäistä liikennettä), tienvarsipysäköinti, luvaton maastoliikenne, moottoriajoneuvoliikenne ydinalueilla sekä moottoriajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen sekoittuminen. Lisääntyvän jalankulku- ja pyöräliikenteen sovittaminen moottoriajoneuvoliikenteen sekaan ei ole mielekäästä tai mahdollista ilman merkittävää haittaa kaikille osapuolille tai vaaratilanteita. Lisäksi ruuhkautuvat tiet ja luvaton tienvarsipysäköinti haittaavat pelastusneuvojen kulkua, joka on turvattava kaikissa olosuhteissa.

Liikennemäärien kasvaessa onkin selvää, että keskeisten väylien parantaminen sekä yleisen liikenteen ohjaaminen ja pysäköinnin järjestelyt ovat alueen toimivan käytön sekä hyvän, turvallisen ja laadukkaan käyttäjäkokemuksen edistämässä merkittävässä asemassa. Suunnitellut toimenpiteet sisältävät pysäköinnin keskittämistä ja osittaista yleisen moottoriajoneuvoliikenteen rajaamista. Nämä toimet keskeisimmillä ja arvokkaimilla ydinalueilla osoittavat alueiden arvon nimenomaan virkistyskäytössä ja edistävät niiden luonto- ja maisema-arvojen säilymistä, turvaten sitä tarkoitusta miksi koko alue on olemassa. Lisäksi ne tukevat alueen virkistyskäyttöä ja kanavoivat sitä nykyistä selkeämmin. Liikennejärjestelyillä kuitenkin turvataan helppo pääsy suosituimmille käyntikohteille sekä pysäköintimahdollisuudet niiden läheisyydessä.

TOIMENPIDE

Yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Kopparnäsintiellä

TARKENNUKSET JA PERUSTELUT

- Yleinen moottoriajoneuvoliikenne ohjataan Kopparnäsintiellä seuraaville pysäköintialueille:
- Kalastajatorpantien risteuksen nykyinen pysäköintipaikka
- Retkisataman nykyinen pysäköintipaikka
- Opastuskeskuksen uusi pysäköintipaikka
- Berguddenintien uusi pysäköintipaikka
- Berguddenin nykyinen pysäköintipaikka
- Rävbergetin nykyinen suurempi pysäköintipaikka
- Kopparnäsintien alkuosaa välillä Råbergintie–Opastuskeskuksen uusi pysäköintipaikka parannetaan ja paikoin levennetään, jotta se kestää ja pystyy välittämään lisääntyvän liikenteen

- Kopparnäsintien loppuosa välillä Rävberget–Klobbacka jää ulkoilureitiksi. Tietä ylläpidetään ajokelpoisena ja se on huoltoliikenteen, pelastusliikenteen, tieosakkaiden ja luontomatkailuyrittäjien käytössä.
- Retkisataman pysäköintipaikasta osa osoitetaan sataman kehittämisen yhteydessä (veneluiska) sataman käyttäjien ja erityisesti auto–traileri - yhdistelmien käyttöön. Satamasta tehdään selkeä ympärijoreitti pysäköintipaikalle.
- Kopparnäsintien varren pieni pysäköintipaikka lintutornille johtavan polun alussa säilytetään palvelemaan tornin käyttäjiä.

TOIMENPIDE

Yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Råbergintiellä

TARKENNUKSET JA PERUSTELUT

- Råbergintien päässä sijaitsee nykyisin epävirallinen leirintäalue, joka aiheuttaa ongelmia. Alueen ongelmana on myös jatkuva autojen pysäköinti maastoon ja maastoliikenne. Syrjäinen sijainti edesauttaa näiden ongelmien syntymistä.
- Råbergintien loppupäähän lähelle ranta-aluetta rakennetaan uusi pysäköintialue. Samalla yleistä moottoriajoneuvoliikennettä rantaan asti rajoitetaan, epävirallinen leirintäalue poistetaan ja ranta-alue kunnostetaan. Liikenteen ohjaamisen tavat ja pysäköintipaikan tarkka sijainti ratkaistaan jatkosuunnittelussa, ja niihin vaikuttavat mm. reittien yksityiskohtainen suunnittelu sekä osaltaan myös se, missä toteutus onnistuu mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Kävelymatka Sandfjärdeniin pyritään pitämään mahdollisimman lyhyenä.
- Råbergintietä parannetaan tarpeellisilta osin.

TOIMENPIDE

Yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Störsvikissä

TARKENNUKSET JA PERUSTELUT

- Störsvikin puolen nykyiset väylät säilyvät ennallaan.
- Störsvikin puhdistamon pienelle pysäköintipaikalle ei jatkossa ohjata pysäköintiä. Pysäköinti pyritään ohjaamaan em. paikasta n. 200 m länteen olevalle Störsvikin pysäköintialueelle, jota on tavoitteena laajentaa ja parantaa. Opastettu runkoreitti virkistysalueelle lähtee tältä pysäköintialueelta, ja myös Sandviken on helposti saavutettavissa sitä pitkin.
- Kolavikenin pysäköintialue säilytetään nykyisellään ja se palvelee toisena lähtöpaikkana Störsvikin puolella.

Kopparnäsin opastuskeskus

Kopparnäsin alueen keskeisimmäksi sisääntuloportiksi toteutetaan Opastuskeskus nykyisen rantasaunan alueelle. Paikka on itsessään hyvin vetovoimainen ja sitä kehittämällä saadaan sen potentiaali myös kävijöiden hyödyksi. Opastuskeskus toimii keskeisenä lähtöpisteenä alueen reiteille ja muodostaa hyvän pisteen tiedon jakamiselle alueesta ja sen palveluista. Myös alueen kaupallisten palveluiden sijoittuminen tämän merkittävimmän sisääntuloportin yhteyteen on perusteltua. Kävijävirtojen ohjautumista keskuksen kautta edistetään, mikä parantaa palveluiden tarjoamisen liiketaloudellisia edellytyksiä.

Virkistyskäytön peruspalveluiden täydentyminen kaupallisilla palveluilla nähdään tarpeellisena ja mielekkäänä huomioiden alueen suuren kävijäpotentiaalin, ympärivuotisen vetovoimaisuuden ja käyttömuotojen monipuolistumisen. Kysymykseen voivat tulla esimerkiksi kahvila- ja ravintolatoiminnot sekä välinevuokraus. Ohjelmapalveluiden tarjonta alueella voi laajentua kattamaan monenlaisia toimintoja, ja myös nämä palvelut hyötyvät, jos niille on tarjolla kiinteä tukikohta.

TOIMENPIDE
Opastuskeskuksen toteuttaminen nykyisen rantasaunan alueelle
TARKENNUKSET JA PERUSTELUT
<ul style="list-style-type: none">• Kopparnäsintien varteen, Kalastajatorpantien risteyksen jälkeiselle ranta-alueelle toteutetaan opastuskeskus, joka toimii alueen keskeisimpänä sisääntuloporttina. Paikalla sijaitsee nykyisin rantasaunamökki.• Opastuskeskuksesta kävijät saavat tietoa alueen reiteistä ja palveluista, harrastusmahdollisuuksista sekä luonnosta ja kulttuurihistoriasta.• Opastuskeskuksen yhteyteen keskitetään myös koko alueen käyttöä tukevat kaupalliset palvelut (kahvila-ravintola, välinevuokraus, ohjelmapalveluyritysten tukikohta).• Voimassa olevassa osayleiskaavassa rantasaunan alue on osoitettu matkailupalveluiden alueeksi ja siellä on rakennusoikeutta. Alueella on myös perusinfra.• Rantasaunan alueella on keskeinen sijainti pääkävijävirtoja ja Kopparnäsin vetovoimaisimpia ydinalueita ajatellen. Meren rannassa sijaitseva paikka on itsessään vetovoimainen, ja sieltä on lyhyt matka kävijöiden kannalta kiinnostavimmille paikoille ja reiteille.• Alueelta toteutetaan hyvät reittiyhteydet Kopparnäsin muille vetovoimaisille alueille.• Opastuskeskuksen palveluiden suunnittelussa huomioidaan esteettömyys.• Palveluiden suunnittelussa ja mitoituksessa huomioidaan alusta alkaen myös isompien ryhmien tarpeet.• Opastuskeskuksen ympäristöä ja läheistä Sandarbuktenin aluetta kehitetään palvelemaan erityisesti lyhyitä ja helposti saavutettavia reittejä suosivia kävijöitä. Reitit ja palvelut toteutetaan mahdollisimman helppokulkuisina ja soveltavan liikunnan tarpeet huomioiden.• Opastuskeskuksen toimintakonsepti luodaan yhteistyössä alueen kaupallisten palveluiden toimijoiden kanssa.• Alueen olemassaolevan rakennuskannan hyödyntämismahdollisuudet ja uudisrakentamisen tarpeet määritellään tarkemman suunnittelun yhteydessä.• Opastuskeskuskokonaisuutta kehitetään vaiheittain, ja toteutukseen pyritään löytämään modulaarisia ratkaisuja.• Rakennuskannan toteutusvaihtoehtona voidaan tutkia esimerkiksi käytettyjen merikonttien hyödyntämistä (edullisuus, ekologisuus,

modulaarisuus, arkkitehtoniset mahdollisuudet)

- Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan informaation jakamiseen keskittyviä toimintoja ja pienimuotoisia kaupallisia toimintoja.
- Myöhemmässä vaiheessa alueelle voidaan toteuttaa laajempia palveluita kysynnän ja tarpeen mukaisesti.

Reitistö

Kehittämisen tärkeänä painopistealueena on huolellisesti suunnitellun ja toteutetun, opastetun ja viitoitetun sekä monenlaisia ulkoilumuotoja tukevan reittiverkoston luominen alueelle. Suurin kysyntä kohdistuu nykyään erilaisten kävijöiden tarpeisiin sopivan mittaisiin ympyräreitteihin. Reitille lähtiessään kävijällä on myös oltava hyvät ennakkotiedot hänelle tärkeistä seikoista, joita voi tulla vastaan (esim. reitin pituus, kiintopisteiden väliset etäisyydet, vaativuus eri mittareilla) ja hänen on voitava luottaa opastuksen ja viitoituksen laatuun, jotka estävät eksymästä reitiltä.

Kopparnäsin alueelle ei suunnitella uusia leveitä (4-5 m) ulkoilureittejä, mutta reittiverkostossa voidaan hyödyntää olemassa olevia, reiteiksi soveltuvia teitä. Uusista reiteistä tehdään kapeita ja polkumaisia (leveys enintään noin 1,5 m), ja ne kestäväidään tarpeellisin osin riippuen maastosta ja reitin osan luonteesta. Kestävöintimenetelminä on useimmissa tapauksissa sorastus, tarpeen mukaan käytetään lankkupolkua/pitkospuuta sekä reitin käyttötarkoituksesta riippuen myös muita rakenteita.

TOIMENPIDE

Reittiverkoston luominen

TARKENNUKSET JA PERUSTELUT

- Kopparnäsin alueelle rakennetaan hyvin opastettujen, viitoitettujen ja luokiteltujen reittien verkosto, joka suunnitellaan erilaisia käyttömuotoja ajatellen.
- Alustavasti suunniteltu reitistön runko on esitetty kartalla (liite). Runkoreitistö pohjautuu pitkälti alueella jo valmiina oleviin polkuihin ja teihin. Kaikkien reittien lopulliset linjaukset tehdään tarkemman suunnittelun yhteydessä.
- Reitistö yhdistää alueen eri osat toisiinsa, tuo esille alueen keskeisimpiä maisemia ja kohteita sekä mahdollistaa eri mittaisten ja teemaisten retkien tekemisen alueella.
- Reitit palvelevat kävijöitä sekä edistävät, ohjaavat ja tasapainottavat alueen käyttöä. Ne myös vähentävät merkittävästi maaston kulumista sekä edistävät luonto- ja maisema-arvojen säilymistä alueella. Reittien tarkassa linjaamisessa huomioidaan tarkasti luontoarvot, eroosioriskit yms. alueen kestävä käytön kannalta olennaiset asiat.
- Alueen reitit ovat lähtökohtaisesti monikäyttöreittejä, eli kaikki käyttömuodot sovitetaan samoille reiteille. Paikoin reiteille tehdään eri linjauksia pyöräilijöitä ja jalankulkijoita varten, mikä edistää eri aktiviteettien mielekästä harrastamista sekä vähentää mahdollisia käyttäjäryhmien välisiä konflikteja.
- Reitistön perusvaatimuksia ovat selkeys, houkuttelevuus ja monipuolisuus. Selkeyteen kuuluvat reittien helppo löydettävyyttä, hyvät ennakkotiedot reitistä sekä luotettava opastus reitillä. Houkuttelevuus syntyy reitin sopivuudesta käyttötarkoitukseensa sekä maisemista ja tutustumiskohteista.

- Kokonaisuutena reitistön tulee tarjota eripituisia ja -tasoisia vaihtoehtoja sekä mahdollisuuksia yhdistellä eri reitistön osia toisiinsa. Lähtökohtaisesti kaikkien reittien tulee mahdollistaa ympyräreitin kulkemisen.
- Patikoiden tarpeita palvelevat parhaiten 1–5 km pituiset ympyräreitit. Pyöräilijät ja polkujuoksijat liikkuvat pidempiä matkoja. Kopparnäsin laaja alue on erittäin hyvin sopiva polkupyörällä liikkumista ajatellen, ja pyöräilyolosuhteiden parantamiseen panostetaan.
- Viitat ja opasteet uudistetaan Uuvin uuden rakennemalliston mukaisesti.
- Alueelle toteutetaan opastuksen ja viitoituksen kokonaissuunnitelma. Koko alueella vierailuun liittyvä palvelupolku huomioidaan käyttäjälähtöisesti niin, että alueen opasteet ja viitat ovat selkeitä ja hyvässä kunnossa, palvelut on helppo löytää ja reiteillä on helppo pysyä.
- Opastusviestinnällä ohjeistetaan kävijöitä myös luontoarvojen huomioimisessa, turvallisuuteen liittyvissä asioissa ja yleisissä alueella toimimiseen liittyvissä asioissa.
- Opastusviestintä toteutetaan siten, että sen avulla itselle sopivia palveluita ja reittejä on helppo valita. Reitit on luokiteltu ja niistä on selkeät kuvaukset. Myös muista palveluista ja esimerkiksi niiden esteettömyydestä on saatavilla selkeät kuvaukset.
- Informaatiota on saatavilla useilla eri kielillä.

Palveluvarustus

Alueen palveluvarustus (tauko- ja tulipaikat sekä muut maastorakenteet) uudistetaan vastaamaan luonteeltaan ja mitoitukseltaan kasvavien käyttäjämäärien tarpeita. Alueen vyöhykkeistäminen muodostaa selkeitä painopistealueita palveluvarustuksen sijoitteluun, jolloin kävijäpaineen jakautumiseen varaudutaan alueen eri osissa eri tavoin. Alueella käytetään Uuvin uuden malliston mukaisia maastorakenteita, jotka on suunniteltu yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa. Suunnittelutyössä on ollut vahvan käyttäjälähtöinen ja palvelumuotoiluun pohjautuva ote. Myös modulaarisuus on malliston tärkeä ominaisuus, jonka avulla rakenteiden määrää on helppo säädellä tarpeen mukaan.

Alueen eri osille ja kohteille on suunniteltu kehittämisen teemat (alla), jotka ohjaavat niiden palveluvarustuksen suunnittelua. Nämä kohteet ovat keskeisiä tauko- ja tulipaikkojen ja muun palveluvarustuksen painopistealueita, reitistön solmukohtia tai nivoutuvat muulla tavoin alueen tärkeimpiin palveluihin. Tarkat suunnitelmat palveluvarustuksen sijoittelusta ja mitoituksesta näillä kohteilla tehdään yksityiskohtaisen reitistö- ja palveluvarustussuunnittelun yhteydessä.

Sandarbuktenin alue

- Sandarbuktenin helposti saavutettava kallioranta-alue linkittyy tiiviisti Rantasaunan opastuskeskusalueeseen ja sen palveluihin. Sandarbuktenin alueelle luodaan lyhyitä reittejä palvelemaan kävijöitä, jotka haluavat kulkea hyvin lyhyitä matkoja. Reitit suunnitellaan tarkemman reitistösuunnittelun yhteydessä ja pyritään toteuttamaan mahdollisimman esteettöminä.

Kalliorantavyöhyke: Bergudden – Rävberget – Östervik

- Berguddenista Östervikiin ulottuva Kopparnäsin kalliorantavyöhyke on maisemallisesti koko alueen vetovoimaisin, ja alueen

suurin käyttöpainekohdistuu sille. Tällä vyöhykkeellä virkistyskäytön palvelut tulee suunnitella ja mitoittaa erityisen huolellisesti vastaamaan suuria kävijämääriä ja eri käyttömuotojen tarpeita.

- Berguddenia kehitetään kohteena, jonka kaikissa palveluissa esteettömyys huomioidaan.
- Rävbergetiä kehitetään maisemien ihailun vetovoimaisimpana kohteena, ja sen vieressä olevaa Östervikiä tätä tukevien palveluiden sijaintipaikkana.
- Kalliorantavyöhykkeelle toteutetaan useampia tauko- ja tulipaikkoja, joiden sijoittelu ja mitoitus tarkentuvat yksityiskohtaisessa suunnittelussa.

Klobbacka

- Klobbackan aluetta kehitetään rauhallisena kallioranta-alueena, jossa on samoja maisemallisia vetovoimatekijöitä kuin viereisellä kalliorantavyöhykkeellä, mutta jonne kohdistuu pienempi käyttöpaine.
- Klobbackaan tehdään merkitty ympyräreitti.

Sandfjärden

- Sandfjärdenin epävirallinen leirintäalue poistetaan ja alue maisemoidaan.
- Sandfjärdenin ranta-alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia kehitetään luonnonhoitotoimilla ja virkistyskäytön palveluvarustusta parantamalla.
- Alueella on perusinfra sähkö ja kaivo.
- Aluetta voidaan käyttää myös ulkoilualueelle soveltuvien tapahtumien tukikohtana ja esimerkiksi melonnan ohjelmapalveluiden toimintaympäristönä.

Sandviken

- Sandvikeniä kehitetään Störsvikin alueen keskeisimpänä kohteena, jonka saavutettavuutta Pickalan puolelta parannetaan.
- Sandviken on suosittu uimapaikka ja sitä kehitetään tässä tarkoituksessa edelleen.
- Viereistä Kurubackuddenin entisen torpan aluetta kehitetään perinnemaisemallisia piirteitä korostaen. Kurubackuddenin niemen kärkeä kehitetään pienveneilyn rantautumispaikkana.

Entisen kartanon alue ja pellot

- Entisen kartanon aluetta ja peltoja kehitetään omana kokonaisuutenaan, jossa korostuvat perinnemaiseman piirteet. Myös Kopparnäsintien toisen puolen laidunalue tukee kokonaisuutta.
- Kartanon kivijalan ympäristöä siistitään ja tuodaan entistä paremmin esiin.
- Alueen luonnetta perinnemaisemana korostetaan sekä ympäristön hoidon avulla että tarjoamalla tietoa luonnosta ja menneistä ajoista.
- Alueelle tehdään reittejä, jotka suunnitellaan osana tarkempaa reitistösuunnittelua.

- Perinnemaiseman hoitoon liittyen pyritään luomaan yhteistyömalleja, joissa erilaisilla järjestötoimijoilla ja vapaaehtoistyöllä on tärkeä rooli.

Kvarnträsk, Långmossen, tietyt kallioalueet

- Kvarnträskin suojelualueelle, Långmossenille ja tietyille kallioalueille ei luontoarvojen säilymisen turvaamiseksi ohjata kävijöitä ja ne jätetään opastettujen ja viitoitettujen reittien ulkopuolelle.

TOIMENPIDE
Palveluvarustuksen uudistaminen
TARKENNUKSET JA PERUSTELUT
<ul style="list-style-type: none"> • Alueen taukopaikat uudistetaan. Muun palveluvarustuksen osalta tarkastellaan uudistamis- ja uudisrakennustarvetta. Palveluvarustuksen tarve ja mitoitukset tarkentuvat yksityiskohtaisen reitistösuunnittelun yhteydessä. Lähtökohdista on parantaa tauko- ja tulipaikkojen toimivuutta niin, että ne pystyvät palvelemaan aiempaa suurempaa käyttäjämäärää. • Tauko- ja tukipaikkojen rakenteet uudistetaan Uuvin uuden rakennemalliston mukaisesti, joka on suunniteltu yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa palvelumuotoilun lähtökohdista. Yhteistyön jatkamista Aalto-yliopiston kanssa selvitetään, yhteistyössä alueelle on mahdollista muodostaa innovatiivisten arkkitehtonisten maastorakenteiden kokonaisuus. • Tauko- ja tulipaikkojen uudistamisessa huomioidaan esteettömyyden ja soveltavan liikunnan tarpeet, yhteistyökumppanina toimii Soveltavan luontoliikunnan verkosto. • Alueen luontoa ja kulttuurihistoriaa tuodaan opastuskeskuksen lisäksi esille myös maastossa parantamalla kohteiden kuntoa, käytettävyyttä ja saavutettavuutta. Perinteisten tiedonvälitystapojen lisäksi (esim. näyttely- ja maastotaulut) tavoitteena on osana palvelumuotoilun kokonaisuutta kehittää tuoreita tapoja tiedon tarjoamiseen (esim. mobiiliratkaisut). • Långvassöfjärdenin lintutornin kunnostamisen ja ylläpidon osalta pyritään löytämään yhteistyömalli Metsähallituksen ja Inkoon-Siuntion ympäristöyhdistyksen kanssa. • Toteutetaan kattava opastuksen ja viitoituksen kokonaissuunnitelma, jossa käyttäjälähtöisesti huomioidaan koko alueella vierailuun liittyvä palvelupolku. • Kulunohjaukseen, pysäköintijärjestelyihin ja alueella toimimiseen liittyvä opastus on selkeää heti alueelle saavuttaessa ja koko vierailun ajan. • Alueen pääportiksi rakennetaan Kopparnäsin opastuskeskus, jonka keskeinen tarkoitus on tarjota alueelle saapuville kävijöille kattavat tiedot alueesta ja sen palveluista. Opastusviestinnällä ohjeistetaan kävijöitä myös luontoarvojen huomioimisessa, turvallisuuteen liittyvissä asioissa ja yleisissä alueella toimimiseen liittyvissä asioissa. • Informaatio laaditaan niin, että niiden avulla itselle sopivia palveluita ja reittejä on helppo valita. Reitit on luokiteltu ja niistä on selkeät kuvaukset. Myös muista palveluista ja esimerkiksi niiden esteettömyydestä on saatavilla selkeät kuvaukset. • Informaatiota on saatavilla useilla eri kielillä. • Alueen opasteet ja viitat ovat selkeitä ja hyvässä kunnossa, jolloin palvelut on helppo löytää ja reiteillä on helppo pysyä.

Ns. Kestikievarinmäki

Ns. Kestikievarinmäen rakennukset on purettu loppukesällä 2018. Kehittämissuunnittelun kuluessa kävi selväksi, ettei paikan rakennuskanta sovellu kaupallisten palveluiden järjestämiseen alueella (ks. tarkemmin kpl 1.3). Lisäksi sijainti suhteessa vetovoimaisimpaan ydinalueeseen on ongelmallinen. Paikalla on edelleen toimiva perusinfrastruktuuri (sähkö, vesi, viemärointi, osittainen asfaltointi), jota kannattaa hyödyntää jatkossa. Alueen sijainti ja luonne rajoittavat kuitenkin sen käyttöä, eikä entisenkaltaisten palveluiden tarjoaminen siellä ei ole mielekästä.

Kestikievarinmäen tulevaa käyttöä on suunniteltu rakentamaan matkailuajoneuvoilla alueelle saapuville kävijöille suunnattujen matkaparkkipalveluiden ympärille. Matkaparkit ovat maksullisia, lyhytaikaiseen leiriytymiseen tarkoitettuja alueita, joiden palvelut ovat leirintäalueiden tarjontaa vaatimattomammat (esim. käymälät, suihkut, juomavesi, jätevesisäiliön tyhjennys). Matkaparkkipalvelut on mahdollista rakentaa pitkälti itsepalveluperiaatteella toimiviksi ja tarvittavat investoinnit ovat suhteellisen pieniä.

Matkailuajoneuvoilla liikkuvat ovat perinteisesti olleet yksi Kopparnäs-Störsvikin alueen kävijäryhmistä. Tämä käyttö on keskittynyt päässä sijaitsevalle Sandfjärdenin alueelle, jossa on Imatran Voiman ja myöhemmin Fortumin aikana ollut henkilökunnalle tarkoitettu leirintäalue. Alueella ei kuitenkaan ole mitään leirintäalueella tarvittavia palveluita eikä asiaankuuluvaa valvontaa ja ylläpitoa. Nykyisen kaltainen epävirallinen leiriytyminen ilman ylläpitoa ja valvontaa on aiheuttanut jatkuvia ongelmia. Matkailuajoneuvoilla liikkumisen suosio on kasvussa, ja ulkoilualueiden yhteydessä sijaitseville matkaparkkityypisille palveluille on tarvetta. Jatkossa onkin perusteltua tarjota kunnollisia peruspalveluita asianmukaisissa puitteissa tälle kävijäryhmälle.

TOIMENPIDE
Kestikievarinmäen kehittäminen matkaparkkialueeksi
TARKENNUKSET JA PERUSTELUT
<ul style="list-style-type: none">• Kestikievarinmäestä kehitetään matkailuautoille ja -vaunuille matkaparkkityyppinen palvelualue.• Toiminta tarvitsee perusinfrastruktuurin (sähkö, vesi, viemärointi, asfaltointi), joka löytyy alueelta valmiina• Alueen sijainti on matkaparkkitoimintaa varten sopiva• Alueelta luodaan yhteydet reittiverkostoon• Tarkemmassa suunnittelussa ratkaistaan, kuinka pitkälle palvelut voidaan hoitaa itseohjautuvasti, ja tarvitaanko toimintaan operaattori.

Veneilijöiden ja lähivesillä liikkujien palvelut

Veneilijöiden palveluiden suunnittelussa on paikallisten veneilijöiden osallistaminen ollut keskeisessä roolissa. Siihen pohjautuen kehittämisen painopisteenä tulee olemaan Kopparnäsin saariston palveluiden kehittäminen etenkin Stora Halsön saarella, joka tulee jatkossakin toimimaan veneilyn pääasiallisena palvelukeskittymänä. Toisaalta alueen saarikohteiden suuri lukumäärä ja monipuolisuus tarjoavat myös palveluita kaipaamattomille, omaa rauhaa hakeville veneilijöille hyviä mahdollisuuksia löytää mieluisia retkikohteita.

Kalastajatorpantien päässä sijaitsevan, keskeneräisen Retkisataman laajamittainen kehittäminen manneralueella toimivaksi veneilyn tukikohdaksi ei ole mielekästä, sillä se sijaitsee syrjässä veneväyliltä ja matalassa lahdessa, johon isommilla veneillä on vaikeaa päästä. Kopparnäsin manneralueen vetovoimaisuus veneilijöiden näkökulmasta ei ole riittävän vahvaa, jotta suuret investoinnit satamapalveluiden kehittämiseen Retkisatamassa olisivat ainakaan näillä näkymin tarkoituksenmukaisia. Toisaalta tietyt yksittäiset tekijät ovat nousseet veneilijöiden osallistamisessa esille tärkeinä, esimerkiksi mahdollisuus poiketa manneralueelle miehistönvaihtoa varten sekä mahdollisuus laskea veneitä vesille Retkisatamassa veneluiskaa hyödyntäen. Myös Retkisataman lähelle rakentuvan Kopparnäsin opastuskeskuksen palvelut voivat kiinnostaa osaa veneilijöistä.

Veneilyssä on enenevässä määrin tarvetta veneenlaskupaikoille ja venetrailerien pysäköintimahdollisuuksille, sillä yhä useammat kävijät saapuvat alueelle omien pienveneidensä kanssa, tutustumaan alueen saaristoon tai kalastamaan. Sataman toimintojen kehittämisessä tämän käyttäjäryhmän tarpeet on syytä huomioida, sillä näin tarjotaan mahdollisuus yhä useammalle veneilijälle tutustua Kopparnäsin alueeseen.

Retkisatamaa kehitetään ainakin ensi vaiheessa pienimuotoisesti, keskittyen keskeneräisten laiturirakenteiden viimeistelyyn. Toisessa vaiheessa koko Uuvin huollon tukikohdaksi rakennetaan alueelle hallirakennus, jonne toiminnot siirtyvät nykyiseltä paikaltaan Råbergintien varresta. Tulevaisuudessa satamaa on mahdollista jatkokehittää esimerkiksi Kopparnäsin ja Porkkalan saaristoon suuntautuvan yhteysalusliikenteen lähtöpaikkana tai muihin veneilyn tarpeisiin.

TOIMENPIDE
Retkisataman kehittäminen
TARKENNUKSET JA PERUSTELUT
<ul style="list-style-type: none">• Sataman aluetta kehitetään ensi vaiheessa pienimuotoisesti<ul style="list-style-type: none">• keskeneräiseen laituriin rakennetaan kansi, alueen yleisilmettä kohennetaan• laiturin viereen toteutetaan veneluiska• alueen liikennejärjestelyt suunnitellaan veneluiskan käyttöön ja trailerien pysäköintiin liittyvät tarpeet huomioiden. Kalastajatorpantien varren pysäköintialueesta osoitetaan osa sataman käyttäjien auto-traileri -yhdistelmien käyttöön.• alueen tarkemmassa suunnittelussa hyödynnetään soveltuvin osin vuonna 2016 tehtyä sataman kehittämissuunnitelmaa.• Tulevaisuudessa satamaa on mahdollista kehittää esim. Kopparnäsin ja Porkkalan saaristoon suuntautuvan yhteysalusliikenteen lähtöpaikkana tai muihin veneilyn tarpeisiin.

TOIMENPIDE

Kopparnäsän saariston kehittäminen

TARKENNUKSET JA PERUSTELUT

- Stora Halsötä kehitetään edelleen saariston keskeisimpänä palvelukohteena.
- Stora Halsön laituri ja taukopaikkarakenteet uusitaan.
- Jatkossa varaudutaan kehittämään myös saaren muita palveluita (esim. saunomiseen liittyviä). Palveluiden kehittämisessä arvioidaan, tulisiko ne järjestää kaupalliselta pohjalta.
- Veneilyn palveluiden kehittämisestä Stickellandetin saareen käydään yhteistyöneuvotteluja.
- Suosituimpien muiden saarten palveluita voidaan kehittää vähitellen kysyntälähtöisesti.
- Veneilijöille tarjotaan entistä paremmin tietoa koko aluekokonaisuudesta mahdollisuuksineen ja palveluineen. Myös opastusviestintää ja ohjeistusta esimerkiksi linnuston pesimärauhaan liittyen parannetaan.
- Rantautumispaikkojen lähestymistä tehdään selkeämmäksi, esim. linjataulut ja lähestymiskartat.
- Saariston kehittämistä tehdään tiiviissä yhteistyössä paikallisten veneseurojen kanssa.

6.3 Kehittämistoimien aikataulu

Kehittämistoimet on suunniteltu toteutettavaksi kymmenen seuraavan vuoden aikana, ja toteutuksen suunniteltu aikataulu esitetään alla olevassa taulukossa kehittämiskohteittain. Kehittämisen eri osa-alueille etsitään kuitenkin aktiivisesti toteutusmalleja, yhteistyökumppaneita ja investointimahdollisuuksia, joten toimenpiteiden keskinäinen toteuttamisjärjestys voi myös muuttua.

Kehittämiskohde	Toteutusvuodet
Stora Halsön laituri ja taukopaikkarakenteet	0–1
Keskeiset runkoreitit	0–2
Sandarbuktenin alue	0–2
Sandfjärdenin alue	0–2
Sandvikenin alue	0–2/3
Opastuskeskuksen ensimmäinen vaihe	0–3
Kalliorantavyöhykkeen kohteet	0–3
Liikennejärjestelyt teiden ja pysäköinnin osalta	1–3
Reittiverkoston täydentäminen	2–4
Entisen kartanon alue ja pellot	2–4
Kestikievarinmäen matkaparkki	2–4
Retkisataman laituri	2–4
Retkisataman veneluiska ja trailerien pysäköinti	2–4
Opastuskeskuksen toinen vaihe	4–6
Huollon tukikohta Retkisatamaan	4–6
Yhteysaluksen lähtöpaikka	6–10
Störa Halsön jatkokehittäminen	6–10
Muiden saarten kehittäminen	6–10

7 Kehittämissuunnitelman vaikutusten arviointi

Kehittämissuunnitelman tavoitteena on kehittää luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edellytyksiä Kopparnäs-Störsvikin alueella, jotta se palvelisi laadukkaana ulkoilualueena yhä useampia, erilaisia tarpeita omaavia, kävijöitä. Yhtä tärkeä tavoite on turvata kehittämissuunnitteluun perustuvalla käytön ohjaamisella alueen luonto- ja maisema-arvojen säilyminen, jonka merkitys korostuu alueen käyntimäärien jatkuvasti kasvaessa. Kehittämissuunnitelma antaa suuntaviivat alueen yksityiskohtaiseen suunnitteluun, ja sen tarkoitus on yhteensovittaa erilaisia alueeseen ja sen käyttöön liittyviä näkökulmia.

Yksinkertaistaen voidaan sanoa, ettei kehittämissuunnitelma tuo varsinaisesti mitään uutta ja mullistavaa verrattuna alueen nykyiseen käyttöön. Suunnitelma lähtee ajatuksesta, että alueen toiminnot ovat jatkossakin hyvin pitkälti samoja kuin tähän asti. Suunnittelulla on pyritty toisaalta tarjoamaan ja kehittämään näille toiminnoille yhä parempia ja laadukkaampia olosuhteita, ja toisaalta ohjaamaan ja kanavoimaan niitä tiettyihin osiin aluetta ja siten huolehtimaan alueen kestävästä käytöstä.

Käytön ohjaaminen ja kanavoiminen on välttämätöntä, jotta lisääntyvän käytön aiheuttamilta ongelmilta voidaan välttyä. Osaltaan esitetyt toimenpiteet vastaavat jo nykyisellään havaittaviin ongelmiin mm. liikennejärjestelyjen, pysäköinnin järjestämisen sekä tietyille alueen osille muotoutuneiden käyttötapojensuhteen (esim. Kvarnträsk, Sandfjärden). Osaltaan toimenpiteet ovat varautumista tulevaisuuteen ja niillä on siten ongelmia ennaltaehkäisevä tarkoitus.

Vaikka Kopparnäs-Störsvikin kävijämäärät kasvavat joka tapauksessa ilman minkäänlaisia toimia vaikutusalueen väestönkasvun sekä ulkoilun ja luontoliikunnan suosion kasvamisen myötä, on tietenkin oletettavaa, että alueen kehittäminen yhä paremmaksi ja laadukkaammaksi lisää sen vetovoimaisuutta ja kiinnostavuutta. Kehittämistoimenpiteet lisäävät alueen palveluiden laatua sekä tarjoavat yhä useammalle mahdollisuuden virkistymiseen ja luonnossa liikkumiseen. Tällä on myönteisiä ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia mm. lisääntyneen henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin muodossa. Siten alueen virkistyskäytöllä ja siellä tapahtuvalla luontoliikunnalla on merkitystä myös laajemmista inhimillisen hyvinvoinnin ja kansanterveyden edistämisen sekä kansantalouden näkökulmista. Alueelta saatavat hienot luontokokemukset edistävät myös henkilökohtaisen luontosuhteen syvenemistä, jolla on positiivista merkitystä mm. asennoitumiseen luonnon suojelua kohtaan.

Kopparnäs-Störsvikin alueen luontoarvoihin kehittämissuunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä on lähtökohtaisesti positiivinen ja niitä turvaava vaikutus. Käyttö ohjataan merkityille reiteille ja taukopaikoille, mikä vähentää luontoon kohdistuvaa kulutusta niiden ulkopuolella. Paikallisesti kuluminen toki lisääntyy näissä paikoissa, mutta käyttöpaino kohdistuu hyvin rajatulle alueelle, joten kokonaisvaikutus on positiivinen. Jo kehittämissuunnittelussa on käytetty kaikkea saatavilla olevaa tietoa alueen luontoarvoista. Suunnittelu on tehty tämä tieto huomioon ottaen, eikä toimintoja ole osoitettu luontoarvoiltaan herkille alueille (esim. Kvarnträsk, tietyt kallioalueet, Långmossen). Lisäksi tarkemman suunnittelun yhteydessä tehdään tarvittavat tarkemmat selvitykset luontoarvoista, jotka huomioidaan toimenpiteiden suunnittelussa. Yleisellä käytön ohjaamisella ja liikenteen järjestämisellä kanavoidaan alueen käyttöä tiettyihin osiin aluetta, mikä lisää rauhallisten paikkojen säilymistä koko alueella. Myös suunnittelulla viestinnän kehittämisellä lisätään ymmärrystä alueen luontoarvoista ja niiden haavoittuvuudesta, mikä edistää alueen vastuullista käyttöä.

Ilman käytön ohjaamista ja siihen liittyviä toimia alueen luonto-, maisema- ja virkistyskäyttöarvot tulevat epäilemättä vaarantumaan tavalla, joka on ristiriidassa alueen tarkoituksen kanssa. Alueiden vastuulliseen omistamiseen ja hallintointiin kuuluu varautuminen näköpiirissä oleviin haasteisiin, ja ongelmien ennaltaehkäiseminen ennen kuin niistä koituu vakavia haittoja. On hyväksyttävä, että alueeseen kohdistuvan kysynnän lisääntyessä ja muuttuessa jotkin asiat täytyy järjestää toisin kuin tällä hetkellä, mikä voi näyttäytyä hetkellisesti totuttujen käyttötapojen huonontamisena. Laajemmassa perspektiivissä tarkasteltuna tilanne on kuitenkin täsmälleen päin vastainen.

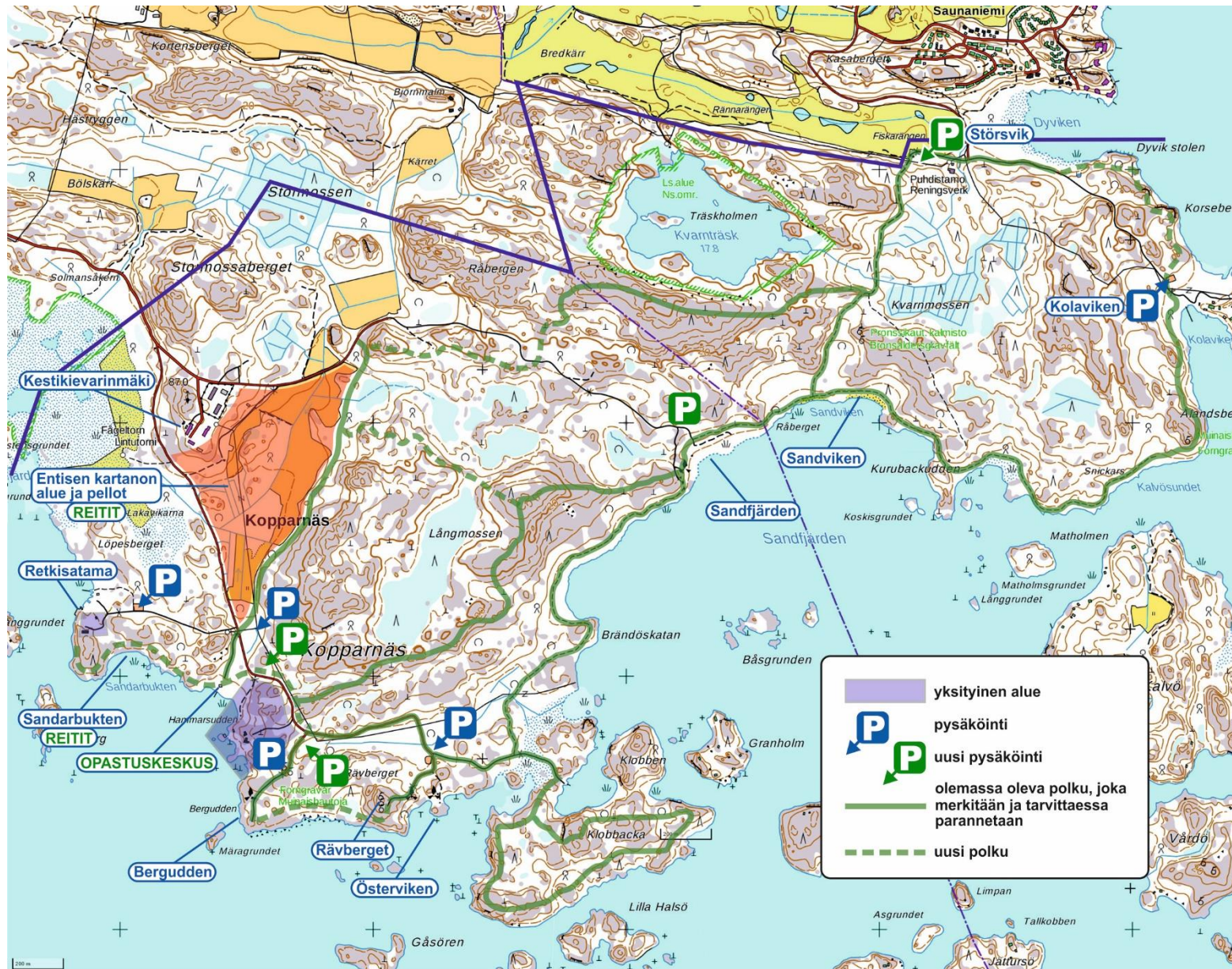
Lisääntyvä käyttö ja alueen liikennemäärien kasvu aiheuttaa painetta sisääntuloväylien kehittämiseksi itse alueen ulkopuolella. Niiden suhteen ei tule ajautua tilanteeseen, jossa liikenteen kasvun aiheuttamiin haasteisiin ei reagoida ja syntyvät ongelmat jäävät lähialueen asukkaiden siedettäväksi.

Tässäkin ratkaisuja on pyrittävä löytämään etupainotteisesti ja yhteistyö kuntien ja väylistä vastaavien viranomaisten kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteena on tulevaisuudessa myös löytää ratkaisuja, joilla alueen saavutettavuutta julkisen liikenteen avulla voitaisiin parantaa. Kunnilla on tärkeä rooli nähdä alueen merkityksen kasvu laajemmin, koko ympäröivän seudun näkökulmasta, ja arvioida siihen liittyviä vaikutuksia sekä toimenpidetarpeita.

Kopparnäs-Störsvikin lisääntyvä käyttö luo kuitenkin mahdollisuuksia koko seudulle. Hyviä esimerkkejä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkojen positiivisista vaikutuksista seuduilleen löytyy kansallispuistoista, joiden aikaansaamat paikallistaloudelliset vaikutukset syntyneine työpaikkoineen ovat tutkitusti ja toteennäytetysti merkittäviä. Laadukas ja vetovoimainen ulkoilualue lisää koko seudun kiinnostavuutta ja vetovoimaisuutta, kunhan alueen hyödyt pystytään toimivalla kuntien, alueen omistajan ja sidosryhmien välisellä yhteistyöllä kanavoimaan oikein ja hyödyntämään. Kopparnäs-Störsvikin tapauksessa puitteet tähän ovat epäilemättä kunnossa, ajatellen alueen sijaintia, vetovoimatekijöitä ja olosuhteita.

Liite 1 Suunnittelualan kartta ja kehittämiskohteet.

Reittilinjausten ja pysäköintijärjestelyjen osalta kartta on suuntaa antava ja ratkaisut tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Liite 2 Yhteenveto Kopparnäsin kehittämissuunnitelman palautteista 09/19

PALAUTTEEN ANTAJA JA PALAUTE	UUVIN KOMMENTIT	TOIMENPIDE KEHITTÄMISSUUNNITELMASSA
<p>INKOON KUNNANHALLITUS</p>		
<p>Alueen maankäyttöä ohjaa lainvoimainen Kopparnäsin yleiskaava. Kopparnäsin osayleiskaavassa on useampiakin viittauksia käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimiselle. Suurin osa alueesta kuuluu kaavan VR –alueeseen (retkeily- ja ulkoilualue). Kaavamerkinnän mukaan alueelle voidaan sijoittaa ulkoilupolkuja- ja teitä, pysäköintialueita sekä ulkoilukäyttöä palvelevia ja tukevia vähäisiä rakennuksia ja rakennelmia. Ulkoilualan tarkempi suunnittelu edellyttää alueelle käyttö- ja hoitosuunnitelman olemassaolon.</p>	<p>Kopparnäsin alueelle on osana kaavasuunnittelua laadittu vuonna 2004 käyttö- ja hoitosuunnitelma, jota on täydennetty vuonna 2007 Kopparnäsin virkistysalueen luonnonhoito- ja käyttösuunnitelmalla. Störsvikin puolelle on vuonna 2011 laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma.</p> <p>Tekeillä oleva kehittämissuunnitelma on osa prosessia, jossa ensimmäistä kertaa laaditaan koko Kopparnäs-Störsvikin virkistysaluekokonaisuudelle yksi yhteinen käyttö- ja hoitosuunnitelma.</p>	
<p>Alueen liikennejärjestelyt Alueen liikennejärjestelyt on osoitettu käyntimääräennusteen mukaan, jonka ennustetaan olevan 5-10 vuoden kuluttua huimat 75 000 käyntiä vuodessa. Tämä vastaa 205 käyntiä vuorokaudessa vuoden jokaisena päivänä sääolosuhteista riippumatta. Noin 200 käyntiä parhaimpana lintujen tarkkailuajana tai hienona kevät-, kesä- tai syyspäivä on varmasti realistinen, mutta epätodennäköinen ympärivuotisena.</p>	<p>Suunnitelma pohjaa arvioon nykyisestä alueen kävijämäärästä sekä otaksumaan kävijämäärän potentiaalisesta kehityksestä alueella seuraavan 5-10 vuoden aikana. Tämä otaksuma perustuu ennakoitaviin tendensseihin luonnon virkistyskäyttöön liittyvistä kehityskuluista, peilaten vastaavien alueiden kävijämääriä ja niiden kehitystä muualla Uudellamaalla. Suunnitelman perustehtävä on varautua tulevaisuuteen, se ei aseta kävijämäärätavoitteita. Alueen käyntimäärien seurantaan on kehitteillä järjestelmä, jonka avulla käyntimäärien kehittymistä voidaan jatkossa seurata.</p>	

<p>Em. käyntimääräennustetta noudattaen on alueelle suunniteltu pysäköintiä 300 autolle. Suunnitelman mukaan alueen nykyinen pysäköintitila on noin 180 autolle. Kopparnäsin osayleiskaavan mukainen automitoitus on jo nykyisellään 250 autopaikkaa.</p> <p>Liikennejärjestelyiden toimenpiteissä on esitetty muutoksia liittyen alueen moottoriajoneuvo- liikenteen ohjaamiseen ja pysäköintijärjestelyihin Kopparnäsintiellä, Råbergintiellä ja Siuntion puolella Störsvikissä. Se, että alueen keskeisiä ajoväyliä parannetaan ja liikennettä ohjataan keskitetympin luovat alueesta toimivamman sekä turvallisemman. On kuitenkin huomioitava, että alueen maankäyttöä ohjaa lainvoimainen yleiskaava, jossa tieverkosto on osoitettu yhdystie –merkinnällä. Nyt nähtävillä oleva kehittämissuunnitelma ja mahdollinen tuleva hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittava siten, että em. suunnitelmat tarkentavat yleiskaavassa osoitettuja peruseräjänteitä mm. liikenteen ja infran osalta. Hoito- ja käyttösuunnitelman ja alueen kehittämissuunnitelman tarkoitus ei ole ohjata osayleiskaavan perusratkaisuja alueidenkäytön ja infrastruktuurin suhteen. Näin ollen yleiskaavassa osoitetut yhdystiet on syytä huomioida suunnittelussa ja siten paikoitus ohjata jatkossakin sekä Kopparnäsintien että Råbergintien loppuosiin.</p>	<p>Alueen palveluiden mitoitusta suunnitellaan ennakoivasti, mutta niiden toteuttaminen tehdään vaiheittain, tarpeen mukaan. Alueen liikenne- ja pysäköintijärjestelyt on tarkoitus toteuttaa vaiheittain ja pysäköintipaikkoja lisätä vähitellen tarpeen mukaan.</p> <p>Yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaamiseen liittyvillä toimenpiteillä on tarkoitus turvata niitä luonto- ja virkistyskäyttöarvoja, mitä varten koko alue on olemassa sekä takaamaan kävijöille turvallinen ja miellyttävä alueen käyttökokemus.</p> <p>Voimassa oleva yleiskaava luo reunaehdot alueen maankäytön suunnittelulle. Teiden osalta kuitenkin tien merkitseminen yleiskaavaan ei tuo yksityiselle maanomistajalle velvollisuutta rakentaa, kehittää tai ylläpitää tätä tietä. Uusia moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja teitä ei ole suunnitteilla.</p>	
<p>Kopparnäsin opastuskeskus Kopparnäsin alueen keskeisemmäksi sisääntuloportiksi on suunniteltu toteuttaa opastuskeskus nykyisen rantasaunan alueelle. Nykyinen rantasauna-alue on osayleiskaavassa</p>		

<p>osoitettu matkailupalveluiden alueeksi (RM) ja rakennusoikeudeksi 600 kem2. Osayleiskaavan mukaan RM –alueelle voidaan sijoittaa matkailu- ja virkistyspalveluja.</p> <p>Yleiskaavallisesti opastuskeskuksen sijoittaminen soveltuu alueelle.</p>		
<p>Reitistöt Monimuotoiset, eri käyttäjiä palvelevat ja hyvin viitoitetut reitit luovat positiivisen käyttökokemuksen. Alueen ohjattu ja kanavoitu käyttö vähentää virkistysalueen herkkien alueiden kulutusta sekä uhkaa luontoarvoille. Kopparnäsin yleiskaavassa on osoitettu retkeilyreitit ohjeellisilla merkinnöillä. Niiden tarkoitus on kuvata karkealla tasolla alueen keskeisiä ulkoilureittejä. Ohjeellisten reittien linjaukset ja luonne on tarkoitus tarkentaa käyttö- ja hoitosuunnitelmassa.</p>	<p>Suunnitelmassa esitetyt runkoreitit noudattavat pääsääntöisesti yleiskaavan osoittamia, ohjeellisia reittilinjauksia. Joitain kaavan ohjeellisia reittilinjauksia on jätetty suunnitelmasta pois tai linjattu poikkeavasti luontoarvojen vuoksi sekä aluekokonaisuuden vyöhykkeistämisen vuoksi siten, että virkistyskäyttöä ei ohjata koko alueen kaikille osille.</p> <p>Niiltä osin, joilta esitetyt reitit poikkeavat kaavan ohjeellisista merkinnöistä, noudattavat reittilinjaukset pääosin olemassa olevia, vakiintuneita kulkureittejä.</p>	
<p>Palveluvarustus Hyvin suunnitellut reitistöt ja palveluvarustus reitistöjen solmukohdissa luovat parhaimmillaan käyttäjille oivan mahdollisuuden tutustua kattavasti koko virkistysalueeseen alueen luontoarvot huomioiden. Kaavallisesti palveluvarustukset sijoittuvat VR-alueelle. Alue sallii ulkopolkujen ja –teiden ja pysäköintialueiden lisäksi ulkoilukäyttöä palvelevia ja tukevia vähäisiä rakennuksia ja rakennelmia. VR –alueen kaavamerkintä edellyttää, että alueen tarkempi suunnittelu</p>	<p>Tekeillä oleva kehittämissuunnitelma on osa prosessia, jossa ensimmäistä kertaa laaditaan koko Kopparnäs-Störsvikin virkistysaluekokonaisuudelle yksi yhteinen käyttö- ja hoitosuunnitelma.</p>	

<p>edellyttää alueelle käyttö- ja hoitosuunnitelman olemassaolon.</p>		
<p>Ns. Kestikievarinmäki Yleiskaavassa Kestikievarinmäen alue on osoitettu merkinnällä P (palvelujen ja hallinnon alue). Alueelle saa sijoittaa toimintaan liittyvää asumista. Korttelialueen enimmäiskerrosala on esitetty kaavakartalla ja se on 2600 kem2. Lisäksi alue sijaitsee yhdyskunnan vedenhankinnalle tärkeällä pohjavesialueella (pv- 1). Nyt suunniteltu ns. matkaparkkialue vaatinee alueen tarkempaa suunnittelua ja mahdollisesti joko poikkeamislupaa tai kaavamuutosta siten, että alueella olisi esimerkiksi merkintä RL (leirintäalue). Alue vaatinee tarkempaa suunnittelua ja alueen suunnittelussa tulee huolehtia alueella syntyvien jätevesien ja jätteiden käsittelystä niin, ettei alueen ympäristöä pilata.</p>	<p>Alueelle on aikaisemmin sijoitettuna majoitus- ja ravintolatoimintaa. Alueen mahdollinen kehittäminen suunnitellaan erikseen. Alueella on toimiva perusinfrastruktuuri, jota voidaan hyödyntää mahdollisessa alueen kehittämisessä.</p>	
<p>Veneilijöiden ja lähivesillä liikkuvien palvelut Kaavassa retkisatama on osoitettu merkinnällä LV- 1 venesatama. Alueelle saa rakentaa satamatoimintaan liittyviä rakennuksia ja rakennelmia, jota on sovitettava nykyiseen rakennuskantaan. Kaavaselostuksen mukaan venesatama on tarkoitettu pääasiassa virkistysalueyhdistyksen ja alueen asukkaiden käyttöön. Satama voi palvella esimerkiksi yhteysveneliikennettä. Kaavassa sekä Stora Halsö että Stickellandet on osoitettu VR merkinnällä. Lisäksi molempiin saariin on osoitettu veneranta (lv). Veneranta on tarkoitettu saarissa olevien loma-asuntojen ja virkistysalueella veneilevien käyttöön.</p>		

<p>Kehittämissuunnitelmasta ei saa selvyyttä, milloin alueen käyttö- ja hoitosuunnitelma tullaan laatimaan ja mikä kehittämis- suunnitelman rooli on käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Alueen kehittäminen koetaan positiivisena asiana, mutta kunnan tulee valvoa yleiskaavan toteuttamista ja sitä myötä sillä tulee olla rooli hoito- ja käyttösuunnitelman laadinnassa. Hoito- ja käyttösuunnitelman eikä sitä edeltävän kehittämissuunnitelman tarkoitus ei ole muuttaa osayleiskaavan perusratkaisuja alueidenkäytön ja infrastruktuurin suhteen.</p> <p>Useampi mainituista kehitystoimista edellyttää kunnan rakennusjärjestyksen mukaista rakennuslupaa.</p>	<p>Kehittämissuunnitelma ohjaa alueen käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimista.</p> <p>Kehittämistoimet toteutetaan voimassaolevien säädösten mukaisesti.</p>	<p>Tarkennetaan käyttö- ja hoitosuunnitelmaprosessin kuvausta ja aikataulua.</p>
<p>SIUNTION KUNNANHALLITUS</p>		
<p>Suunnitelmat ovat pääosin kannatettavat. Kasvavaan kävijämäärään on varauduttava ennalta. Alueen käytölle on luotava kestävä edellytykset ottaen huomioon sekä luonto- ja maisema-arvojen säilyttäminen että virkistyskäyttö. Osa alueesta tulee jatkossakin olla selkeästi laajamittaisen virkistyskäytöltä suojeltuna alueena.</p>	<p>Alueelle jää osia, joihin virkistyskäyttöä ei tulla ohjaamaan.</p>	
<p>Suunnitelmassa on kyetty tunnistamaan ja ottamaan huomioon erilaisia käyttäjäryhmiä, mikä helpottaa mm. palveluiden suunnittelua. Suunnitelma sisältää myös runsaasti konkreettisia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteet tulee toteuttaa suunnitellusti ja kehittämissuunnitelmassa on tätä varten tavoiteaikataulu.</p>		
<p>Mikäli alueella on vuosikymmenen lopulla noin 75 000 kävijää vuodessa, tämä edellyttää panostuksia infraan ja nykyistä laajempia</p>	<p>Suunnitelmalla ja siinä kuvatuilla toimilla pyritään vastaamaan ja varautumaan kävijämäärän kasvuun.</p>	

<p>palveluja. Jäte- ja saniteettiasioihin tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi kaikkien suunnitelmassa tunnistettujen kohderyhmien huomioiminen edellyttää erillisiä panostuksia. Venesataman rakentaminen alueelle tulisi selvittää. Myös yksityisten palvelujen kehittyminen alueen reunamille olisi hyvä ottaa tarkemmin huomioon kehittämissuunnitelmassa. Erityisesti Störsvikin alueella tapahtuu väestön ja palveluiden kasvua, mikä lisää osaltaan Kopparnäs-Störsvikin alueen käyttöä.</p>	<p>Etenkin Störsvikin puolella suunnittelussa otetaan huomioon viereisten alueiden kehittyminen. Suunnitelmassa on maininta tästä.</p>	
<p>Viestintään ja alueen tunnettavuuden lisäämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Siuntion kunta toivoo, että Siuntion ja Inkoon kunnat voisivat tehdä tässä asiassa tiivistä yhteistyötä Uudenmaan Virkistysalueen kanssa.</p>	<p>Uuvi suhtautuu erittäin positiivisesti viestintäyhteistyön lisäämiseen kuntien kanssa.</p>	
<p>Henkilö- ja matkailuajoneuvojen pysäköintialueet on osoitettava selkeästi, jotta pysäköinti kohdistuu tarkoitukseen varatuille alueille. Esteetön pääsy alueen rannoille tulee varmistaa. On tärkeätä, että myös liikuntaesteisten pääsy Sandfjärdenin/Sandvikenin uimarannan alueelle sekä Berguddenin silokallioille turvataan. Pääsy näille alueille on turvattava myös Siuntion suunnalta.</p> <p>Joukkoliikenneyhteyksien parantaminen tulisi ottaa suunnitteluun ja tavoitteeksi tulisi ottaa se, että suurin osa kävijämäärän kasvusta saataisiin joukkoliikenteen avulla. Yhteydet olisi tarkoituksenmukaista rakentaa HSL:n kautta hyödyntäen olemassa olevaa juna- ja bussiliikenteen verkostoa. Neuvottelut HSL:n kanssa asiasta tulisikin aloittaa pikaisesti.</p>	<p>Moottoriajoneuvojen pysäköintipaikat suunnitellaan huolellisesti ja osoitetaan selkeästi. Suunnitelman mukaan reittiä Störsvikin sisääntuloväyliltä Sandvikiin parannetaan, mikä parantaa alueen saavutettavuutta kaikille käyttäjäryhmille. Kopparnäsin puolelle on suunnitteilla helppokulkuisten reittien ja palveluiden lisäämistä. Pääsy lähelle ranta-alueita on jatkossakin mahdollista myös liikuntaesteisille.</p> <p>Tavoitteena on löytää ratkaisuja, joilla alueen saavutettavuutta julkisen liikenteen avulla voitaisiin parantaa. Uuvi toivoo asiassa yhteistyötä kuntien kanssa.</p>	<p>Lisätään suunnitelmaan tavoitteeksi julkisen liikenteen yhteyksien parantaminen alueelle.</p>

SIUNTION YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA		
<p>Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta toteaa, että kasvavaan kävijämäärään on varauduttava ennalta ja alueen käytölle on luotava kestävät edellytykset. Alueen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota luonto- ja maisema-arvojen säilymiseen.</p> <p>Kestävän virkistyskäytön varmistamiseksi ulkoilureitit on syytä merkitä aiempaa selvemmin. Reittien merkitseminen ja reitistön ylläpito helpottavat alueen tarkoituksenmukaista käyttöä. Kvarnträsk ja muut herkat alueet tulee jättää kokonaisuudessaan ohjattujen reittien ulkopuolelle.</p> <p>Alueen kehittämisessä tulee ottaa huomioon erilaiset käyttäjäryhmät. Esteetön pääsy alueen rannoille tulee varmistaa kaikille käyttäjäryhmille. Henkilö- ja matkailuajoneuvojen pysäköintialueet on osoitettava selkeästi, jotta pysäköinti kohdistuu tarkoitukseen varatuille alueille.</p>	<p>Kehittämissuunnittelun lähtökohtana on kasvavaan kävijämäärään varautuminen, ja alueen kestävä käyttö sekä luonto- ja maisema-arvojen säilyminen.</p> <p>Suunnitelman keskeinen osa on monipuolisen ja hyvin merkityn reittiverkoston kehittäminen, joka ohjaa alueen käyttöä sekä edistää luonto- ja maisema-arvojen säilymistä.</p> <p>Kvarnträskin alueelle suunnitelmassa ei ohjata virkistyskäyttöä lainkaan.</p> <p>Erilaisten käyttäjäryhmien pääsy ranta-alueille tullaan huomioimaan alueen kehittämisessä. Liikenteen ja pysäköinnin ohjaamiseen kiinnitetään alueella erityistä huomiota.</p>	
DEGERBYN KYLÄYHDISTYS		
<p>Degerbyn kyläyhdistys toteaa tyytyväisyytensä siitä, yleinen moottoriajoneuvoliikenneyhteys Berguddeniin ja Rävbergetille säilyy.</p> <p>Yhdistys kommentoi, että reitti Sandfjärdeniin on katkaistu sellaiselta etäisyydeltä rannasta, että heikosti liikkuvat, kuten lapsiperheet, tai sellaiset, jotka iän tai muun syyn takia eivät jaksu kävellä tätä tietä eivät voi hyödyntää rantaa.</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksessa yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Sandfjärdeniin johtavan Råbergintien varrella ovat luonnostasolla ja pysäköintipaikan sijainti liitekartassa on suuntaa antava. Pysäköintijärjestelyt tarkentuvat tarkemman suunnittelun yhteydessä. Palautteeseen perustuen pysäköinti tullaan</p>	<p>Selvennetään Råbergintien liikennejärjestelyjen kuvausta.</p>

<p>Pyrkimyksenä on, ettei Sandfjärdenin hiekkarannan yläpuolella olevaa aluetta käytettäisi leirintäalueena – mahdollisia telttailijoita ohjattaisiin alueelle, missä nykyisin purettu kurssikeskus kerran sijaitisi, kaukana merenrannasta, ja naapurista löytyisi ainoastaan konehalleja.</p> <p>Kopparnäsin virkistysalue on nimenomaan virkistysalue, eikä luonnonsuojelualue.</p> <p>Suunnitelmaluonnos olisi pitänyt laatia sekä suomeksi että ruotsiksi.</p>	<p>järjestämään lähemmäs Sandfjärdenin ranta-aluetta kuin luonnoksen liitekartassa on osoitettu.</p> <p>Telttailu tulee jatkossakin olemaan mahdollista jokamiehenoikeuksien puitteissa myös Sandfjärdenillä, jonne kehitetään myös sitä tukevia virkistyskäytön palveluita. Sen sijaan Kestiekievarinmäelle suunniteltu matkaparkkialue palvelisi nimenomaan matkailuajoneuvoilla alueelle saapuvia.</p> <p>Leirintäalueen ylläpitäminen on säänneltyä toimintaa. Se vaatii asianmukaisia puitteita ja valvontaa, joilla esimerkiksi varmistetaan, ettei toiminta aiheuta ympäristön pilaantumista tai roskaantumista tai vähennä merkittävästi ympäristön viihtyisyyttä. Uuvilla ei ole mahdollisuutta ylläpitää tällaista toimintaa Sandfjärdenin alueella.</p> <p>Kopparnäs-Störsvikiä hoidetaan ja kehitetään virkistysalueena, luonto- ja maisema-arvot huomioiden. Kvarnträskin alue on yksityinen suojelualue, josta suurin osa sijaitsee Metsähallituksen hallinnoimalla alueella ja pieni osa Uuvien alueelle. Störsvikin puolella sijaitsevat Metsähallituksen hallinnoimat alueet ovat osa perustettavaa luonnonsuojelualueita.</p>	<p>Valmis kehittämissuunnitelma laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi.</p>
<p>PRO INKOO RY</p>	<p>Rakennetun ympäristön esteettömyysvaatimukset täyttävien ratkaisujen</p>	
<p>Vammaisten ja toimintarajoitteisten ihmisten oikeudet tasavertaiseen kohteluun on</p>	<p>Rakennetun ympäristön esteettömyysvaatimukset täyttävien ratkaisujen</p>	

<p>ihmisoikeuskysymys; siksi täytyy kaikessa julkisessa uudisrakentamisessa huomioida ja vastata tämän ryhmän tarpeisiin. Esteettömät ratkaisut ovat kuitenkin vallan eri asia kuin soveltuva liikunta, jossa etsitään aktiivisille ihmisille liikuntamuotoja, jota he voivat soveltaa toimintaesteestään huolimatta.</p> <p>Toivottavasti mukaan suunnitteluun kutsutaan myös Inkoon ja Siuntion vammaisneuvostot ja ikäihmisten neuvostot. Inkoon vammaisneuvosto sekä Inkoon ikäihmisten neuvosto on aikaisemmin osallistunut Kopparnäsin alueen suunnitteluun sekä paikan päällä että lausuntoja antamalla.</p>	<p>toteuttaminen on luontoympäristöissä erittäin haastavaa. Uuvi pyrkii suunnittelemaan alueen palveluita siten, että ne ovat helppokäyttöisiä mahdollisimman monelle erilaiselle käyttäjälle. Tähän liittyy oleellisesti soveltavan luontoliikunnan näkökulma.</p> <p>Kopparnäs-Störsvikin kehittämissuunnitelmaluonnosta on esitelty Inkoon vammaisneuvostolle, jonka kanssa yhteistyötä myös jatketaan.</p>	
<p>Alue, rakenteet ja logistiikka</p> <p>Valtaosa Suomen virkistys- ja luonnonsuojelualueista sijaitsee sisämaassa. Kopparnäsin alueen luonto osittain vielä koskemattomine merenrantoineen on uniikki. Liikennejärjestelyt ja toimintojen sijoittaminen eri paikkoihin koskettaa jokaista alueen käyttäjää ja herättävät kuohuvia tunteita, jopa niin että koko perusidea luontoarvojen tuomisesta jokaisen ulottuville unohtuu. Julkisen liikenteen puuttuminen on ongelmallista. Alueen sisäisen liikenteen ohjaamiseen on löydettävä mahdollisimman monia tyydyttävä turvallinen kompromissi, jossa saa soveltaa positiivista syrjintää ja järjestää erityisryhmille omat ratkaisut.</p>	<p>Kehittämissuunnittelun lähtökohtana on kasvavaan kävijämäärään varautuminen, ja alueen kestävä käyttö sekä luonto- ja maisema-arvojen säilyminen. Erilaisilla kehittämistoimenpiteillä on tarkoitus turvata niitä luonto- ja virkistyskäyttöarvoja, mitä varten koko alue on olemassa sekä takaamaan kävijöille turvallinen ja miellyttävä alueen käyttökokemus. Lisäksi suunnitelluilla kehittämistoimilla pyritään parantamaan alueen käytettävyyttä ja palveluita erilaisille käyttäjäryhmille.</p> <p>Erilaisten käyttäjäryhmien pääsy alueen eri osiin tullaan huomioimaan alueen kehittämisessä.</p>	
<p>PORKKALAN PARENTEESI</p>		
<p>Suunnitelmassa on ajo Sandfjärdenin ja Sandvikenin uimarannoille estetty. Etäisyys parkkipaikalta Sandfjärdenin uimarannalle pitenis 100 metristä 800 metriin ja Sandvikenin</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksessa yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Sandfjärdeniin johtavan Råbergintien varrella ovat luonnostasolla ja</p>	<p>Selvennetään Råbergintien liikennejärjestelyjen kuvausta.</p>

<p>uimarannalle 500 metristä 1500 metriin. Toki etäisyys Störsvikin puolelta lyhenisi 1200 metristä 1000 metriin ja yhteys esitetään parannettavaksi. Periaatteessa parkkipaikan sijoittaminen vähän kauemmaksi Sandfjärdenin uimarannasta on kannatettava ajatus, mutta noin 200 metrin etäisyys rannalle olisi suositeltavampi vaihtoehto.</p> <p>Opastuskeskuksen sijoittaminen rannan läheisyyteen nykyisen saunan tuntumaan on kannatettava ajatus. Alue on kuitenkin hyvin matalan ja lounaistuulilta alttiin rannan tuntumassa, joten veneilijöiden on vaikea päästä alueelle. Melojille paikka soveltuu paremmin paitsi kovilla lounaistuulilla.</p> <p>Alueelle suunniteltujen uusien polkujen toteuttaminen on kannatettava ajatus. Myös niiden luokittelu on hyvä lähtökohta. Pyöräilyreittien toteuttamisessa pitää huomioida alueen ”hiljaisempi” käyttö, ettei synny ristiriitoja eri ryhmien välillä.</p> <p>Kestikievarimäen kehittäminen matkaparkkialueeksi ei ole kovin helposti toteutettavissa, vaikka alueen infra on jo olemassa. Alueelta on toista kilometriä matkaa lähimpään rantaan ja suunnilleen sama matka opastuskeskukseen. Kestikievarimäelle pitäisi löytää toinen käyttötarkoitus.</p> <p>Suunnitelmassa todetaan, että sisääntuloväylien parantaminen edellyttää yhteistä näkemystä eri osapuolten kesken. Koska suurin osa liikenteen lisäyksestä johtuu alueen virkistyskäytöstä, tulisi yhdistyksen ottaa aktiivisen roolin näissä hankkeissa.</p>	<p>pysäköintipaikan sijainti liitekartassa on suuntaa antava. Pysäköintijärjestelyt tarkentuvat tarkemman suunnittelun yhteydessä. Palautteeseen perustuen pysäköinti tullaan järjestämään lähemmäs Sandfjärdenin ranta- aluetta kuin liitekartassa on osoitettu.</p> <p>Veneilyn palveluita kehitetään alueen muissa osissa.</p> <p>Alueen reittien suunnittelussa otetaan huomioon erilaiset käyttäjäryhmät ja pyritään ennaltaehkäisemään mahdollisia ongelmia.</p> <p>Kestikievarinmäki on nähty parhaana vaihtoehtona matkaparkkityyppiselle toiminnalle alueella. Alueella on toimiva perusinfra, jota voidaan varsin helposti hyödyntää tätä toimintaa varten. Lähempää rantoja ei alueelta löydy tälle toiminnalle soveltuvaa paikkaa.</p>	
--	--	--

<p>SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI</p>		
<p><i>Alueen kaupallisen käytön sekä virkistyskäytön kehittämistä</i></p> <p>Kopparnäsin alueella on jo nyt erittäin merkittävää virkistyskäyttöä, joka näkyy myös suosituimpien alueiden kulumisena. Alueen houkuttelevuus virkistyskäytön kannalta tulee vääjäämättä kasvamaan ilman merkittäviä kehitystoimia tai erityistä mainostamistakin.</p> <p>Kopparnäsin alue tarjoaa mahdollisuuksia myös pienimuotoiseen luontomatkailuun. Tämä toiminta on kuitenkin syytä säätää sille tasolle, että luonnolle ja alueen vakiintuneelle virkistyskäytölle aiheutuvat haitat pidetään siedettävällä tasolla.</p> <p>Kopparnäsin luontoalueella on sen verran runsaasti kulutukselle erityisen herkkiä tai jo nyt häiritsevästi kuluneita alueita, että toivomme virkistysalueyhdistykseltä pidätyväistä suhtautumista myös erilaisiin massatapahtumiin.</p>	<p>Kehittämistoimilla pyritään ohjaamaan alueen käyttöä, millä vaikutetaan luonto- ja maisema-arvojen säilymiseen.</p> <p>Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätämään, pitämään se pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestävän luontomatkailun periaatteisiin. On huomattava, että erityisesti kaupungistumisen myötä yhä useampi käyttää mielellään erilaisia luontomatkailun palveluita.</p> <p>Ks. yllä. Jokaisen tapahtuman järjestäminen arvioidaan ja luvitetaan erikseen.</p>	
<p><i>Alueen luontoarvoista</i></p> <p>Kopparnäsin aluekokonaisuuden luontoarvojen huomiointi on kirjattu useampaankin kehittämissuunnitelmaluonnoksen kohtaan, mutta kyseisiä arvoja ei ole luontotyyppi- tai lajistotasolla yksilöity. Vaikutukset luontoarvoihin tulee selvittää. Alueella aikaisemmin tehdyt</p>	<p>Luontoselvitykset tehdään niillä alueilla, joihin virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi.</p> <p>On huomattava, että Uuvin hallinnoima alue on virkistys- eikä luonnonsuojelualue (poikkeuksena pieni alue Kvarnträskillä). Tällä hetkellä ei ole</p>	

<p>luontoselvitykset vaativat selvästi päivittämistä ja täydentämistä. Selkein ja kiireisin luontotiedon täydentämisen tarve liittyy niihin osa-alueisiin, joihin kehittämissuunnitelmassa esitetään muuttavaa maankäyttöä.</p>	<p>suunnitteilla uusien luonnonsuojelualueiden perustamista Uuvin alueelle. Suunnittelualueeseen kuuluvat Metsähallituksen alueet on perustettu luonnonsuojelualueiksi. Näiden alueiden osalta Metsähallitus vastaa luontotiedon hankkimisesta sekä niille suunniteltujen kehittämistoimenpiteiden hyväksymisestä.</p>	
<p>Reitistöistä Suunnitelmassa esitetään alueen nykyisen reittiverkoston merkittävää kehittämistä, mukaan lukien joukkoa uusia reittejä. Reittien toteutustapaa ei kuitenkaan kerrota tarkemmin. Reittien luontovaikutuksen osalta on suuri ero sillä, onko kyseessä kapea, yhden retkeilijän liikkumiseen soveltuva polkumainen 1-2 metriä leveä reitti vai varsinainen useiden metrien levyinen ulkoilureitti.</p> <p>Luonnoksesta esitetään poistettavaksi kaksi esitettyä uutta reittiä.</p> <p>1) Korsebergetin uusi reitti kulkee arvokkaassa erikäisessä vanhassa metsässä ja turhan lähellä arvokkaita kalliojyrkänteitä. Alue on luonteva alue jättää muuten melko lailla kattavan rantareittiverkoston ulkopuolelle.</p> <p>Långmossenin pohjoispuolelle on esitetty reittiä, joka kulkee keskellä Långmossenin ja sen pohjoispuolisten erillisten piensoiden ja soistumien muodostamaa edustavaa rannikon piensuokeskittymää. Esitämme reitin poistamista, mikäli sitä ei ole mahdollista toteuttaa niin kevyenä, että haittoja alueen soistumille ei muodostu</p>	<p>Alueelle ei suunnitella uusia leveitä ulkoilureittejä, vaan kapeita, polkumaisia, tarvittaessa kestäväitä reittejä.</p> <p>Korsebergetin reitti tarjoaa mahdollisuuden kohtuullisen mittaisen ympyräreitin kulkemiseen Störsvikin alueella. Se palvelee myös paikallisen luontokoulun tarpeita lyhyenä luontopolkuna, joka sopii myös pienten lasten ympäristökasvatukseen. Polkulinjaus on Störsvikin voimassa olevan hoito- ja käyttösuunnitelman mukainen, ja siihen on olemassa kunnan ympäristöviranomaisen toimenpidelupa.</p> <p>Polulla on erittäin tärkeä merkitys reitistön osat yhdistävänä lyhyenä yhdyspolkuna ja se on myös merkitty ohjeellisesti voimassaolevaan osayleiskaavaan reittivarauksena. Polku on suunniteltu kulkevan pääosin kivennäismaalla, ei suolla. Reitti on tarkoitus toteuttaa kapeana, polkumaisena reittinä, ja se suunnitellaan siten että sen luontovaikutukset ovat vähäiset.</p>	<p>Tarkennetaan reittien suunnitteluperiaatteita.</p>

Rauhoitusalueiden sekä määriteltyjen käyttörajoitusten tarpeesta Kehittämissuunnitelmaprosessi on luonteva paikka esittää ja rajata myös ne suunnittelualueen osat, joiden osalta pyritään ensisijaisesti vähentämään tulevan ja jopa nykyisen virkistyskäytön aiheuttamia haittoja. Suunnittelualueella tällaisia selkeitä rajoitusalueita ovat Klobbackan ja manneralueen väliset ruovikkoalueet. Klobbackan, Gåsörenin ja Märagrundetin välinen pieniä luotoja sisältävä vesialue sekä Långmossenin sekä sen pohjoispuolisten piensoiden alue.

Tärkeimpien linnusto- ja luontoalueiden osalta tulisi vakavasti harkita alueiden perustamista suojelualueiksi, jolloin rauhoitusmääräysten avulla saataisiin tehokkaammat keinot alueiden kestävän käytön turvaamiseen. Lisäksi on syytä lisätä kyltein valistusta, jolla muistutetaan nuotiokielloista ja koirakurista sekä pyritään vähentämään liikkumista luontoarvoiltaan herkimmillä osa-alueilla, Kvarnträskin suojelualue erityisesti mainiten. Tärkeää on myös nostaa esille ne linnustonsuojelulliset syyt, joiden vuoksi keskeisenä pesimäaikana tulisi välttää liikkumista reittien ulkopuolella.

Suunnitelman tarkoitus on ohjata ja kanavoida virkistyskäyttöä. Osalle alueista ei ohjata virkistyskäyttöä lainkaan. Mm. palautteessa mainituille alueille ei tulla ohjaamaan virkistyskäyttöä.

Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä lisätään informaatio-ohjausta alueen luontoarvoista ja erityisen herkistä alueista. Alueelle ei olla tällä hetkellä suunnittelemassa uusien luonnonsuojelualueiden perustamista mutta asiaa voidaan harkita.

<p>Muuta Kehittämissuunnitelmaa on syytä täydentää toimenpiteillä, joilla huolehditaan 0-2 vuoden aikana jätehuollon tason nostosta sekä pääkäyttöön soveltuvien reittien selkeästä merkinnästä. Liikennejärjestelyissä ehdotetaan autoilun rajoittamista, mikä on piirin mielestä sinänsä kannatettava asia. Mutta liikuntarajoitteisten ja esim. lapsiperheiden pääsy retkeilemään, uimaan ja luontoelämysten pariin on myös tärkeää ja tämä kannattaa punnita rajoitusten yhteydessä. Uusien parkkipaikkojen tarvetta ja paikkoja sekä väylien leventämistä on tarkkaan harkittava, ettei haittoja herkille kohteille tule lisää. mahdollista huomioida itse suunnitelmassa.</p>	<p>Alueella on kattava jätehuolto. Uuvi pyrkii toiminnassaan edistämään roskattoman retkeilyn periaatteita. Reitit toteutetaan hyvin merkittyinä, mikä edistää niillä pysymistä ja vähentää reittien ulkopuolisten alueiden käyttöä ja kulumista. Pysäköintipaikkoja laajennetaan ja lisätään vain tarpeen mukaan. Teiden leventämistä tehdään vain siinä mittakaavassa kuin on liikenneturvallisuuden kannalta välttämätöntä.</p>	
<p>INKOON-SIUNTION YMPÄRISTÖYHDISTYS</p>		
<p>Merkittävä luontoalue Kopparnäs-Störsvikin alue tunnetaan valtakunnallisesti tärkeänä luonto- ja virkistysaluekokonaisuutena. Siksi pidämme tärkeänä alueen luonnontilan säilyttämistä.</p>	<p>Alueelle ei suunnitella merkittävää uutta rakentamista tai uusia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat alueen nykyistä tilaa. On myös hyvä huomata, että alue on ollut pitkään monipuolisen ihmisen toiminnan vaikutuspiirissä.</p>	
<p>Pohjavesialue On varmistettava, että Virkistysalueyhdistyksen tai mahdollisten palveluntarjoajien mitkään rakentamishankkeet eivät kohdistu pohjavesialueelle tai sen läheisyyteen.</p>	<p>Ns. Kestiekievarinmäki on alueen ainoa pohjavesialue. Alueella on ollut ja on edelleen yksityisen maanomistajan monipuolista toimintaa. Uuvin alueelle suunnitellussa toiminnassa huomioidaan pohjavesialue.</p>	
<p>Luonnon hoito Luonnonhoidon suunnitelma mainitaan, mutta se puuttuu. Luonnonhoidon suunnitelmien tulee perustua alueelta laadittuihin ajantasaisiin luontoselvityksiin. Hoito- ja käyttösuunnitelmat ovat vanhoja, joten ne on päivitettävä ja uusittava.</p>	<p>Kommentoitavana olleen virkistyskäytön kehittämissuunnitelman laatiminen on osa Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueen käyttö- ja hoitosuunnitteluprosessia. Siihen kuuluu myös luonnonhoidon suunnitelmien päivitys tarvittavine selvityksineen.</p>	

<p>Myös Virkistysalueyhdistyksen hallinnoimalla, Uudenmaan kuntien yhteisellä alueella on luontoarvoiltaan ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita, jotka pitäisi suojella. Juuri suunnitteluvaiheessa tulee ne ottaa huomioon ja suojella liialta kulutukselta esimerkiksi kulkureittejä suunniteltaessa. Esimerkkeinä suojeltavista kohteista voisi mainita Långmossen suon, kangaskiurujen ja kehrääjien pesimäalueen kallioharjanteen metsiköissä sekä Korsebergetin jyrkänteet.</p>	<p>Sekä alueen luonnonhoidon suunnittelu että virkistyskäytön tarkempi suunnittelu tehdään erikseen. Tarkemmassa suunnittelussa hyödynnetään tehtäviä luontoselvityksiä niiltä alueilta, joille virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi. Suunnitelman tarkoitus on ohjata ja kanavoida virkistyskäyttöä. Osalle alueista ei ohjata virkistyskäyttöä lainkaan.</p>	
<p>Reitistö Kehittämissuunnitelmassa on puutteita reitistön kuvaamisessa: puuttuu tarkempi selostus poluista. Reitistön infrasta ei myöskään ole tarkempaa kuvausta. On epäselvää, mistä reiteistä pitäisi antaa palautetta. Ympäristövaikutusten arviointi puuttuu reitistöltä.</p> <p>Korsebergetin polku Störsvikiin Kolavikenintien itäosaan on raivattu v. 2019. Korsebergetin luonto on paikallisesti arvokas. Korsebergetin alue ei ole toteutuskelpoinen luontopolulle, vaan se pitää säilyttää huomattavien luontoarvojen takia tuleville sukupolville luonnontilaisena.</p> <p>Långmossenin yli menevästä polusta puuttuu suunnitelma, miten soinen kannas ylitetään ja erityisesti siitä puuttuu ympäristövaikutusten</p>	<p>Reittien yksityiskohtainen suunnittelu ja arviointi tehdään virkistyskäytön tarkemman suunnittelun yhteydessä. Alueelle ei suunnitella uusia leveitä ulkoilureittejä, vaan kapeita, polkumaisia, tarvittaessa kestäväitä reittejä. Runkoreitistö on esitetty suunnitelmassa. Runkoreitistön suunnittelu perustuu olemassa olevaan tietoon luontoarvoista, jota tarkennetaan jatkosuunnittelussa.</p> <p>Polku tarjoaa mahdollisuuden kohtuullisen mittaisen ympyräreitien kulkemiseen Störsvikin alueella. Se palvelee myös paikallisen luontokoulun tarpeita lyhyenä luontopolkuna, joka sopii myös pienten lasten ympäristökasvatukseen. Polkulinjaus on Störsvikin aiemman hoito- ja käyttösuunnitelman mukainen, ja siihen on olemassa kunnan ympäristöviranomaisen toimenpidelupa.</p> <p>Polku on suunniteltu Långmossenin pohjoispuolelle, ei Långmossenin suolle. Muuten ks. yllä. Polulla on erittäin tärkeä merkitys</p>	<p>Tarkennetaan suunnitelmaan reittisuunnittelun ja -toteutuksen periaatteita.</p>

<p>arviointi. Polku joka tapauksessa rikkoisi eläinten luontaisen elinympäristön, joten sen toteuttamisesta pitäisi luopua.</p> <p>Råbergetin tietä myötäilevän uuden polun tarve on kyseenalainen. Onko tarvetta pirstoa muutoin yhtenäistä aluetta, jos vieressä menee jo tie. Alue on luontaista elinaluetta eläimistöille.</p> <p>Luonnonsuojelualue Kvarnträskin rannalla on laittomia tulisihoja ja polut ovat myös kuluneet niin, että puiden juuristo näkyy poluilla ja kallioilta juuria on revitty jopa irti. Virkistyskäytön lisääntyessä järvellä myös melu on lisääntynyt.</p> <p>UUVIn pitäisi merkitä maastoon ja nettisivuilleen selvät säännöt ja valistaa, miten rauhoitusalueella käyttäydytään.</p> <p>Kvarnträskin alueella ei saa sääntöjen mukaan pitää suunnistus- tai massatapahtumia.</p> <p>Tiet ja pysäköintialueet</p> <p>Nykyinen pysäköintitila riittää normaalikäytössä. Olemassa olevien parkkipaikkojen maltillinen laajentaminen vastaa hyvin lähitulevaisuuden tarpeisiin massatapahtumia lukuun ottamatta.</p> <p>Suunnitelma katkaista puomituksin tiet yksityisiltä vierailijoilta ja rakentaa suuri parkkialue kilometrien päähän tärkeimmistä ranta-alueista, mutta avata yhteydet</p>	<p>reitistön osat yhdistävänä lyhyenä yhdyspolkuna ja se on myös merkitty ohjeellisesti voimassaolevaan osayleiskaavaan reittivarauksena.</p> <p>Tie ei sovellu luonnossa liikkumisen reitiksi. Alue ei ole yhtenäinen, koska siellä on jo tie.</p> <p>Kvarnträskin alueelle ei suunnitelmassa ohjata virkistyskäyttöä ja kävijöitä lainkaan. Alueelle on syntynyt polkuja puutteellisen käytön ohjaamisen seurauksena.</p> <p>Informaatio-ohjausta parannetaan opastusviestinnän toteuttamisen yhteydessä (tarkempi suunnittelu).</p> <p>Suurin osa Kvarnträskin alueesta sijaitsee Metsähallituksen hallinnassa olevalla alueella. Metsähallitus ratkaisee omalle alueelleen sijoittuvat lupa-asiat.</p> <p>Suunnitelmassa pysäköintialueita on tarkoitus laajentaa tai lisätä tarpeen mukaan. Mahdollisten tapahtumien pysäköinti ratkaistaan tapauskohtaisesti.</p> <p>Yleisen moottoriajoneuvoliikenteen rajoittamisella arvokkailla ranta-alueilla pyritään turvaamaan ne luonto- ja virkistyskäyttöarvot, mitä varten koko alue on olemassa sekä</p>	
--	---	--

<p>massatapahtumille ja yrittäjille on epäoikeudenmukainen ja kestävä. Erityisen turhaa olisi katkaista Råbergintie ja rakentaa uusi parkkialue keskelle metsää.</p> <p>Nykyiset luvattomat tien sivuhaarautumat pitää puomitaa, jotta niiden käyttö loppuu.</p>	<p>takaamaan kävijöille turvallinen ja miellyttävä ranta-alueiden käyttökokemus. Kävelymatkat pysäköintipaikoilta rannoille tulevat suunnitelman mukaan olemaan kymmeniä-satoja metrejä.</p> <p>Vapaan yleisen moottoriajoneuvoliikenteen salliminen ranta-alueille on vaikutuksiltaan täysin eri luokkaa kuin satunnaisen luontomatkailuyrittäjän liikennöinnin salliminen esim. kanoottikuorman kanssa lähelle rantaa.</p>	
<p>Uimarannat</p> <p>Sandfjärdenin uimarannan raivaaminen ja kunnostaminen on tärkeää. Sandfjärdeniin on valmis tie perille. Råbergintien puomitus vähentäisi häiriötekijöitä, mutta matka ei saisi pitkittyä paljon eikä tarkoittaa massiivisia uusia parkkialueita puiden hakkuineen.</p> <p>Uhkana myös on, että Sandfjärdenin uimarannan käyttö yritysten luontomatkailutoimintaan ei mahdollistaisi paikallisten ja muiden kävijöiden mahdollisuutta uimarannan käyttöön etenkin kesäisin.</p> <p>Ympäristövaikutusten arviointia Sandvikenin puolelle ei ole tehty kasvavien käyttäjämäärien takia (itse ranta, kulku rannalle läpi luonnonsuojelun alueen ja Kvarnträskin). Ranta pitäisi myös kunnostaa.</p> <p>Suunnitellun opastuskeskuksen yhteydessä oleva Sandarbuktenin uimaranta on kivikkoinen. Sandarbuktenin rannalla on myös vaarallinen,</p>	<p>On huomattava, että Kopparnäsissä ei ole varsinaista uimarantaa. Sandfjärdenin ranta-alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia kehitetään, ja matka pysäköintipaikalta rantaan pidetään kohtuullisena.</p> <p>Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätelemään, pitämään se pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestävän luontomatkailun periaatteisiin.</p> <p>Rannan kehittämistoimenpiteet ja tarkempi arviointi ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Rannalle ei kuljeta Kvarnträskin luonnonsuojelun alueen läpi.</p> <p>Opastuskeskuksen yhteyteen ei ole suunniteltu uimarantaa. Muuten alueella tehtävät toimet ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Lisätään suunnitelmat Råbergintien ja Sandfjärdenin alueen kehittämisestä.</p>

<p>vanha laituri, joka on purettava tai vähintään kunnostettava ja varustettava varoitustaululla veden mataluudesta.</p>	<p>Sandarbuktenin pohjukassa olevaa suosittua uimapaikkaa on tarkoitus kunnostaa.</p>	
<p>Kestävä kehitys Kestävän kehityksen toimintasuunnitelma puuttuu, vaikka kestävyys mainitaankin. Suunnitelmassa viitataan yhdessä kohdassa luontomatkailun periaatteisiin, mutta itse periaatteet puuttuvat.</p> <p>Keskeinen osa kestävää toimintaa on jätehuollon järjestäminen. Se puuttuu suunnitelmasta kokonaan. Mielestämme pelkkä ohje retkeilijöille, että jokainen vie omat roskansa pois mennessään, ei riitä, kun suunnitelmassa on mukana kaupallisia toimijoita ja massatapahtumien järjestäjiä.</p> <p>Kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ei käytetä muovia kylteissä, reittimerkinnöissä, tiedotteissa. Myöskään puihin naulattavia opasteita ei tule käyttää. Kestävä on pitää huolta, siivota ja korjata rakennettua infraa. On huolehdittava olemassa olevan rakennuskannan kunnossapidosta mittavan purkamisen ja uuden rakentamisen sijaan.</p>	<p>Suunnitelman tarkoitus on alueen käyttöä ohjaamalla turvata luonto-, maisema- ja virkistyskäyttöarvoja, sekä parantaa alueen palveluita. Alueen kehittäminen suunnitelmallisesti ja käytön ohjaaminen on itsessään alueen kestävä käytön edellytys. Kehittämissuunnittelu perustuu näkemykseen alueen kestävästä käytöstä, jossa otetaan huomioon eri näkökulmat.</p> <p>Alueella on kattava jätehuolto. Uuvi pyrkii toiminnassaan edistämään roskattoman retkeilyn periaatteita. Luontomatkailutoiminnan ja tapahtumien järjestäjien kanssa käytännöistä sovitaan aina erikseen ehtona toiminnan luvitukselle.</p> <p>Käytettävät materiaalit yms sekä rakenteiden uusimisen tarve ratkaistaan tarkemman suunnittelun yhteydessä.</p>	<p>Lisätään kestävä luontomatkailun periaatteet</p>
<p>Muut alueen hankkeet ja suunnitelmat Störsvikin puolelle on suunnitteilla uusi ”Hannun aarnion suojelualue”, jota ei lainkaan mainita</p>	<p>Suunnitelmaa kirjoitettaessa suojelualueen säädösvalmistelu oli kesken. Metsähallitus vastaa</p>	

<p>suunnitelmaluonnoksessa. Mm tällä alueella järjestettiin kilpailuja.</p> <p>Porkkalan ja Störsvik-Kopparnäsin uudelleen ajankohtainen kansallispuistohanke on jätetty mainitsematta.</p>	<p>tapahtumien luvituksesta hallinnassaan olevilla alueilla.</p> <p>Asiasta ei ole mitään päätöstä. Kehittämissuunnitelmassa ei ole aiheellista lähteä spekuloidaan poliittisesta päätöksenteosta riippuvasta asiasta.</p>	
<p>Massatapahtumat</p> <p>Alueen käytön tulisi olla ensisijaisesti omaehtoista ja massatapahtumien harkiten toteutettuja poikkeuksia. Lisäksi reitit pitäisi suunnitella niin, ettei muiden käyttäjien suosituimpia kohteita, suljeta kisojen takia muilta. Turhien polkujen raivaamista on vältettävä tapahtumien yhteydessä.</p> <p>Tapahtumien tulisi olla pienimuotoisia ja ajoitettuna pesintäkauden ulkopuolelle, harvakseltaan, ei vuosittain. Massatapahtumista on tehtävä vaikutusten arviointi ja luonnon ennallistamissuunnitelma.</p>	<p>Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Tapahtumat ovat olleet ja ovat myös jatkossa poikkeuksia. Jokainen tapahtuma harkitaan ja luvitetaan tapauskohtaisesti prosessissa, jossa arvioidaan tapahtuman vaikutukset sekä määritellään sen reunaehdot ja tarpeelliset toimet tapahtuman jälkeen.</p>	
<p>Rauhoittaminen</p> <p>Klobbacka-Gåsören-Märgrundet ja manneralueen väliin jäävä ruovikkolahti tulisi tärkeinä lintujen pesimäalueina rauhoittaa, kieltää moottoroitu vesiliikenne näillä alueilla ja rauhoitusalueet merkitä. Maihinnousu tämän alueen pesimäluodoille on kiellettävä pesimäaikaan.</p> <p>Kävijöitä tulee kehottaa välttämään liikkumista myös manneralueella harvinaisten ja uhanalaisten lintujen pesimäalueilla (kallioselänteet, Kvarnträsk).</p>	<p>Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä lisätään informaatio-ohjausta alueen luontoarvoista ja erityisen herkistä alueista. Alueelle ei olla tällä hetkellä suunnittelemassa uusien luonnonsuojelualueiden perustamista mutta asiaa voidaan harkita.</p> <p>Kvarnträskille ei suunnitella ohjattavan virkistyskäyttöä lainkaan. Kallioselänteiden osalta niillä kulkevat vakiintuneet polut on suunniteltu merkittäviksi, mikä ohjaa käytön polulle ja</p>	

<p>Koirien kiinnipitoaika on 1.3- 19.8. Ilman maanomistajan lupaa ei koira saa pitää muunakaan aikana irti toisen alueella, luonnonsuojelualueilla on voimassa ympärivuotinen irtipitokielto.</p>	<p>vähentää oleellisesti liikkumista muualla kallioalueilla. Polkujen linjauksessa hyödynnetään luontotietoa eikä niitä linjata luontoarvoiltaan herkille paikoille. Osalle kallioalueista ei ohjata lainkaan virkistyskäyttöä.</p> <p>Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä lisätään informaatio-ohjausta koirien kiinnipitämisestä. Yhdistys ei myönnä yleistä koirien irtipitolupaa alueella.</p>	
<p><i>Luonnonsuojelun, ympäristövaikutusten arvioinnin ja luonnonhoidon kehittämisen puutteet suunnitelmassa</i></p> <p>Merkittävien luontoarvojen huomiointi reittisuunnittelussa puuttuu. Störsvikin alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa esiin nostettuja luontoarvoja ja tunnistettuja luonto- ja lajiselvityspuutteita ei olla huomioitu.</p> <p>Ympäristövaikutusten arviointi puuttuu koko suunnitelmasta. On laadittava hoito- ja kunnossapitosuunnitelmien pohjaksi ympäristövaikutusten arvioinnit kävijämäärien kasvusta, sekä maa- että vesiliikenteen lisääntymisestä, kaupallisen toiminnan aloittamisesta ja monipuolistumisesta, massatapahtumien järjestämisestä, erilaisten välineellisten liikuntaharrastusten vaikutuksista kuten esim. maastopyöräily, sukeltaminen, lumi-, purje-, suppilautailu, hiihtäminen, luistelu, riippuliitely, jne. Luonnoksesta puuttuu jo nykyisten käytettyjen ja kuluneiden reittien kunnossapitosuunnitelma ja aikataulus.</p>	<p>Alueelle ei suunnitella merkittävää uutta rakentamista tai uusia nykyisestä käytöstä poikkeavia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat alueen nykyistä tilaa. Alueella saa harrastaa erilaisia aktiviteetteja jokamiehenoikeuksien puitteissa eikä niitä ole tarvetta tai mahdollisuuksia rajoittaa.</p> <p>Kommentoitavana olleen virkistyskäytön kehittämissuunnitelman laatiminen on osa Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueen käyttö- ja hoitosuunnitteluprosessia. Siihen kuuluu myös luonnonhoidon suunnitelmien päivitys tarvittavine selvityksineen. Virkistyskäytön ml reittien tarkempi suunnittelu tehdään erikseen. Tarkemmassa suunnittelussa hyödynnetään tehtäviä luontoselvityksiä niiltä alueilta, joille virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi.</p> <p>On huomattava, että Uuvin hallinnoima alue on virkistys- eikä luonnonsuojelualue (poikkeuksena</p>	

	<p>pieni alue Kvarnträskillä). Tällä hetkellä ei ole suunnitteilla uusien luonnonsuojelualueiden perustamista Uuvin alueelle. Suunnittelu-alueeseen kuuluvat Metsähallituksen alueet on perustettu luonnonsuojelualueiksi. Näiden alueiden osalta Metsähallitus vastaa luontotiedon hankkimisesta.</p>	
ESPOON SUUNTA		
<p>Suunnistus alueen yhtenä virkistys- ja harrastuskäyttömuotona Suunnistus on ollut pitkään alueen vakiintunut organisoitu virkistyskäyttömuoto. Pyydämme kunto- ja kilpasuunnistuksen sisällyttämistä mainittuna asiana kehittämissuunnitelmaan.</p>		<p>Lisätään suunnitelmaan suunnistus yhdeksi käyttömuodoksi.</p>
<p>Infrastrukturi Suunnitelmassa mainitut liikenneyhteydet, pysäköintipaikat ja peruspalvelut riittävät hyvin suunnistustoiminnan tarpeisiin. Suunnistuksen kannalta maastoon toteutettava rakentaminen pitäisi pitää mahdollisimman vähäisenä.</p>	<p>Alueelle ei ole suunnitteilla kokonaan uusia virkistyskäytön rakenteiden keskittymiä. Merkittyyjen reittien verkostoa on tarkoitus laajentaa nykyisestä, hyödyntäen paljolti olemassa olevaa polkuverkostoa. Suurin osa alueesta on jäämässä nykyiseen tilaansa.</p>	
<p>Suunnistustoiminnan ja alueen muun virkistys- ja harrastustoiminnan yhteistyö Suunnistustoiminta sopii hyvin yhteen alueen muu virkistys- ja harrastustoiminnan kanssa ja sen ei ennakoida tulevaisuudessakaan olevan ristiriidassa alueen suunnitellun käytön kanssa. Suunnistustoimintaa toivotaan voitavan jatkaa toimintaamme alueella.</p>	<p>Suunnistus sopii myös jatkossa hyvin yhdeksi alueen käyttömuodoksi.</p>	
YKSITYISET MAANOMISTAJAT		
<p>Maanomistukseen liittyvät kommentit Yksityisten maanomistajien olemassaolo ja oikeudet on nimenomaisesti todettava suunnitelmassa. Maanomistajilla on sekä</p>	<p>Suunnitelmat eivät koske yksityistä maata, rasiiteita tai niihin liittyviä oikeuksia. Em. asiat on huomioitu ja tullaan huomioimaan tarkemmassa</p>	<p>Tuodaan vahvemmin esille alueen yksityinen maanomistus, rasiitteet ja niihin liittyvät oikeudet.</p>

<p>sopimuksiin, rekisteröityihin rasitteisiin sekä lakiin perustuvia oikeuksia jotka on huomioitava.</p> <p>Suunnitelmassa on lisäksi huomioitava, miten kävijöitä informoidaan yksityisalueen sekä tähän liittyvien jokamiehenoikeuksien rajoista ja miten heidän kulkunsa tarvittaessa rajoitetaan aidalla tms.</p>	<p>suunnittelussa. Suunnitelma toteuttaa alueen voimassaolevaa lainvoimaista yleiskaavaa.</p> <p>Myöhemmin tarkemmin suunniteltavassa opastusviestinnässä tuodaan esille yksityisten alueiden olemassaolo.</p> <p>Yksityisen ja yleisessä käytössä olevan alueen rajan osoittaminen on molempien osapuolten intressissä. Tähän liittyvät tarkemmat toimet ovat yhdessä sovittavia asioita.</p>	
<p>Suunniteltu opaskeskus ja toisaalta sen yhteyteen rakennettava uusi paikoitusalue sijaitsevat alle 100 metriä yhteisestä kaivosta, josta maanomistajat saavat käyttö- ja juomavetensä.</p> <p>Tämä alue liittyy myös Inkoon pohjavesialueeseen.</p>	<p>Suunnitelmassa todetaan, että rakentamisen mahdolliset vaikutukset kaivoveteen selvitetään tarkemmassa suunnittelussa. Alueella on tällä tietoa yksi merkitty pohjavesialue, joka sijaitsee ns. Kestikievarinmäellä.</p>	
<p>Sidosryhmätyö on ollut puutteellista Lukuunottamatta Kopparnäsintien sulkemista koskevaa ehdotusta, muita merkittäviä sidosryhmien ehdotuksia tai muutoksia ei ole huomioitu. Suunnittelun kulmakivenä näyttää olleen etukäteen valitun mallin toistaminen ja siitä kiinnipitäminen.</p> <p>Lehtien mielipidepalstoilla on esiintynyt paljon hyvinkin järkeviä kirjoituksia, jossa luontoarvojen vaaliminen asetetaan ensisijaiseksi tavoitteeksi ja kyseenalaistetaan kaupallisen toiminnan kehittämistä.</p>	<p>Suunnitelmaprosessissa on tehty paljon sidosryhmätyötä, mm. maanomistajia on tavattu useaan kertaan. Suunnittelu on erilaisten tarpeiden ja intressien yhteensovittamista ja eri sidosryhmien ehdotuksia on pyritty ottamaan suunnittelussa huomioon. Keskeisin saatu palaute on liittynyt liikennejärjestelyihin, joita on muutettu ehdotusten mukaisesti.</p> <p>Suunnitelman yhtenä tarkoituksena on turvata luontoarvojen säilyminen alueella sen käyttöä ohjaamalla. Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alue on kuitenkin jo nykyisellään luontomatkailun toimintaympäristö. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätämään, pitämään se</p>	

	<p>pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestävän luontomatkailun periaatteisiin. On huomattava, että erityisesti kaupungistumisen myötä yhä useampi käyttää mielellään erilaisia luontomatkailun palveluita.</p>	
<p><i>Suunnitelmaluonnoksen peruslähtökohdat epäselvät</i></p> <p>Koko suunnittelu perustuu yksinomaan kävijämäärän arvioituun kaksinkertaistumiseen. Esimerkiksi sellaisia paikoitukseen liittyviä suuria ongelmia joihin suunnitelmaluonnoksessa viitataan ei käytännössä tällä hetkellä ole.</p> <p>Koska nykyiset ja tulevat kävijämäärät ovat keskeisimmät suunnitteluun vaikuttavat tekijät olisi nämä ensin selvitettävä perusteellisesti (mukaan lukien nykyiset todelliset ongelmat ja haittavaikutukset) ja vasta sen jälkeen päättää alueen suunnittelusta ja muutostarpeiden aikataulusta.</p>	<p>Suunnitelma pohjaa arvioon nykyisestä alueen kävijämäärästä sekä otaksumaan kävijämäärän potentiaalisesta kehityksestä alueella seuraavan 5-10 vuoden aikana. Tämä otaksuma perustuu ennakoitaviin tendensseihin luonnon virkistyskäyttöön liittyvistä kehityskuluista, peilaten vastaavien alueiden kävijämääriä ja niiden kehitystä muualla Uudellamaalla. Suunnitelman perustehtävä on varautua tulevaisuuteen.</p>	
<p><i>Kokonaistieverkoston parantaminen suunnittelemana</i></p> <p>Mikäli Yhdistyksen kaavailema kävijämäärän lisäys toteutuu, tulee koko Kopparnäsintie peruskorjata. Nykyinen tie ei kestä mainittua raskautta.</p> <p>Suunnitelmaluonnoksessa ei oteta tien perusparannukseen ollenkaan kantaa.</p>	<p>Suunnitelma ei kaavaile kävijämäärän lisääntymistä vaan sillä pyritään varautumaan todennäköiseen kehityskulkuun, ks yllä.</p> <p>Tämän suunnitelman suunnittelualue rajautuu yhdistyksen ja valtion omistamiin alueisiin. Alueen ulkoisiin sisääntuloväyliin liittyvä tarvittava suunnittelu tehdään erillisenä yhteistyössä kuntien, tieosakkaiden ja viranomaisten kesken.</p>	

<p>Muutosten rahoittaminen Suunnitelmaluonnoksessa ei ole mitään mainintaa ehdotettujen muutosten kustannuksista eikä näiden rahoittamisesta. Näin laajan suunnitelman hyväksyminen edes periaatetasolle edellyttää jonkinlaisia kustannuslaskelmia ja rahoitusvaihtoehtoja.</p>	<p>Suunnitelman luonne on yleispiirteinen ja periaatteellinen. Se ei sisällä tarkempia suunnitelmia esim. rakentamishankkeista, eikä siten myöskään tarkempia arvioita tällaisten hankkeiden kustannuksista.</p> <p>Suurin osa suunnitelman kehittämistoimista on yhdistyksen perustoimintaan kuuluvia toimia, jotka ovat toteutettavissa pienin kustannuksin. Lisäksi kehittämistoimia voidaan hankkeistaa.</p>	
<p>Alueen suurimmat nykyongelmat voidaan hoitaa ilman suurempia rakenteellisia muutoksia Yhdistys on valitettavasti monelta osin laiminlyönyt alueen hoitamisen ja kehittämisen. Alueella ei ole toimivaa valvontaa eikä valvojaa, holtiton tulen käyttö aiheuttaa vuosittain useampia vaaratilanteita, metsissä ajetaan moottoriajoneuvoilla jne. Välittömimmät toimenpiteet alueella liittyvät juuri turvallisuuteen ja yleiseen kunnossapitoon sekä sen tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen.</p>	<p>Suunnitelman tarkoitus on nimenomaan kehittää aluetta, parantaa sen palveluita ja ohjata sen käyttöä, jotta erilaisilta epätoivotuilta vaikutuksilta vältyttäisiin.</p>	
<p>Alueen ja erityisesti rantojen esteetön saavutettavuus varmistettava Yksi suunnittelun kantava periaate on - ja tulee olla – alueen ja varsinkin rantojen esteetön saavutettavuus. On vaikea ymmärtää miksi pääsy ainoaan myös liikkumarajoitteisille soveltuvaan Råbergintien varrella olevaan hiekkarantaan rajoitetaan. Tämä alue on lähellä Störsvikin aluetta, se on koko Virkestysalueen ainoa luonnollinen hiekkaranta ja sen ympärille olisi helppo rakentaa tarvittava infra opaskeskuksineen.</p>	<p>Kommentoitavana olleessa suunnitelmassa on kiinnitetty jo saadun palautteen mukaisesti aiempaa suunnitelmaa enemmän huomiota rantojen saavutettavuuteen nykyisessä mittakaavassa. Pääsyä Sandfjärdenin alueelle ja alueen kehittämistä tullaan tarkastelemaan lähemmässä suunnittelussa. Sandfjärden ei kuitenkaan ole koko alueen vetovoimaisin paikka, eikä siten sovelias alueen opastuskeskukselle. Opastuskeskuksen sijoittaminen sinne ei olisi</p>	

	<p>myöskään alueen voimassaolevan yleiskaavan mukaan mahdollinen ratkaisu.</p>	
<p>Maastopyöräilyreitit arvioitava uudelleen Maastopyöräily rasittaa luontoa enemmän kuin kaikki muut alueelle suunnitellut toiminnot yhteensä ja on keskeistä arvioida uudelleen, onko reittien rakentaminen maastopyöräilyyn perusteltua. Kaikilla luontoreiteillä esiintyy jo tänään myös moottoripyöriä mikä tulisi selvästi kieltää jo tässä vaiheessa.</p>	<p>Maastopyöräily kuuluu jokamiehen oikeuksien piiriin, joten se on sallittua alueella. Kaikenlaista luonnossa liikkumisen ja luonnon virkistyskäytön aiheuttamaa maaston kulumista hallitaan ja vähennetään hyvällä suunnittelulla ja käytön ohjaamisella. On saatavilla runsaasti tutkimusevidenssiä siitä, että maastopyöräily ei aiheuta oikein suunniteltuna ja toteutettuna sen enempää haittoja kuin jalkaisin tapahtuva luonnossa liikkuminenkaan.</p> <p>Alueen reitit suunnitellaan monikäyttöreiteiksi, huomioiden sekä maastopyörällä että jalan kulkevat. Maastopyöräilyn huomioiminen reittien suunnittelussa on perusteltua myös siksi, että pyöräilijät useimmiten pysyvät merkityillä reiteillä.</p> <p>Maastoliikennelain mukaisesti moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ei saa liikkua eikä sitä saa pysäyttää tai pysäköidä maastossa maa-alueella ilman maan omistajan tai haltijan lupaa. On huomattavaa, että maastopyöräily ja luvaton moottoriajoneuvolla ajo maastossa ei ole sama asia.</p>	

YKSITYISHENKILÖIDEN PALAUTTEEN TIIVISTELMÄ		
Palautteen aihealue	Uuvin kommentti	Toimenpide kehittämissuunnitelmassa
LUONTOARVOT		
Aihe, joka palautteissa nousi useimmin esille, oli huoli kehittämisen vaikutuksista alueen luontoarvoihin (mainittu 52/80 palautteessa). Kehittämisen pelätään uhkaavan luonnontilaiseksi mielletyn alueen luontoarvoja ja rauhallisuutta.	<p>Kehittämissuunnitelman toimilla pyritään turvaamaan ne luonto-, maisema-, kulttuurihistoria ja virkistyskäyttöarvot, mitä varten koko alue on olemassa. Tärkein tavoite on varautua kasvaviin käyntimääriin niin, että em. arvot säilyvät. Alueelle ei suunnitella merkittävää uutta rakentamista tai uusia nykyisestä käytöstä poikkeavia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat alueen nykyistä tilaa.</p> <p>On myös hyvä huomata, että alue on ollut pitkään monipuolisen ihmisen toiminnan vaikutuspiirissä.</p>	
<i>Esimerkkejä palautteista:</i>		
<i>Alue pitäisi julistaa kokonaan luonnonsuojelualueeksi!</i>	Uuvin alueelle ei ole suunnitteilla uusia luonnonsuojelualueita.	
<i>On ymmärrettävää, että halutaan suunnitella aktiviteettejä, jotka innostaisivat ihmisiä liikkumaan enemmän luonnossa. Kuitenkin tämä tulisi tehdä aina kohteen luontoarvoja kunnioittaen.</i>	Suunnittelun lähtökohtana on mm. alueen luontoarvojen turvaaminen.	
<i>Mikä tahansa rakentaminen luonnossa tarkoittaa nykypäivän tekniikalla alkuperäisen luonnon tuhoamista.</i>	Alueelle suunniteltavat rakenteet ovat pienimuotoisia, eikä suunnitteilla ole merkittävää uutta rakentamista.	
<i>Jokamiehenoikeuksia olisi tarpeen rajoittaa herkillä paikoilla, kuten kansallispuistoissa tehdään.</i>	Kansallispuistot ovat luonnonsuojelualueita, joilla jokamiehenoikeudet eivät ole sellaisenaan voimassa. Uuvin alueet Kopparnäs-Störsvikissä ovat (lukuun ottamatta pientä aluetta Kvarnträsk-järven rannalla) virkistysaluetta, jolla jokamiehenoikeuksien rajoittaminen ei ole mahdollista.	

<p><i>On tarpeen laatia asiantunteva vaikutusarvio suunnitelman vaikutuksesta alueen hyönteis-, sien- sekä muuhun kasvillisuuteen ja eläimistöön sen jälkeen, kun näitä on tarkemmin selvitetty.</i></p>	<p>Kommentoitavana olleen virkistyskäytön kehittämissuunnitelman laatiminen on osa Kopparnäs-Störsvikin virkistysalueen käyttö- ja hoitosuunnitteluprosessia. Siihen kuuluu myös luonnonhoidon suunnitelmien päivitys tarvittavine selvityksineen. Luontoselvitykset tehdään niillä alueilla, joihin virkistyskäyttöä suunnitellaan ohjattavaksi.</p>	
<p><i>Haluan alueen pysyvän luonnonmukaisena ilman minkäänlaista häiriötä luonnolle ja sen eläimille.</i></p>		
<p>KÄYNTIMÄÄRÄT</p>		
<p>Huoli luontoarvojen vaarantumisesta kytkeytyi palautteissa hyvin voimakkaasti käyntimäärien kasvuun. Kehittämissuunnitelman tulkittiin tähtäävän aktiiviseen käyntimäärien kasvattamiseen, mikä koettiin negatiivisena asiana.</p> <p>Suunnitelmaluonnoksessa esitettyä käyntimääräennustetta pidettiin useissa palautteissa epärealistisena. Monen kehittämistoimen ajateltiin myös olevan sidoksissa käyntimääräennusteen täsmälliseen toteutumiseen.</p>	<p>Kehittämissuunnitelman lähtökohtana ei ole alueen käyntimäärien aktiivinen kasvattaminen, vaan varautuminen käyntimäärien väistämättömään kasvuun, joka on jo havaittavissa alueella.</p> <p>Suunnitelman perustehtävä on varautua tulevaisuuteen. Suunnitelma pohjaa arvioon nykyisestä alueen kävijämäärästä sekä otaksumaan kävijämäärän potentiaalisesta kehityksestä alueella seuraavan 5-10 vuoden aikana. Tämä otaksuma perustuu ennakoitaviin tendensseihin luonnon virkistyskäyttöön liittyvistä kehityskuluista, peilaten vastaavien alueiden kävijämääriä ja niiden kehitystä muualla Uudellamaalla.</p> <p>Alueen palveluiden mitoitusta suunnitellaan ennakoivasti, mutta niiden toteuttaminen tehdään vaiheittain, tarpeen ja käyntimäärän kehittymisen mukaan. Käyntimäärien seurantaan on kehitteillä järjestelmä, jonka avulla</p>	

	käyntimäärien kehittymistä voidaan jatkossa seurata.	
<i>Esimerkkejä palautteista:</i>		
<i>Pääkaupunkiseutulaisille on runsaasti tarjolla erilaisia virkistysalueita lähempänäkin.</i>	Niin Uuvin kuin muidenkin toimijoiden virkistyskäytössä olevat alueet palvelevat kaikkia kävijöitä asuinkunnasta riippumatta. Uudenmaan asukasmäärän jatkuva kasvu näkyy myös hyvin hoidettujen virkistysalueiden tarpeen kasvuna.	
<i>Suunnitelmassa ei tulisikaan keskittyä kävijämäärän kasvuun vaan pikemminkin kävijämäärien vähentämiseen. Aluetta ei tule kehittää muuttuvia ulkoilun tarpeita vastaaviksi.</i>	Uuvilla ei ole mahdollisuuksia rajoittaa kävijämääriä alueillaan, eikä se myöskään ole yhdistyksen toiminta-ajatuksen mukaista. Luonnon virkistyskäyttö on ajassa ja paikassa elävä yhteiskunnallinen ilmiö, jonka tarpeisiin Uuvin tulee omassa toiminnassaan pyrkiä vastaamaan.	
<i>Kävijämäärä tuskin radikaalisti kasvaa ellei sitä tarkoituksella kasvateta.</i>	Luonnon virkistyskäyttö kasvattaa jatkuvasti suosiotaan, mikä näkyy kasvavina käyntimäärinä monilla virkistysalueilla, myös Kopparnäs-Störsvikissä. Uuvin tehtävänä on tuottaa laadukkaita virkistyskäytön palveluita.	
<i>Parasta olisi antaa alueen itse kehittyä sinne sen kummemmin kävijöitä houkuttelemana.</i>	Käyntimäärien kasvu on kehityskulku, johon vastuullisen maanomistajan on vastattava kehittämällä aluetta ja ohjaamalla sen käyttöä kestäväällä tavalla. Lisäksi on pyrittävä ratkaisemaan ristiriitoja ja ongelmia, joita ilmenee jo alueen nykyisillä käyntimäärillä.	
<i>Luonnollisinta olisi antaa kävijämäärän kohota itseksensä ja säilyttää kaikki se arvokas, joka vetää kävijöitä alueelle.</i>	Ks. yllä.	
<i>Jos kävijämääriä halutaan tietoisesti lisätä, tulee alueelle myös palkata sitä säännöllisesti siivoava henkilö.</i>	Alueella on kattava jätehuolto. Uuvi pyrkii toiminnassaan edistämään roskattoman retkeilyn periaatteita.	
<i>Kopparnäsin kehittämistä perustellaan sillä, että suunnitellulla kehittämisellä pyritään vähentämään haittoja kävijämäärästä, joka lisääntyy ilman kehittämissuunnitelman toteuttamistakin. Perustelu on ristiriidassa sen kanssa, että toisaalla</i>	Uuvin toimintaan julkisena organisaationa kuuluu tiedottaa alueistaan, sekä suunnitella ja	

<i>suunnitelmaluonnoksessa korostetaan pyrkimystä kehittää tiedotusta, alueen vetovoimaisuutta ja palveluja niin että ne lisäävät kävijämäärää.</i>	ylläpitää hyvin hoidettuja, laadukkaita palveluita tarjoavia ja vetovoimaisia virkistysalueita.	
LIIKENNEJÄRJESTELYT		
Monissa palautteissa kommentoitiin alueelle suunniteltuja liikennejärjestelyjä (mainittu 24 palautteessa). Osassa palautteista kommentoitiin kehittämissuunnitelmaluonnoksen aiempaa versiota, jossa oli esitetty yksityisen moottoriajoneuvoliikenteen rajoittamista Kopparnäsintiellä Kalastajatorpantien risteyksestä alkaen.	Kommentoitavana olleessa suunnitelmaluonnoksessa yleinen moottoriajoneuvoliikenneyhteys jatkuu Rävbergetin pysäköintipaikalle saakka. Kopparnäsintien loppuosa välillä Rävberget-Klobbacka jää ulkoilureitiksi.	
Råbergintien liikennejärjestelyt ja toive yleisen moottoriajoneuvoliikenneyhteyden jatkumisesta Sandfjärdenin rannalle saakka esiintyivät useissa palautteissa, joissa korostui Sandfjärdenin merkitys erityisesti paikallisille tärkeänä alueena.	Suunnitelmaluonnoksessa yleisen moottoriajoneuvoliikenteen ohjaaminen ja pysäköintijärjestelyt Sandfjärdeniin johtavan Råbergintien varrella ovat luonnostasolla, ja pysäköintipaikan sijainti liitekartassa on suuntaa antava. Pysäköintijärjestelyt tarkentuvat tarkemman suunnittelun yhteydessä. Palautteeseen perustuen pysäköinti tullaan järjestämään lähemmäs Sandfjärdenin ranta- aluetta kuin luonnoksen liitekartassa on osoitettu. Sandfjärdenin epävirallinen leirintäalue poistetaan ja laajalle levittäytyneet pysäköintipaikat maisemoidaan.	Selvennetään Råbergintien liikennejärjestelyjen kuvausta. Tarkennetaan Sandfjärdenin kehittämistä ja palveluvarustusta koskevaa tekstiä.
<i>Råbergetin tie on meille tärkeä, sillä sitä pitkin pääsee lähelle uimarantaa. Sinne on täysin mahdotonta tulla metsän läpi Siuntion puolelta pienten lasten ja mahdollisten rattaiden ja muiden tavaroiden kanssa- liian pitkä kävelymatka.</i>	Ks. yllä.	
<i>Sandfjärden rannalla eikö telttailukaan olisi siellä sallittu, jos olisi niin eikö puomia ja p-paikkaa voitaisiin laittaa lähemmäs esim. tien päähän kuitenkin niin ettei autolla pääsisi väliaikaiselle leirialueelle.</i>	Telttailu tulee jatkossakin olemaan mahdollista Sandfjärdenillä jokamiehen oikeuksien puitteissa, ja ranta-alueen virkistyskäyttöä tuetaan luonnonhoitotoimilla ja virkistyskäytön palveluita parantamalla.	
<i>Tien sulkemisen perusteena on mainittu Sandfjärdenin epäviralliseen "leirintäalueeseen" liittyvät häiriöt. Mitä nämä häiriöt ovat olleet, sitä ei osata kertoa.</i>	Leirintäalueen ylläpitäminen on säänneltyä toimintaa. Se vaatii asianmukaisia puitteita ja	

	<p>valvontaa, joilla esimerkiksi varmistetaan, ettei toiminta aiheuta ympäristön pilaantumista tai roskaantumista tai vähennä merkittävästi ympäristön viihtyisyyttä. Uuvilla ei ole mahdollisuutta eikä intressiä ylläpitää tällaista toimintaa Sandfjärdenin alueella.</p> <p>Matkailuajoneuvoilla liikkumisen suosio on kasvussa, ja myös Kopparnäsin alueella on odotettavissa käyttöpaineen kasvua. Ongelmien ratkaisemiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi olisikin perusteltua tarjota tälle kävijäryhmälle asianmukaiset puitteet peruspalveluineen. Nämä olisivat tarkoituksenmukaisesti toteutettavissa Kestikievarinmäelle, jonne suunniteltu matkaparkkialue palvelisi nimenomaan matkailuajoneuvoilla alueelle saapuvia.</p>	
<p><i>Karavaanarit toivoivat Kopparnäsintien päähän aluetta jossa saisi leirytyä luvallisesti. Sinne ei tarvitsisi rakentaa infra lainkaan, vaan pelkkä hiekkakenttä. He ideoivat myös puskaparkkiin tarkoitettuja pysäköintitaskuja teiden varteen.</i></p>	<p>Epävirallinen leirytyminen ilman ylläpitoa ja valvontaa on aiheuttanut Sandfjärdenin alueella ongelmia, joihin suunnitelluilla kehittämistoimilla pyritään löytämään ratkaisuja, ks. myös yllä. Valvomattoman leirytyksen ja maastoon pysäköimisen mukanaan tuomat ongelmat ovat vakavasti otettavia jo nykyisillä käyntimäärillä, ja alueen vastuullinen hoitaminen vaatii niihin puuttumista.</p> <p>Kopparnäsin alueella ei tulla lisäämään mahdollisuuksia pysäköidä tai leirytyä epävirallisesti maastoon, vaan nämä ohjataan selkeästi niille tarkoitetuille alueille.</p>	
<p>KAUPALLISET PALVELUT JA MUUTOKSET ALUEEN KÄYTÖSSÄ</p>		
<p>Useissa palautteissa kaupallisten palveluiden tarjonnan kehittämistä alueella pidettiin epätoivottavana (mainittu 29 palautteessa). Monet kommentoijat olivat tulkinneet</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty kuusi konseptia, eli näkökulmaa alueen käyttöön ja</p>	

suunnitelmaluonnosta niin, että yritystoiminnan määrä tulisi kasvamaan hyvinkin voimakkaasti ja määrittelemään alueen kehittämistä siten, että muu virkistyskäyttö alueella tulisi vaikeutumaan.

Palautteissa myös tuotiin esille huolta siitä, että suunnitelmaluonnoksessa kuvattu luontomatkailun ja sitä tukevan yritystoiminnan huomioiminen muuttaisi ratkaisevasti alueen luonnetta.

kehittämiseen. Luontomatkailuyrittäjien toimintamahdollisuuksien huomioiminen on näistä yksi, mutta sen painoarvo ei ole muita näkökulmia suurempi. Alue on ensisijaisesti olemassa yhdistyksen jäsenkuntien asukkaiden monenlaista virkistyskäyttöä varten. Alueen luontomatkailukäyttöä tullaan säätelemään, pitämään se pienimuotoisena ja sen reunaehtona on sitoutuminen kestävän luontomatkailun periaatteisiin. Yritysnäkökulman huomioiminen ei missään tapauksessa vaaranna alueen muuta virkistyskäyttöä, vaan sen tarkoitus on nimenomaan ehkäistä erilaisia ristiriitoja. Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi taukopaikkojen suunnittelun mitoittamista siten, että yritystoiminta ei häiritse muita käyttäjiä.

Uuvi ei itse harjoita yritystoimintaa alueillaan, vaan ottaa huomioon elinkeinotoiminnan harjoittamisen mahdollisuudet alueita kehittäessään. Näin tuetaan paikalliselinkeinoja ja mahdollistetaan kaupallisten palveluiden saatavuus niitä haluaville kävijöille.

Kopparnäsin alueella on jo aiemmin harjoitettu pienimuotoista ohjelmapalveluyritystoimintaa. Toiminta tulee jatkossakin pysymään pienimuotoisena. Uuvi tekee alueella toimivien yritysten kanssa käyttöoikeussopimuksen, jossa määritellään toiminnan ehdot kestävän matkailun periaatteiden mukaisesti.

On myös muistettava, että Kopparnäsissä on ollut aiemminkin ravintola- ja majoitustoimintaa,

	<p>joten opastuskeskuksen yhteyteen suunnitellun kaltaiset kaupalliset toiminnot eivät sinänsä ole alueella uutta.</p> <p>Opastuskeskuksen yhteyteen suunnitellut toiminnot, kuten kahvila-ravintola, ovat alueen voimassa olevan kaavan mukaisia.</p>	
Esimerkkejä palautteista:		
<i>Onko moraalisesti oikein muuttaa arvokasta luontoaluetta tuottoa odottavien liikeyritysten toiminta-alueeksi, joiden palvelut kohdistetaan aivan toisenlaiselle ihmisryhmälle kuin aidossa luonnossa virkistystä hakevista luontoretkeilijöistä, jotka eivät valmiita palveluita luonnon keskelle kaipaa, vaan päinvastoin.</i>	Ks. yllä	
<i>Kopparnäs-Störsvikin virkistysalue pitää säilyttää nimensä mukaisesti virkistysalueena eikä tehdä siitä kaupallista monitoimikeskusta.</i>	Aluetta hoidetaan jatkossakin nimenomaan virkistysalueena, ja suunnitellut kehittämistoimet kuuluvat tavanomaiseen luonnon virkistyskäytön palveluiden perusparantamiseen.	
<i>Aktiveittikeskuksia ja teemapuistoja on jo aivan liikaa.</i>	Alueelle ei ole suunnitteilla aktiveetti- tai matkailukeskusta, teemapuistoa tms.	
<i>Alueelle suunnitellaan opastuskeskusta ja monipuolisia ulkoliikuntamahdollisuuksia sekä uusia teitä ja polkuja, jotka muuttaisivat alueen luonteen.</i>	Suunnitelman keskeiset toimenpiteet ovat kapeiden, polkumaisten reittien merkitseminen maastoon, taukopaikkojen kunnostaminen sekä informaatio-opastuksen lisääminen alueella. Tämän tyyppinen kehittäminen on virkistysalueilla perustoimintaa, joka ei muuta alueen luonnetta eikä käyttömuotoja.	
<i>Voitaisiinko rakentaa matkailukeskus jonnekin muualle, ravintoloihin ja elämyspalveluihin? Asfalttiviidakko seikkailuratoihin, joka ei tuhoaisi luontoa niiltä ihmisiltä, jotka sitä todellakin arvostavat?</i>	Opastuskeskuksen on tarkoitus tarjota tietoa alueesta myös niille, jotka eivät käytä kaupallisia palveluita. Se tarjoisi mahdollisuuden kertoa laajasti alueen reiteistä ja muista palveluista, ohjeistaa alueella liikkumisesta ja toimimisesta, sekä kertoa alueen luonnosta ja kulttuurihistoriasta.	
<i>Ilmaisen huoleni luonnon monimuotoisuuden säilymisen puolesta. Vastustan suunnitelmaa muuttaa alueen käyttöä.</i>	Alueelle ei suunnitella uusia käyttömuotoja, jotka uhkaisivat tai muuttaisivat sen nykyistä tilaa.	

<p>REITISTÖ JA PALVELUVARUSTUS Palveluvarustuksen (tauko- ja tulipaikat sekä muut maastorakenteet) uudistamista pidettiin yleisesti ottaen kannatettavana, ja myös reittien opastamista ja viitoittamista pidettiin hyvänä asiana.</p> <p>Tarkemmat näkemykset reitistöön ja palveluvarustukseen liittyvistä kehittämistoimista jakaantuivat siinä määrin, ettei niistä ole helposti johdettavissa yleisiä linjauksia.</p> <p>Useissa palautteissa otettiin kantaa erilaisiin luontoliikuntalajeihin ja niiden vaikutuksiin alueen luonnolle ja virkistyskäytölle. Erityisesti saatiin palautetta liittyen maastopyöräilyyn sekä suunnitelmaluonnoksessa mainittuun luontoparkouriin.</p>		
<p><i>Esimerkkejä palautteista:</i></p>		
<p><i>Erityisesti maastopyöräilyn (joka ei pysy reiteillä) tuonti Kopparnäsiin voimakkaasti kuluttaisi ja vaarantaisi herkkää luontoa eikä siksi sovi alueelle.</i></p>	<p>Maastopyöräily kuuluu jokamiehen oikeuksien piiriin, joten se on sallittua alueella.</p> <p>On saatavilla runsaasti tutkimusevidenssiä siitä, että maastopyöräily ei aiheuta oikein suunniteltuna ja toteutettuna sen enempää haittoja kuin jalkaisin tapahtuva luonnossa liikkuminenkaan. Maastopyöräilyn huomioiminen reittien suunnittelussa on perusteltua myös siksi, että pyöräilijät useimmiten pysyvät merkityillä reiteillä.</p>	
<p><i>Maastopyöräreitit olisi hyvä suunnitella rengasreiteiksi. Lähes poikkeuksetta samat polut soveltuvat niin päivävaeltajille kuin maastopyöräilijöillekin, kunhan yhteiset pelisäännöt tehdään kaikille selviksi.</i></p>	<p>Alueelle suunnitellaan kattava rengasreittien verkosto. Reitit suunnitellaan monikäyttöreiteiksi, huomioiden sekä maastopyörällä että jalan kulkevat. Sekä maastopyörällä että jalan kulkevia tullaan ohjeistamaan reiteillä liikkumisen pelisäännöistä.</p>	
<p><i>Uskon, että alue olisi mahtava myös luontourheilijoille, esim polkujuoksijat tai maastopyöräilijät, mutta voisi olla hyvä, että urheilijoille olisi omat merkityt reitit, jotta yhteentörmäyksiltä välttyttäisiin.</i></p>	<p>Ks. yllä</p>	
<p><i>Reiteille kaatuneet puut, mutaiset kohdat, lammikot yms. aiheuttavat usein sen, että maastossa oleva polku lähtee leviämään ja kiertämään nämä. Reitit olisi hyvä suunnitella niin, että määrät kohdat kierretään jo polkulinjaa suunniteltaessa ja/tai kohtiin rakennetaan maastopyöräilyyn soveltuvat pitkospuut.</i></p>	<p>Kaikenlaista luonnossa liikkumisen ja luonnon virkistyskäytön aiheuttamaa maaston kulumista hallitaan ja vähennetään hyvällä suunnittelulla ja käytön ohjaamisella.</p>	

Suunnitelmassa ideoidaan myös luontoparkouria, jossa pyritään liikkumaan mahdollisimman sulavasti, nopeasti ja tehokkaasti paikasta toiseen. Parkourissa pyritään hyödyntämään kaikkia ympäristön esineitä ja rakenteita nopeaan ja katkeamattoman sulavaan liikkeeseen. Parkouraaja voi liikkumisessaan käyttää ”ponnahduslautoinaan” monenlaisia ihmisen tai luonnon muovaamia asioita, kuten kaiteita, seiniä, puita, kiviä, patsaita ja lyhtypylväitä. En oikein osaa suhteuttaa tätä luonnon suojelemiseen ja kunnioittamiseen.

Uuvin alueella toimiminen tapahtuu pääsääntöisesti jokamiehenoikeuksien puitteissa, ja tämä pätee myös erilaisiin liikkumistapoihin. Alueella saa harrastaa erilaisia aktiviteetteja jokamiehenoikeuksien puitteissa eikä niitä ole tarvetta tai mahdollisuuksia rajoittaa.

Luontoparkour esiintyy suunnitelmaluonnoksessa listassa, jossa on mainittu esimerkkejä mahdollisista ketterien kokeilujen teemoista. Sen erityistä huomioimista alueen reittien toteuttamisessa ei siis ole suunniteltu. Alueella on kuitenkin tilaa ja mahdollisuuksia myös erilaisten teemareittien toteuttamiseen. Esimerkiksi lyhyt parkourrata voisi tarjota monelle lapsiperheelle mieluista toimintaa, parantaa lasten koordinaatiokykyä ja syventää lasten luontosuhdetta.